

Beyhan Özer

Öyleyse Masumiyet

ÖYKÜ

KİTAP CUMHURİYETİ

Öyleyse Masumiyet

Öykü

Beyhan Özer

KİTAP CUMHURİYETİ

Kitaplar özgürlük ister!

Kasım 2021

Kitap Cumhuriyeti

kitapcumhuriyeti@edebiyathaber.net

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında yazılı izin olmaksızın edebiyathaber.net haricindeki bir internet sitesinde yayınlanamaz ve basılı hale getirilemez.
Ticari mal değildir; satılamaz.

Yayın Yönetmeni: Emrah Polat

Editör: Ömer Turan

Kapak ve Sayfa Tasarımı: Esranur Gelbal

Affet

Gözlerini açıp bekledi. Kabullensin içindeki tepinme... Eşinin ölümünü kabullenemediği tek bir an bile yoktu. Hanife Hanım'ın kulaklarında yer eden ses tonu duvarlarda, yumuşak elleri hâlâ mobilyalardaydı. Onsuz yaşamak, yalnızlığı üstlenmek tarifsiz bir yokluktu.

“Geceleri ona daha çok varım,” diyordu. “Uykuda ikimiz de yokuz çünkü.”

Gözkapakları elinde tuttuğu fotoğrafa düşerken, elleri ister istemez yatağın diğer yarısında geziniyordu. Hiç bozulmamış çarşafın serin bölgesi istila edilmeyi bekliyordu hâlâ. İşte bu derin gecelerin susuşları bir başka hüzüdü. İmkânsız bir mırıltı bırakmıştı o hüzn... Şimdi çiçekli nevresimlerin arasında soluktu renkler... Bir kuşun sesi bölüyordu geceyi. Sokak lambasından süzülen ışık demetiydi yatağının ucuna yavaş yavaş dokunan ve diğer elinin yokladığı boşluğu dolduran. Ya da yetmiş yaşında olmak kayıpların arkasından bölük pörçük anılara dokunmaktır. Kaçışın, yok olmanın terk edemediği gidişler...

İkinci sonrası eskiden eşiyle hep gittiği alt sokaktaki pastanedeydi. Pencerenin önünden geçen insan kalabalığını seyrederken dalgın yürüyen insan portrelerini zihnine kaydediyor ve neredeyse altı aydır resim yapamadığına hayıflanıyordu. Bazen insana bulunduğu yer, telaşlı adımlar ya da bir sokak köşesi ilham verir. Bunları düşünürken elinde tuttuğu çay bardağını yere düşürüyor, neyse ki boş. Gözleri sokakta gitgide seyrekleşen kalabalıkta oyalanıyor bir süre. Güneş ışığı, yaslandığı masasından yer değiştirip karşı masada oturan genç çiftin yüzünü aydınlatıyordu. Zamanın yakalayamadığı kısa mutluluklardır görünürde olan. İlk tanışma gibi. İstekli ve meraklı. Ama çabuk bitiren, alışamayan, sabredemeyen bir gönül gibi de... Tıpkı karşısında oturan genç kıızı, adamın sımsıkı sarmaladığı kolları gibi. Kız böyle güzel olmasa yine de sarar mıydı o kollar belini! Oturmadan önce emektar resim çantasından birkaç malzeme çıkarmıştı. Önüne koyduğu boş tuvalde ellerini gezdirirken gür beyaz bıyıklarını burup içlendi. Terden ıslanmış gömleğinin iç cebinden piposu için tütün çıkardı. Puposunu temizledikten sonra, en son oval hareketlerle tütününün dolma işlemini bitirdi. Ve dumanını zevkle içine çekmeye başladı. Hanife Hanım olsa, “Yine konuşamazsın benimle, ciddi bir işe başladın değil mi Aydın Bey?” diye hayıflanırdı. Güne teslim olmuş kalabalığı seyretmeye koyuldu. İnsan başlarının arasından bir adamın parlayan kel kafasının, güneşin dik geldiği ışınlarla ayna görevi gördüğünü düşündü. Yürüyüşü

başkaydı adamın. Erkek bakışları “haydi dağılın” dercesine fiyakalı. Piposunu ağzında sabitlemiş, gözleri dolu dolu Hanife Hanım’ı tekrar düşündü. Saçlarını yan tarafına yatırıp taramış, eşinin ortadan ayırık halini beğenmediğini bilip, onun istediği şekli vermişti saçlarına. Giden gelmez de kalan hâlâ umut eder. Hayatın amacı alışkanlıktı ona göre. Çabadan, yenilikten korkuyordu. Birlikte yaşama zorunluluğuna inanmış uzun ömürlü evliliklerde, güçlükleri de birlikte hafifletmekti yaşlılıkta gerekli olan. Belki de ölüme bile beraberce... Avucunda bilmeden sakladığı tütününü, özlemine eklenmiş bir direnişle korumaktaydı. Yaşanmışlıkları artık ötelere taşımaktı istediği. Yaşının izlerini taşıyan ellerinin üzerinde oluşan kahverengi lekeler bile, gittikçe azalan resim yapma isteğini azaltıyordu. Anlık düşüncelerinden sıyrılınca yanı başında duran gölgeyi fark etti. İrkildiğini belli etmemeye çalışarak başında beliren garsona ters ters baktı. Garson biten çayını tepside yeni bir çayla hızlıca değiştirenken, masanın üstünde dağınık duran fırçalardan birini yere düşürmüştü. Mahcup bir ifadeyle özür dileyip, masanın üzerindeki göz dikmişti. Gözlerinin böyle hayranlıkla büyümesi ne hoştu! Hayran hayran, “Hocam bir gün benim resmimi de yaparsınız belki,” diye sırttı. Buraya her gelişinde bu garson çocuğun işten atılmamasına şaşardı. Sakardı, siparişleri geç algılıyordu. Ama şiir severdi. Mırıldandığı cümleleri gözüne kestirdiği kadınlara mutlaka duyururdu. İtibarı görmek isterdi. Üzerine geçirdiği arsızlığıyla

mutluydu genç adam. Ve o insanların bakışlarını üstünde tutmak için yüzündeki gülümsemeye, şiirsel dilini de çay, kahve, pasta eşliğinde sunmaya devam ediyordu. Sanırsınız ki sadece bu işi zevk için yapıyor. Sonunda istemeden de olsa yörüngesine girmiş olurdunuz. Aydın Bey, saatler geçmiş, hâlâ pastanenin iştah açıcı kokusuyla, şair ve sakar garsonuyla, yeni gelen müşteriler; yakınlarda öten bir kuş ve bir türlü başlayıp, yapamadığı elinin altında duran boş tualiyile baş başaydı. Umuda giden yolu bir bulabilse... Kalan sıkıntılarını, yalnızlığını bastırabilen bir umut ışığı belki de... Tıkış tıkış bu şehirden uzaklaşmalı diye düşünürken, bir ay öncesinden kız kardeşiyle yaptığı telefon konuşmasını hatırladı. Birbirlerine zıt iki karakterlerdi. Ertelediği geçmişi, yüzleşemediği, ailesinden tek yadigarı olan kız kardeşi. Fazla sosyal, biraz süslü, ona göre duygusal ve açık sözlüydü. Nice-dir yalnız bayramlarda ya da özel günlerde arada bir telefonlaşıp olmuşlardı. Bodrum Yalıçiftlikteki evine, -en azından acısı hafifleyene kadar- gelmesi için ısrar edip duruyordu. Ayla ondan on yaş küçüktü. Hiç evlenmemiş, emekli bir tarih öğretmeni. İçinde bir sevdası olsa da söküp atmıştı belki de. Neyse zaten ne merak etmiş sevdasını ne de konuyla alakalı yüzgöz olmuşlardı. Bir zamanlar sadece yazları gittiği Bodrumda, şimdi uzun bir süredir emekliliğinin tadını çıkarıyordu. Şen sesiyle orantılı şişman bedeni onu hep gülümsetirdi. “Kimsemiz yok, gel hiç değilse bu yaştan sonra birbirimize sahip çıkalım” demişti telefon-

da. Sözkonusu Ayla ise, böyle duygusal konuşmalar ona göreydi. Fakat hayattaki her şey gelip geçici ve eğreti değil miydi? Yetmiş yaşında bir adam olarak, yalnızlığın sevimsiz sonuçlarına katlanmak istemiyordu. Uzun bir süredir birbirlerinden uzak yaşamışlardı. İlkin bu umursamaz tavrına içerliyor. Kopuşu telafi etmeye niyetli görünse de, bir süreliğine daha ertelemeliydi kız kardeşine gitmeyi. Diğer masalara kulak kabartıyor; çay bardaklarının dibine çöken şekerler, çay kaşıklarının rastgele bardakta çıkardığı sesler ve gittikçe artan korna sesleriyle; bitmeyen bir telaşın ya da heyecanın uğultularıydı. Tüm duydukları onun kırılğanlığında yalnızlığını dönüp dolaşıp hatırlatıyordu. Kaskatı duran parmaklarını zorla oynatıp garsona hesap işareti yapıyor, dışarı bir çırpıda atıyor kendini. Hava kararmış, hızlanan rüzgârla kulaklarına kadar çekmişti atkısını. Mercerize yünüyle ördüğü atkısı için “mevsimlik” demişti karısı. “Bahar ayları yanıltıcıdır, birden üşütürsün de...” Kitapçının köşesinde, hep aynı yerde tekerlekli sandalyesiyle oturan bir adam ve yanında mandoliniyle bir kız dururdu. Ne çaldığı pek de anlaşılmayan küçük kızın mandolini, sokağa neşe katardı. Babasının dalgın gözlerinde ve kırmızı beresinden taşan sarı buklelerindeydi masumiyet. Her salı küçük kız için pastanenin renkli şekerlerinden bir paket yaptırıp, önlerindeki kutuya bırakırdı. O an minik elleri daha bir coşkuyla çalardı. Kendi kızını düşünüyor bir an. İtalya’da okumuş, oraya yerleşmiş ve bir aile kurmuştu. Gerçi eşinden

ayrılrsa da düzenini bozmamış, ısrar etseler de iş güç demiş, torunlarının okulunu öne sürmüştü. Kızını en son annesinin vefatında gördü. Ancak iki gün kalıp dönmüşlerdi. Yaşadığı mahalleye yaklaştığında, apartmanın önünde biriken kalabalık, ters giden bir şeylerin olduğunu düşündürdü. İçeriden telaşla çıkan kapıcı Hazım Efendi'ye seslendi. Yanaklarını al basmış adam, "Beyim, üçüncü kattaki emekli albay sizlere ömür," diyordu bir elini boşa sallayarak ve gözlerini kırparak. Hani adamın tikini bilmeseydi, türlü manalara yorulabilirdi hareketi. Nitekim önlerinde duran ambulansın şoförü dik dik bakmıştı. Bu bahar akşamında girişte duran ıhlamur ağacının kokusu dağılmıştı her yere. Ihlamur çiçeklerinin arasından geçiyordu zavallı adamın sedyesi. Babasının hırkasını elinden bırakmayan kızı, kaskatı kesilmiş ayaklarını sürüye sürüye ilerliyordu. Omuzuna dokunan teselli ellere gözlerinden damlayan sessiz yaşlarla karşılık vermiş, -hakkınızı helal edin- demişti komşularına.

Gecenin hüznünden arınan sabah, yerini hiç yaşanmamış ya da yaşanacak anlara uyandırmıştı. Cadeler adımların ritmine çoktan karışmış, dükkânlar kepenklerini açmış; evlerde kahvaltı, mahalle aralarında yerlere saçılmış çöp torbasını karıştıran birkaç kedinin balık kılçıklarıyla flörtü ve aniden başına gelen çöp arabalarının o zalim sesi duyuluyordu.

Gün erken başlamıştı her zamanki gibi. Sadece susup dinlediği evin ıssızlığında banyoya doğru yöneliyor. Kapının arkasına asılmış bornozun yere düştü-

ğünden habersiz kapıyı gereksiz zorluyordu açılması için. Kapı ile banyo arasındaki inatlaşması uzun sürmedi. Aynaya bakan gözleri akıp giden zamanın içinden bir şeyler soruyordu. Yanıtlarını bulamayacağı tek başınalığından sıyrılıp kız kardeşinin yanına gitmeye karar verdi o an. Acele alınmış bir karardı belki. Ayla'yı heyecanla aradığında sesi titremiş, ancak doğruluğundan emin olamadığı bir yolculuğa çoktan çıkmıştı bile.

Kardeşi havaalanından onu karşılaması için komşu oğlunu göndermişti. Karşılamaya gelen genç çocuk ve annesi senelerdir kız kardeşinin yanındaydılar. Telefonda biraz bahsetmişti. Zayıf, çelimsiz gibi görünen çocuğun bedenine yapışmış bir zamanlar beyaz olduğu anlaşılan atletinden, ter akan alnından, ucu ucuna yettiği anlaşılan halinden rahatsız olsa da tam da Ayla'ya yakışan özensizlik diye geçiriyor aklından. Kamyonetin arkasına rastgele fırlatılan bavuluna mı yansın, "Hoş geldin dayı" diyen hadsize mi? Bilememişti. Kendi kuşağının gençlerinde hiç değilse utançlık, bir terbiye durumu vardı. Yol boyunca bahçedeki domateslerin bereketinden, Hasibe ninesinin koca koca altınlarını incecik bileklerine tıktırmasından, annesinin bugüne özel yaprak sarması dolmasından, e sağ olsun Ayla Hanım'ın bonkörlüğünden bahsede bahsede hiç susmamıştı. Aksi gibi arabanın klimasının arızalı oluşu, keskin ter kokusunun sıcak havayla bütünleşmesi neredeyse nefes alamaz hale getirmişti. Burnunu tıkasa daha ne kadar dayanabilirdi? Bir eliyle cebinden çıkardığı eldiveniyle burnunu tıkı-

yor, arada gözlerini kapatıyor, sonuna kadar açtığı camdan denizin kokusunu derin derin içine çekiyordu. Yalnız ve izole yaşamının onu asık suratlı yaptığının farkındaydı. Sıcak hava aralıksız üflüyorken, donuk bakışlarıyla çocuğun hal ve hareketlerini izliyordu bir yandan da. Ayla'yla geçirecekleri zamana alışması kolay olacak mı bakalım diye iç geçirdi. Araba köy mezarlığının karşısında iki katlı, begonvillerle kaplanmış taç şeklindeki demir kapının önünde durduğunda şaşırmıştı. Beklemediği bir huzur yayılıyordu daha bahçe girişinde. Bu eve hiç gelememişti. Bazen öfkeyle anardı evi. O dinginlikte heyecanla basılan kornanın ve çocuğun yani Recep'in ifadesine bir işi başarıyla tamamlamanın rehaveti yayılmış, sırtarak "Ablaaa!" diye de bas bas bağırmıştı. Sevimli ama densizce böğüren bu gence teşekkür ederken, somurtkan suratını biraz olsun yumuşatmıştı. Yukarı pencereden görünen Ayla'nın tombul yanakları iki yana savrulmuş, el sallayarak "Geldiiim, geldiiim" haykırışıyla coşkuluydu. Köyün birkaç öğrencisine özel ders veriyordu. Çocuklar avuçlarında tuttıkları fıstıkları döke saça neşeyle evden çıkmışlar, arkalarından Ayla belirmişti. İpleri boncuklu geniş gözlükleriyle ışıl ışıl parlarken ve o gamsız, tasasız kolları onu özlemle sararken; o sanki on beş yaşındaydı ve küçük kız kardeşine elma şekeri almıştı. Aniden çantasından çıkardığı elma şekerine birlikte kahkahayı basmışlardı. Kanter içinde kalmış omuzlarına ince bir şal ilıstirmiş, mavi ojeleri, kızıl saçlarıyla onun yanında bir kadına

göre fazla abartılı halini tuhaf bulmuştı. Yaşlandıkça tipi iyice annesine benzemişti benzemesine de karakterler farklıydı elbet. Hep böyle deli dolu hep böyle dan dun tavrı bir zamanlar annesini çok rahatsız ederdi. Bir kere bile ikisini de sarıp, öpmeyen anneleri hakkında pek konuşmazlardı. Çocukluklarına mıhlanmış olan soğuk anne tavrına inat, babalarıyla kurdukları sıcak diyalog bir şekilde eksik yönlerini tamamlamıştı, ta ki babalarının ölüm haberini alana dek... Babalarının vefatı onları ister istemez olgunlaştırmış, zaten hep depresif annelerine karşı daha ihtiyatlı davranmalarına neden olmuştu. Anneleri babalarından sonra yalnız kalmayı tercih etmiş, iki kardeşi de yatılı okutup, üniversite dönemlerinde de, ölene dek şimdi Ayla'nın oturduğu Bodrumda ki bu eve yerleşmişti. Onca yıldan geriye kalan kocaman bir boşluk bazen... Şimdi zeytin ağacının altına kurulmuş sofralarında Ayla, pek de dürüst sayılamayacak iyiyim, mutluyum sohbetinden sıyrılmanın yollarını aramaya başlamıştı bile. Kopuk kopuk anılarından, özlemlerinden dile getirdiği samimiyetsiz tavrını, bir an için o üstüne geçirdiği gereksiz katılığı, soğukluğu atmasını isterdi. Aydın Bey piposunu ağzına götürüp çektikçe karışıyordu geçmiş, hatırlatıyordu zamana uzayan, hiç peşini bırakmayan gidişler... Bu pesimistlikten kurtulsun diye gelmemiş miydi buraya... Masa sohbetlerinin o değişmez kanı Ayla! Israrlı neşesinden, gülüşünden, samimiyetinden etkilenmeyen var mıydı? Al işte karşısında oturan Recep'e elleriyle

soyduğu taze cevizi cömertçe sunuyor. Oğlanın annesine merserize hırka örmekteymiş, hangi renk olsun diye kara kara düşünürken; şöyle cıvıl cıvıl bahar renklerinden bir kolaj yapmışımı, camlarındaki telin yırtılması gece sivrisineklere davetiye olacak hadi ara da taksınlar güzel oğlum Recep falan filan... Ya abin geldi, dur hele! Yok yok tamam. Gönlünü almakta gecikmemiştii. Koluna girmiş, damat odası dediği odasına çıkan merdiveni tırmanmaya başlamışlardı bile. İnsan onun salt yüzüne baktığında kendinden başka her şeyi herkesi dert edinen varlığını hissedince umutlanıyordu. Bir de kendi izole hayatında neleri kaçırdığını, kimleri uzaklaştırdığını düşündü. Çekirdek ailesiyle bilmeden tutsaklığını hem de. Bahar demiştii Ayla. Bahar renkleri, cıvıl cıvıl da demiştii... Açtığı odasının kapısından güneşle buluşan teni, penceresine değen ağacın çiçekleri ve yatağın karşıındaki boy aynası. Boy aynasının köşesine tutuşturulmuş el ele çocukluk fotoğrafları. Sararmış, azıcık da köşesinden aşınmış fotoğraf, dudaklarında birikenini, seni çok özlemişim'i söyletmişti. Elleri kenetlenerek bir süre fotoğrafın içinde kaybolmuşlardı. Yaş almak yüzdeki çizgilere tartışmasız naiflik ve sakinlik katıyordu. Doğaya yakınlaştıkça, ürettikçe, paylaştıkça, bağışladıkça yeniden genç olmaktı beden ve ruh. Ayla'yı gözlemledikçe inanıyor, önemsiyordu duvarlarını yıkmayı. Tıkanıp kalmış, hapsolmuş alışkanlıklarından kurtulmanın zamanı diye düşündü Aydın Bey. Sabah traş olmayacaktı mesela. Biraz kirli sakal

gerekliydi, kolonya sürmeyecekti yüzüne. Atlet giymeyecekti mesela. Beyaz çoraplarını, kravatlarını, cep saatini, mendilini çekmecesine kaldırdı. Deri ayakkabılarını, modası geçmiş güneş gözlüklerini de... Bodrumun yerlileri gibi pazara gidip bol gömlekler, sandaletler hatta çiçekli resim çantası bile almışlardı. Hafta arası daha sakin olan sahile inip, Ayla'nın hep gittiği mekana gitmişlerdi. Recep'in annesi ellerinde tuttuğu poşeti yere düşürdüğünde gözlerine inanamayan Aydın Bey, ezilmiş domateslerin yere düştüğünde, zıplayıp önündeki sıcak su birikintisinin içerisinde salça görüntüsü verirken, tiksintiyle karışık etrafa bakışındaki mahcupluk hissi alışkın olmadığı bir durumdu. Kardeşinin son derece rahatlıkla, şive de katarak -Ulen dökülüp durdu bunlaaa. El atın bakem şiişit oğlum- deyivermişti garson çocuğa. Oranın yerlisinin ailece işlettikleri küçük, şirin bir restorandı. Aylanın hem zarif hem de köye uyum sağlayan haline alışması zaman alacaktı. Yüksek sesli konuşmaların, plansız hareketlerin, ani coşkuların içinde rastgele yaşananları doğal karşılamak, ikilemlerden kurtulmak, biraz da olduğu kişiden kendine gülümsemesini bilmektir hayat. Ertesi gün tekrar deniz kenarına indiklerinde, kız kardeşinin ısrarıyla küçük bir masayı tam da gölgelik bir yere koydurmuştu. Yeniden resim yapabilmenin verdiği istekle fırçaları masasındaydı ve tuvalini mekân sahibinin verdiği eski bir radyoya yasladı. Ayla abisini çok iyi tanıdığını, düşündüğünü bir kez daha kanıtlayarak onu yalnız bırakıp; biraz uza-

ğında büyük bir şemsiyenin altında komşularıyla, örgüleriyle mutlu mesut sohbeteydi. Etrafı gözlemlerken tütün tabakasını çantasından çıkarmış, piposunu yakmıştı. Hasır tabureye oturmuş küçük bir kız çocuğunun bitmiş mısır koçanını kemirmesi, denizden çıkan insanların koşarak duşa girdiklerinde fişkırان suların sağa sola sıçraması, köşede tavla oynayan adamların hırsıyla bağıriş çağırışları, acemi garsonların ellerinde tabaklarıyla köfte, kalamar ve böreklerin iştah arttıran kokusuyla koşuşturmaları, genç kızların güneşten kızarmış vücuduna koruyucu süren çapkın delikanlılar, etrafa somurtkan bakan huysuz teyzeler; adına beach dedikleri bu yerde yüksek volümlü piyasa şarkılarına eşlik eden ergenler, mutfağa yakın kolumdan duyulan kargaşada sahile karışan, yere düşen çatal bıçak seslerinin, ve komilere bağıran kaba saba aşçının yorgun bedenini yandaki sedire bırakışı, bebeklerinin ağzına kum kaçan pımpirikli anneler vs. ne çok malzeme, hikâye vardı resmedilecek... Ilık bir esintiyle geçen bir öğle sonrası gözlerinin ve zihninin böylesine dolu olması nicedir arzu ettiği şeydi. Yaşamında köklü değişikliklere yer vermemiş, koşulsuz monotonluğuna sadık kalmıştı hep. Sıcakta, ellerinde biriken nemin ve yeniden buluştuğu fırçalar, boyları ilham veriyordu. Suskunluğundan sıyrılmayı Ayla sayesinde başaracaktı. Ve yeniden bir araya gelmeleri eski bir fotoğraf gibiydi.

Eve döndüklerinde, akşam güneşini hafif bir kokteyl içerek batırmışlar, hazırlanan lezzetli sofralarında

bol bol gevezelik yapmışlardı. Tepelerinde yanan sarı ampulün havadaki boşluğa bıraktığı gizem ne hoştu! Bir ara kız kardeşine gelen bir mesaj gülen yüzünü soldurmuş, düşünceli bir hal aldırmişti. Eskiden de dertleri, sıkıntıları geriye atar, paylaşmazdı. Sanki hiç yaşanmamış, iz bırakmazdı ardında. Anlamazdı kimse, neye kime darılıp, içlendiğini. Ancak sevinçleri uluorta yaşar, yaşatırdı. Müştemilattan telaşla seslenerek gelen Recep'in annesi Hayriye hanımın bir koşu yanlarında bitmesi, kulağına bir şeyler fısıldaması işkillendirmişti adamı. Kayda değer tedirginliğiyle durumu kurtarmaya çalışan kardeşi, yakayı ele verdiği ifadesiyle iyice meraklandırmıştı. Soru sorulmasına fırsat vermeden uykusunun geldiğini söyleyip, Hayriye Hanım'ın kolunu çimdikleyerek, "Yarın konuşuruz," demişti. Sabah puslu bir havaya uyanmıştı. Gece Ayla'ya gelen sır mesajla içini kemirip durmuştu. Her sabah olduğu üzere alıştığı gürültü (bu ya bir kahkaha ya da bir müzik sesi olurdu) yoktu. Mutfağa girdiğinde masanın üstüne bir not bırakılmıştı: *Aydın bir arkadaşa gidiyorum. Biraz rahatsız. Geç dönebilirim.* Paldır küldür mutfağa dalan Recep, "Dayım çay oldu," demiş, yine gereksiz sırtmıştı. Şu çocuğun üslubu bazen geriyordu ya neyse... Yine terlemiş, dar tişörtü, kulaklarına kadar kızarmış yüzü; ensesinde topladığı kıl kuyruk saçı ise ayrı bir hikâyeydi. Ama saf hali affettiriyordu kendisini. Recep'e köy meydanına gideceğini söyleyerek evden çıktı. Köyde biraz yürüyüş yapıp, günlük gazeteleri ve bir

poğaçı alıp çay bahçesine gitmişti. Saatler ilerledikçe puslu, nemli havaya dayanamayıp kalkmış, ama hâlâ akli kardeşinde düşünceli bir şekilde eve varmıştı. Akşam yemeğine bile gelmeyen, *Merak etme, biraz geç gelirim yemeğini ye*, diye kısa bir mesaj atan Ayla'ya güvenmişti doğrusu. Bu tuhaflıklar üç hafta daha devam etmiş, üstelik, “Yorgunum,” diyerek erkenden yatmaya başlamıştı. Üstelik sahile hafta sonu bir gün gidiyorlar, sürdüğü ruju, takıp takıştırdığı süsleri bile solan yüzünü aydınlatabıyordu. Denizden döndüklerinde çok üşümüş, kollarına pembe şalını sıkı sıkı dolamıştı. Taze asma yaprağından yapılan dolmayı iştahla yemesini saymazsak, günden güne güçten düşen kardeşinin durumuna anlam veremiyor, sorduğu sorular yanıtsız kalıyordu. Yalnız bu defa kararlar su-ratını avuçlarının içerisine almış, gözlerini dikmişti gözlerine. Kaçıramadığı bakışlarından fire verdiği aşikârdı. Ne ders verdiği öğrencileri meydandaydı ne örgüsünü eline alıyor ne de bahçedeki domates fide-leriyle haşır neşir oluyordu. Sabahları arka bahçede yapılan kahvaltı sonrası kahve sohbetleri de kısa sü-rüyor, giderek bir hastanın ağırlığı bakışlarına yerleşiyordu. Evin çalışanlarına yapılacakları dikte ederken bile asabiydi. Artık mutsuzdu. Bir keresinde yüzünde belirsiz ifadeyle bağırarak, “Şu radyonun sesini kısın,” demişti. Oysa, “Müziğin tonu canlı olmalı, yüksek ol-malı ki güne öyle başlansın,” der dururdu. Ruh haline eşlik eden bu huzursuzluğun tekdüzeleştirdiği Ayla'nın giderek davranışlarına sinen gerginliği ona hiç

yakışmıyordu. İki kardeşinin aralarına bırakılan bu sessizlik Hayriye hanımı rahatsız ediyordu da dile getiremiyordu. Bir akşam elektrikler kesilmişti. Sofrayı toplayan Hayriye Hanım elleri dolu olduğu için telefona yetişememiş, Aydın Bey'den rica etmişti. Karşı taraftan gelen haberle şaşkınlıkla ahizeyi kapatmış, kız kardeşiyle ilgili şüpheleri kesinleşmişti. Telefondaki ses oğlunun vefat ettiğini söylüyordu. Ayla'nın bir çocuğu vardı ve ölmüştü. Yukarıda odasından açılan paralel telefonu bilmiyordu. Merdivenleri çıkarırken kalbi yerinden fırlayacaktı. Yatak odasının aralığından sızan mum ışığında içli içli ağlayan kardeşini nasıl teselli etsindi. Aydın Bey'in sonrasında hatırlayabildiği, aylak bir gence sevdalanmıştı bir zamanlar kardeşi. Annelerini kaybettiklerinden bir hafta sonra askere çağırılmıştı. Onu sert bir dille uyarılmış, aşkını, belki de çaresizliğini görmemişti. Kibirli, biraz üstten takındığı tavrıyla onları birbirine yakıştıramamış, değersiz saydığı duygularını basitçe eleştirmişti evden ayrılırken. Kardeşinin onunla paylaşamadığı, çekindiği şey evlilik dışı bir çocuk dünyaya getirmesiydi. Ailesi evlenmesine karşı çıksa da beraberlikleri devam etmiş. Çocuk olunca evleniriz belki diye ümit etmiş Ayla. Ancak adamın onu terk ediş nedeni engelli bir çocukları olmasıymış meğerse. Bebekken durumu idare eden kardeşi, ergenliğe geçişte zorluklar yaşamaya başlamış. Evde yangın çıkınca, hatta kendine zarar vermeye kadar gidince, işler çığırından çıkmış. Önü alınmaz sıkıntılar baş göstermiş. Bilinç-

li bir kontrolün şart olduğunu söylemiş doktoru. Ve çocuğunun hastaneye yatırılışı zaten ayrı bir trajik... Şimdi daha iyi anlıyordu. Yıllardır kopuklardı birbirlerinden. Kendi ilgisizliğinden, küçük, sıkıştırılmış dünyasından bi haber yaşarken, kız kardeşinin dramını bilmiyor olması affedilir gibi değildi. Recep bir çırpıda annesinden öğrendiklerini aktarmıştı adama. O kadar kendi kabuğunda yaşamıştı ki buraya gelene dek... İstanbul'da çok gerekmedikçe görüşmezlerdi. Rahmetli eşi hazzetmezdi Ayla'dan niyeyse. Sevgisini paylaşamıyor diye kıskandığını düşünerek üstüne gitmezdi karısının. Ama hatasını çok geç olsa da anlamıştı. Onu duymayı bırakmasına ve sadece kendi hayatının devam ettirmesine şaşıyordu.

Meçhul kalan beraberliği, oğluyla olan mücadelesini, yüreğini insanlara, senelere açarak yaymış, bir nevi tedavi etmeye çalışmıştı kendini. Ayla başucundaki fotoğrafın çok sevdiği hasta bir öğrencisine ait olduğunu söyleyerek geçiştirmişti bir gün. Fotoğrafını kalbinin üzerine koymuştu. Bakımevine bırakmak zorunda kaldığı evladının şimdi huzura kavuştuğunu, acısını, oğluna anlatamadıklarını haykırıyordu göğsünde tuttuğu fotoğrafa. Aydın Bey kaybettiği bir şeyi bulmuşçasına sarıldı kardeşine. Sakinleşmişti, adı konmuştu aralarındaki mesafenin. "Sen benim tek ailemsin," diyordu kollarını sıkıca sardığı kız kardeşine. Kendisine o çok benzeyen ama bir o kadar da benzemeyen Ayla'nın azimle kapalı tuttuğu gözlerine sıcak bir öpücük kondururken, "Affet," diyordu.

Yalnızlık Göğü

İçeriden yaşanmadıkça her şey parıldar, uçuşur; asildir mateminde acılar... Pişmanlıkların gülümsediği ıssızlıklar sızmıştır bir yerlerde. Hasarlıydı tüm yalnızlıklar anıların o soluksuz düşlerinde. Bugün, dünden kaçırıyor sanki sevinçleri... Öylesine duru, aydınlıktı ki geride kalan. Umutsuzluğumu destekleyen dudaklarım bir soytarı şimdi. Eylemsizim. İtirafımlarım beşik gibi... Günün birinde bağışlamak eğiliminde olan vicdanımsa, şiddetle kınıyor yaşananları.

Babam, usul usul içine çekmekte zifiri karanlıkta tütürdüğü sigara dumanını... Sigaranın ucundaki ateş, hissiz donuk bakan gözlerini belli belirsiz aydınlatmakta. Zaman zaman rüzgârın sesi, vicdan azabıyla odaya doluveriyor. Sonra kömür sobasının is kokusu nefesimi tüketiyor. Minderin üzerinde uyuya kalmış minik kardeşim. Işığı yakıyorum. Kardeşimin kıvrıcık saçlarına, tombul kollarına dokunuyorum. Dudaklarına yerleşen minik tebessümü hayranlıkla seyrediyorum. Ceylanı odasına yatırıp elinde sımsıkı tuttuğu

bez oyuncacı Ayşe'sini usulca alıyorum. Annem olsa yanına yatar, saçını okşar, sarılırdı. O hepimizi mutlu ederdi. Babamı bile! Sanki gökten bir yıldız kaymış, bir ömür boyu tutacağım dilekler son bulmuştu. Tam kırk gün olmuş annemi kaybedeli... Sokak ortasında yere yığılıp kalmıştı. "Kalp krizi," demişti doktor. İyi birisi olmak yorucu, yıpratıcıydı. İçeri geçiyorum tekrar. Pencere pervazından dışarının telaşı sızıyor sessiz düşlere... Pencereden dönerken kanepeye takılıyor gözüm. Bir noktada kilitlenmiş gözleriyle tavanı seyre dalmış babamın kızarmış, şiş suratına dalıyorum. İfade-siz bir gülümsemeyle, "İyi geceler," diyor. Antrede ıslak çamaşırların nemi başımı döndürüyor. Hızlı davranmam gerek. Bu gece Nuran'ın yerine nöbetçiyim hastanede. Evden çıkıp sessizliği arkamda bırakıyorum. Yağmur ince ince atıştırmaya başladı bile. Ayakkabılarıma gözüm ilişiyor. Tıpkı çocukluğumda olduğu gibi tekinin kenarı yine açılmış. Küçükken yağmur yağdığında, okul yolunda kırmızı çizmele-rimle su birikintilerine bata çıka yürürdüm. Çorapla-rıma karışan ıslaklığın o muzip dili; seni çok özledim!

Gecenin ortasında bir köpek havlıyor. Acı ve bo-ğuk... Duvar dibine sinmiş bir sarhoşun nağmele-riyle; karşıdan beni süzen tinercinin nefesini içine çekerek gelişinden irkiliyorum. Adımlarımı kontrol edemeyip, sendeliyorum. O sırada ayağımı taşa vur-muşum, canım yanıyor. Birden bir apartmanın giriş katının açık penceresinden kahkaha sesleri dağılıyor boşluğa. Ne çok ses var sessizliğimde!

Nihayet hastanenin acil kapısına ulaşıyorum. Genç bir kızın ardından feryatlar kopuyor. Ambulansın canlı ışıkları ile tezat halinde sönüp giden hayatlar... Ve öyle dertli dertli dudaklarımın arasından dökülüyor matem. “Allah rahmet eylesin,” diyorum. Sulu gözlü hemşirenin tekiyim. Oysa söz vermiştim Asım Doktora... Duygusallığımı bir yana bırakacak, yormayacaktım kalbimi. Duygularımı ve hayallerimi sadeleştirmeliydim. Ama yaşam inatla, ruhumun en hassas yanına, alay edercesine endişe yerleştiriyor.

Annemizi kaybettiğimiz gün, kardeşim yine düşüp bayılmıştı mezarlıkta. Hemen Nuran’ı aramış, onu çalıştığım hastaneye götürmüştük. Kardeşimin kalbi ve iç organları ters tarafta (Situs İnversus Totalis). Bu gibi acil durumlarda bir endişe hâkim elbette. Şimdi daha sakin, ortalığı velveleye vermeden evin reisi rolünü üstlenmeliydim. İstikrarsız bir babayla nereye kadar yürünebilir? Ancak onu gittikçe boğan; hiçbir yere, hiçbir şeye tutunamayışı, ailesine olan duyarsızlığını da aşikâr ediyordu. Bazen ona “sevmeyi unutan adam” diye seslenirdim içimden. Karşımda duran insanın sadece bedenini, cismini görüyordum. Oysa o bir köşede sızar, iyice küçülen bedenini bile unutturdu. Annemi anlamaya çalışırdım. Nafile. Dua ve çocukları ona güç katardı. Bilirim. Tutkulu bir kabulenişti onu esir alan. Kül rengi saçlarını geriye atıp, gamzeleri tebessümle ortaya çıktığında; elini beline koyup yapılacak rutin işlerin başına geçmiş olurdu. Görev insanıydı benim annem. Bir zamanlar sevmiş-

lerdi birbirlerini. Ne tuhaf! Babamın sevmiş olmasđ... Belki de bir aile travmasıydđ onu içine döndüren. Annemin sır gibi sakladđđı buydu. ğrenemedim. Hissettiğim en kötü Şey de bu merak... Herkes bir yalanın içindeydi. Birbirlerini seven insanların sıradışı tutkuları vardır. Ancak seyrettiğim Şey, kendinden kaçan, başkasını ağırnan bir ilgisizlikti. Anneminse, güne bařladđđında, radyoda alan müziğine kendi mırılıtıyla katılarak; fırında pişen böreğinin yanmamasına zen gösteren iyimser hali, sevgi dolu inceliğđ neşe saardı bizlere. Bu gece de ocuk görüşlü anılam, çok saf yaşlarla dağılıyor uykumun derinliğine.

Hastanenin acil kapısından içeri girdiğimde beyaz koridorların ağırbařlılığđ içine çekiyor beni. Beyaz ve parlak ışık, her yere giriyor engel dinlemeden. Kayıt bölümünde alışan Hatice'nin masasının altından kitap okuyuşuna saygđ duyarak işimin başına dönüyorum. Acil tıka basa dolu. Korkuyla umudun keřiřtiğđ yer burası... Sıska, kamburu çıkmış, beyaz yüzlü bir adam; kaygılı, kısa sözlerle yanındaki kadına bir Şeyler anlatıyor. Koşturup duran taze doktorun bezgin, asık suratı, en köşede yatan hastayla uzun süredir baş etmeye çalıştığının işareti. Doksan yaşlarında demans hastası olan dede, düşüp kalçasını kırmış. Bir yandan serumunu çıkarmaya uğraşıyor, diğerk yandan küfürler yağdırarak onu tutmaya çalışan oğlunun ellerini tırmalıyordu. Doktorun yüzü, diğerk hemşireyi azarlamaya başlamasıyla pancar gibi kızarmıştı. Yaşlı adamın titreyen ellerini, tebessümle avuçlarımın arasına alıyorum.

Sersemleşmiş suratı sanki beni görmüyor; böğürüyor, tepiniyor, kalkmak için çaba sarf ediyordu. Pencereyi açıyorum. Hava alsın istiyorum. Birden iyice küçülmüş ela gözleri, dışarının soğuk karanlığına dalıp gidiyor. Bundan istifade şırıngayı arkadaşşımdan alıp, serumun içine ağır ağır yediriyorum. Yüzü gözü birbirine karışmış, mahcup oğlunun zorlukla yutkunması içimi büküyor. Hemşire odasından çıkarken, birinin homurdanışına kulak kesiliyorum. Rafet amca, güvenlik odasından bir hışımla çıkmış, paspasını sımsıkı tuttuğu elleri korkudan terlemiş, teni bembeyaz. İşini titizlikle yapan bir emekçi o... “Tam bir işkence!” diyordu, içerden gelen kahkaha seslerini bastırmak istercesine, adımlarını bir ileri bir geri atarak: “Bu kadar da olmaz! Bir de alay ediyorlar. Gençlerin kafası saçma şeylerle dolu,” diye söylenirken, masanın altına koyulan oyuncak yılandan hiç de korkmadığını tekrarlayarak öfkesini dile getiriyordu. Kırılan çay bardaklarının telaşındaydı. Susuyor, sadece dinliyorum. Onun başka insanlara benzemediğini görmek içimi ferahlatıyor. Hava almak için kapının önüne çıkıyorum. Yağmur etkisini arttırmış. Annemin ördüğü yeşil şalıma sımsıkı sarılıyorum. Gözlerim doluveriyor hemen. Isitan şalının köklerinde sevgi vardı, özlem vardı. Birden karşı kaldırımından gözleri dolu dolu gülererek gelen Asım Doktor, içimi bilindik bir telaşa bırakıyor. Dilim kuruyor. Su içmeliyim. Kasılıp gerilen bedenim bir kilitlenme yaşıyor adeta. Suçlu gibi başımı öne eğiyorum, biraz da pembeleşerek... “Ne var ne yok Aydan Hemşire?” diyor.

“Hoş geldiniz hocam” dedim mi? Hatırlamıyorum.

Şifa dağıtan elleriyle omuzuma küçük bir doku-
nuşla “Kolay gelsin,” diyor ve sol kulağında tuttuğu
telefonundan gelen yanıtla “Ben de sevgilim,” demesi,
kendime getiriyor beni. Susturmayı başardığım kalbi-
mi tekrar topluyor, işimin başına dönüyorum.

Şaşkın hallerimi bir sonraki yaşanacaklara ema-
net ediyorum. Dilimin ucuna takılan nice sıkıntının,
burukluğun şanssız bir birleşimiyim. Anneme benzi-
yorum. Hata yapmaktan korkmuyorum ama inanma-
dığım ve içten olmayan o kadar şey var ki! Yaşamayı
becermenin dili özgürlük müydü? Evde beni bekleyen,
ilgiye muhtaç, annesini daha küçük yaşta yitirmiş, ma-
sum bir kardeşim vardı; bir de günübirlik ilişkileri olan,
âlemci, vurdumduymaz bir babam. Sarı saçlarımdan
ben mi suçluydum? Öyle demişti edebiyat öğretmenim
ders arasında, bir zamanlar. Sarı kabarık saçlarımdan iri
bukleleri oldum olası ilgi çekmiştir. Benimle her temas
kuran, saçlarıma dokunmadan yapamazdı. Beyaz te-
nim, dolgun iri kalçaları ve kabarık saçları, insan-
da neşe yaratırdı. “Bir başka ışığın var senin,” derlerdi
hep. Anaç bir izlenim uyandıran ifadem, yaşlılarımdan
hep daha olgun ve güçlü göstermiştir beni.

Sabah erken vakit hastaneden çıkıyorum. Gece-
nin karanlığı olduğu gibi duruyor. Birazdan karanlı-
ğın tonu açılacak, ışık çoğalacaktı. Hem yürüyor hem
de ‘akşam için ne pişirsem?’ diye düşünüyorum. Eve
dönüş yolunda yemeklik bir şeyler almak için pazara
uğruyorum. Pazar meydanında yumurta satan yaşlı

teyzenin, dişsiz ağzını büzüp gözlerini kısarak benden sigara istemesi bir ritüeldi artık. Kolumu çimdikiyor, “Evlenmedin mi kız sen hâlâ?” diyor. Amansız bir gülme alıyor karşıdaki limon satan adamı. Yüzümde bir seğirme, dik dik bakıyorum adama... Eve bir hışım atıyorum kendimi. Üst komşu Nihal abla kardeşimin kahvaltısını yaptırmış. Mutlu oluyorum. Ancak demlenmiş çayı zehir gibi içen babamın, “Paran var mı?” sözü midemi bulandırıyor. Ceylan’ın yeni aldığı kalemlere dalmış ifadesine bakıyor; cüzdanımda onun için ayırdığım parayı uzatıyorum kaygısız eline. Aklim çocukluğumda kalmış, derin hayallerle işleri yapıyorum. Bir ara aynada kendimle karşılaşıyorum. Korkuyorum. Gözaltılarım çökmüş. Aslında nöbet sonrası biraz uyku iyi gelirdi. Asım Doktor kendime zaman ayırmamın acımı azaltacağını da kulağıma fısıldamıştı. Sözleriyle beni yönlendirmesinin müdavimi olmuşum. Ona karşı özel bir irade gösterdiğim söylenemez. Aramızda sınırları olmayan çekingen bir dostluk var.

Babam uzun bir süredir bir arkadaşıyla yine kayıplara karışmıştı. İçinden çıkılmaz gibi görünen kasvetli bir liste yapmışım. Nefret ediyorum babamdan. Kardeşimi, halam hafta sonu için evine aldı. Evde sakin bir hafta geçireceğimi düşündüğüm bir anda, aniden çıkıp gelen Nuran’ın sürpriz davetine boyun eğiyorum nedense. Johann Strauss Orkestrası için iki bileti vardı, sevgilisiyle gidemeyince doğal olarak aklına ben gelmişim. Ara olduğunda ikimizin sigara telaşı dışarıya yöneltiyor bizi. Tekrar içeri girdiğimde müziğin okşa-

yıcı etkisi, bedenimin asiliğini uy-sallaştırıyor. Sahne önündeki kocaman çiçek buketlerine göz gezdirirken; muzip bir bakışın bana baktığını hissediyorum. O anda ışıltılı bir ses yüzüme doğru eğiliyor. Evet. Her daim mahkûm olduğum o sevecen gözler... Salonun loşluğunda dengeleyemiyorum heyecanımı. Sanırım bu Asım Doktor'du. Beni kibarca selamlarken, "Artık hastaneden ayrılıyorum" da demişti. Taş kesiliyorum. Başımı iki yana bilinçsizce sallıyorum. Ah! Bakışlarına titreyerek maruz kalmama sinirleniyorum. Yanında biten sevgilisi, kimsenin bilmediği itiraflarla süzülüp geçiyor beynimden. Aradan iki gün geçmişti.

Babamın boş bakan gözlerinde içimi parçalara ayıran bir vahşilik var. Aceleci bir elin beceriksizce açtığı sodasını etrafa döke saça ilerlemesine takılıyorum. Yüzüne kazınan cümleler, başka cümleler kurmak ister gibi... Elinde tuttuğu sodasıyla ve söyleyemediği cümleleriyle huzursuzdu. Gitmek istiyordu o da... Bir sahil kasabasına taşınmaktan bahsediyordu. "Nasıl istersen!" diyorum, çekmecedan çıkardığım fotoğraflara iç geçiriyorum. Geçen sene Ankara'daki hemşirelik kongresinde topluca çekilmiş bir fotoğraf... İşte fotoğrafın üzerine gözyaşlarım damlıyor. Tükenmeyen, yarım kalmış yaşanmışlıklardayım hâlâ. Akşamın donuk ışığıyla aydınlattığı salonun tempo tuttuğu tek şeyse, hızlı atan kalbim. Seçtiğimiz şeylerden ayrıldığımızda, tutunacak boşluklar çoğalır. Tümüyle doldurulamayan duygular geçmişe karışır, yara izi olarak kalır. Gözyaşlarımı silip, hayallerden

uzaklaşp, içinde bulunduğum güne dönüyorum.

Sıkıntıyla babamı yokluyorum. Gözlerinin altındaki çizgiler onu sahici yapan tek şeydi. Sıfırı tüketmişti. Dağınık duran geçmişinden, kaybettiği pazarlardan, sessizliğe büründüğü özlemlerinden... Sakin, kararlı sözleriyle etkiliyor ilk kez beni. Konuşurken sık sık ovuşturduğu ellerini, ellerime veriyor. “Seni çok incittim,” diyor. Yarı açık pencereden boş vermiş rüzgârın uğultusu, kaygıyla ruhuma akıyor şimdi. Daha da önemlisi avuçlarının içine aldığı ellerim, hasret kalmış baba sıcaklığına. Meğer günah çıkartmak istemiş o dokunuş. Yanı başımda içini dökmek isteyen bir adam var. Baba-kız ilişkisine gerekli olmayan, gölgede kalan, tutarsız bakışlar var. Ölümden bahsediyor. Daha bir ciddileşiyor. Çok hasta... Ağzım kuruyor. Bu mağrur itiraflar bana hâlâ yukarıdan bakıyor gibi. Hızlıca nefes alıp vererek, rahatlamaya çalışıyorum. Tedavi sürecini reddediyor. Kurcalanmadan, yıpranmadan rahat ölmek istiyor. Saygı duymalıymışım. “Tek başına mı karar veriyorsun? Ya biz?” diyemedim. Tartışmanın yararı yoktu. Ölümler bile bencildi. Yatak odasına doğru yöneliyor. Peşinden gidiyorum. Bütün ağırlığıyla ayaklarını sürüyerek yaklaşıyor hedefine. Dolabının çekmecesini sert bir şekilde çekip, kazakların altından çıkardığı zarfı uzatıyor. Süzölmüş yüzüne takındığı ifade, sararmış gözbebeklerini ele veriyor. Yukarı kalkık burnu, tıpkı mavi gözleri gibi ısrarcı ve inatçıydı. Bu bir meydan okumaydı. Mümkünse sabah, hastaneye gittiğimde okumamı rica edi-

yor. Zaten şimdi okumaya cesaretim yok. Hüzün dolu bir gülüşle, hayal kırıklığımı saklamak kendimden... Belki de hiç sıkıntı duymadan farklı yönlere savrulmamız yerinde olacaktı. Bir babanın güçlü varlığına kaç kez daha ihtiyacım olacak? Soğuk, geç kalınmış sözcükler içimi bir örümcek ağı gibi sarıyor. Acımıştım ona. Kısa bir yakınlaşma ve ölümün vedasıyla uzun uzun ağlıyorum o gece.

Hastanede öğle yemeği molasında çıkarıp mektubu masanın üzerine koyuyorum. Kilitli dünyasıyla tanışmaya az kalmıştı. Umutsuz ve kontrollüyüm. Yan masada Asım Doktor için veda yemeği konuşuluyor. Hayat sürekli haksızlık yapıyordu bana. Dudaklarımı ısıyorum. Yine korkularımı sabitleyerek, 'cesaret' diyorum içimden... Bizlerle istenildiği gibi ilişkiler kuramadığından dem vuruyordu. Kendini ihanetle damgaladıktan sonra, asla söze dökemediği ihmalkârlığı dile geliyordu kelimelerinde. Yapamadıklarına odaklanmış, evli ve çocuklu hayatını kabullenememiş; baba olmanın sorumluluğu altında ezildiğini ileri sürerek büyük bir soru işaretiyle de yazıya finalini koymuştu. Ona uymayan bir yaşam için harcamıştı ömrünü. Bir pişmanlık, bir yudum sevgi arıyor bakışlarım cümlelerinde. Yanılmamışım. Vicdanımla muhasebemde direniyor, elimi boğazıma götürüp zorlukla yutkunuyorum. Düşündürdükleri, kalbimi hurdaya dönüştürmüştü. Bana ne olmadığını yine hatırlatmıştı. Bu saatten sonra kimse toplayamaz gönlümü. Çok güzel parçaladın. Tebrikler baba...

Melike

Sırtımda eski bir hırka, uzun kirli eteğimin uçlarından iplikler sarkıyor. Evin içinde fazla kalabalığım yine. Bedenimin her geçen gün yıprandığını hissediyorum. Bir daha kendime dönemeyeceğim, biliyorum. Hareketsiz pizza kutularından, alüminyum kaplı yemek kaplarının aralarından sızan donmuş yağları seyrederken çaresizim. Evin kasvetli havasına dağılan küflü ekmeklerin halının içine gömülmüş parçaları midemi bulandırıyor. Nice zaman sonra elim süpürgeyi alıyorum. Süpürgenin üzerinde biriken tozlardan neredeyse nefes almam güçleşiyor. Canhıraş camı açıyorum. Henüz çalıştırdığım süpürge biraz sonra homurdanarak susuyor. İflas etti sonunda makina. Üstüme üstüme gelen çöpleri bir poşete koymalıyım. Üşeniyorum. Kapı çalıyor. Boyumu aşan boş kutuları devirip, hızlıca açmam gereken kapıya yetişmem olanaksız. Yerler kaygan. Salonun ortasında öbek öbek sarımtırak bir şeyler parlıyor. Üst kattaki geniş odaya sığınmıştım bir süredir. Sağ elimin yor-

damıyla ağır bedenimi kaldıramam için sandalyeyi tutmaya çalışıyor, ama zorlanıyorum. Yüzümde biriken terler, yağlı ve düğümlemiş saçlarımla bir bütün. Yine de sırtımı hafif kamburlaştırarak, az buçuk ani bir ivmeyle canlanıyorum sanki. Zil ısrarla çalmaya devam etmekte. Yemek siparişi de vermedim ki! “Boş ver, otur oturduğun yerde. Bak ayakların da iyice şişti. Muhtemelen, apartman sakinleridir. Televizyonunun sesine taktılar şimdi de... Bende her şeyden şikâyetçiler. Ya da çöp almaya gelen kapıcı... Zaten fazla çöp kime zarar? Hem onlar sadece kutu,” diye söyleniyorum. Evimi çöp ev yapmışım güya. Kim? Nasıl temizleyecek onca pisliği? Benden tiksiniyorlar. Yoksa ben mi kaçıyorum herkesten?

Ah Emre! Canım oğlum. Çok özledim seni. İstemediklerin ya da yapamadıklarımı haykırmıştın en son yüzüme. Beynime yakıcı bir sıcaklık vuruyor düşündükçe seni.

Akşam olduğunda, karanlık fısıldıyor. “Yalnızsın,” diyor. Elimizin altındakilerle idare etmeye başladığınızda artık genç değilsinizdir. Dünyayı bulduğumuz gibi yaşadık. Ne iklimler geldi geçti ben koltuğumda otururken... Koyulaşmış bakışlarımı esir alıyor her bir anı. Evin yoğun yalnızlığını soluyorum. Bazen düşlerimde; ıslak kumlara ayaklarımı iyice bastırıyor, tam da iz bırakmışken yakalanıyorum minik dalgalara. Siliyor dalgalar, benden ne varsa... Bazen de ellerim çamura bulanmış halde çaresizce birilerinin beni temizlemesini bekliyorum. Uyandığımda,

sanki ellerime yapışan çamur kokusu, bedenimden daha hafif bir koku. En son ne zaman yıkanmıştım? Koktuğumdan değil de, koktuğumu düşünmekten rahatsızım. Kalbimden bulanık sular akıyor oysaki. Geleceğe itiraz ediyorum. Reddedildim. Kocam başka bir kadına gitti. Oğlum Amerika’da profesör. Evlendi. Düğününe bile çağırmadı. Kimi kez, buhran gecelerimde, pencereyi açıp sesleniyorum. Emre’ye, “Hadi içeri gir,” diye komut veriyorum. Yan komşumun yatak odasının penceresi, pencereme bitişik. Perdeleri sıkı sıkı kapalıdır. Tıpkı içinde bulunduğum oda gibi. Bazı zamanlar yarı açılmış perdenin aralığından giren bakışlarım, onların kalabalıklığına eşlik eder. Telaşları benim telaşım olur. Ondandır kapıları her açıldığında ya da dışarı çıktıklarında gizlice onları seyretmem. Sıcak bir bakış ararken gözlerinde; “Merhaba Melike abla,” dediklerinde, tüm kibarlığımla süzülür sözcükler o anda. Sıkılırlar. Aniden kaçmak için yer ararlar. Çabuk adımlarla asansöre yönelirler kimi kez. Bense, bir müddet apartman ışığının sönmesini bekler, büyük bir gürültüyle kapıyı kilitlerim. Eczacıydım. Kocam askerdi ve aşkıttım. Hırslarım olmadı hiç. İçten içe nezaketle tükettim hayatı. Şimdilerde aynadan yansıyan başka bir yüz sanki... Yüzümde tasasız bir sarılık asılı. Duymak istemediğim başka bir ses çınıyor kulaklarımda. Bana eziyet edercesine yayılan bu ses, içimde barınan bırakılmışlığın hüznü. Şimdi boşa giden zamanım, karşıdaki evlerin ışığında soluk bir tül. Daralmış yaşamımda tüm bildiklerim

de, benden birer birer yok oldular. Son 15 yıldır sadece bir odanın içinde yaşıyorum. İki katlı dairemin hükmedici havasından sıyrılıp rutin bir düzene geçtim. Bedenim ancak dört duvar arasında ağırlığımı dengeliyor. Boşa giden banyodaki suyun sesine dikkat kesiliyorum. İsteksizce banyoya yöneliyorum. Pas tutmuş musluklar... Suyu avuçlayan ellerimle keskin sidik kokusunu bastırmaya çalışıyorum. Koridordan diğer odalara açılan boşluğa dolmuş örümcek ağları karşılıyor beni. Rutubetten kabarmış duvar boyaları saçılmış, tam da ahşap merdivenlerin ortasına. Zemin papatya misali... Buruşuk karton bardaklar, tıpkı pizza kutuları gibi isyankâr. Bulaşık derdi de yok nasılsa. Günışığı karanlığı delerken, incelmış perdeler de güneşi beynime iyice yerleştiriyor sanki. Çok sıcak ve aydınlık. Keşke ağrıyan başımı örtecek kalın perdeler olsa! İki parmağımın arasında yırtık bir fotoğraf tutuyorum. Bir yerlerde yapıştırıcı olmalıydı, ama bulamam ki. Emre okul için almış olmalı. Aaa sahi, oğlum nice dir yok yanımda. Yine de bazen kapıyı aralayıp, “Anne iyi misin?” der gibi. Kulağıma birini takip eden fısıltılar çalıyor. Geçen gece pencere camına biri sopayla vurdu. Korkumdan yerimden kıpırdayamadım önce. Karanlıktan seçiyorum Can Bey’i... Televizyonumun sesinden duyamıyorum öfkeyle söylediklerini. Bir anda elektrikler kesildi. Zifiri karanlığa gömülmüş odada yanı başımda duran gaz lambasını yakıyorum. Tavanda beliren gölgeler dışında oda neredeyse karanlık... Gözlerim karanlığa

alıştıkça anılar düşüyor usuma. Siluet halinde parlayan gölgeler, hayalet gibi görünen geçmişin panjur-ları adeta. Bana unutturcasına sevdireyor, yaşarcasına hatırlıyor. Hatırladıkça o kadına giden, aşık olduğum adamı özlüyorum. Mehmet, “Kalk yataktan,” diyor. “Akşam olacak neredeyse!” diye bağırmaya başlıyor. Hor görülmeye alışmışım. Hep yavaşım. Beceriksizdim. Miskinlik mi, bilinçsizlik mi? Çözemi-yordum. Çıkamıyordum işin içinden. Hiçbir şey yokmuş gibi normal davranmama dayanamıyordu Mehmet. Sadece ironik bir gülümseyiş hakimdi ifademde. Gecenin rengi, baskı yapıyor geçmişime. İşittiklerimde, tanımlanamayan bir anlaşmazlık vardı. Çabucak uçup giden mutluluklarımı geri istiyorum.

Bir gün tanımadığım bir kadın, kapımın önüne kötü kokulu bir şeyler boşalttı. Çıldır-mışçasına yumrukluyordu kapıyı. Yönetici sakinliğini koruması için ikna etmeye çalışıyor, dizginleyemediği öfkesiyle ür-kütüyordu kadın beni. Kapının ardından kuşkulu kuşkulu dinliyordum iftiralarını. Bir ara susmuş, hırılıyla soluklanmıştı. Söyleyecekleri henüz bitmemiş olmalı ki tehditleri ardı ardına savuruyordu. Camdan fırlatıp atıyormuşum evlerinin önüne çöp torbalarını. Ne alakası vardı benimle bu durumun? Sonra tehlikeli soru dudaklarımdan dökülecek gibi oluyor, aynı süratle can sıkıntısıyla uzaklaşıyor. Apartmandakilerin sürekli yinededikleri, anlatmaya çalıştıkları şey, evimden yayılan ağır kokulardı. Önüne geçemiyorum bu yılgınlıkta. Her yer tıklım tıklı... Kayboldum. Büyük

bir istekle temizlemeyi istiyorum ne var ne yoksa... ama beynimin içinde başka fotoğraflar çekiliyor sanki. Yaptığımı dikte ettikleri hareketleri hatırlayamıyorum kimi kez. İşlenmemiş bir suç gibi... “Ancak, hatalarımı düzeltmek için özür dilerim. Kabul etmek için değil,” diye mırıldanıyorum. Bir sabah aşağıdan kapının zorlandığını duyar gibi oldum. Seslere karşı duyarlılığım; yalnız yaşamının, etrafı sürekli dinlemenin getirdiği özel bir hassaslık bende. Issız duyarlılığım, istemediğim seslere karşı bir çift delikten bakar gibiyim. Geçenlerde, koltuğumun içine gömülmüş, yarı uykulu halde bir kâbusun içindeydim. Takip edildiğimi hissediyor, kapana kısılmış bir fare gibi titriyordum. Üstüm açık yatmışım. Açık kalan pencereden esen rüzgârın uğultusuyla kendime gelir gibi oldum. Ancak duvarları sarsan bir gürültünün içinde buldum kendimi. Biri kapımı zorluyordu. Karanlığa gömülmüş gözlerim boş boş bakıyordu. Dile getiremediğim korkumu, kaba bir battaniyeyle örtmüştüm. Birileri adımı söyleyerek yukarıya çıkıyordu. Ancak bir süre sonra gizlendiğim yerden çıkardılar beni. Evimden çöpleri boşaltmaktan bahsediyorlardı. Aşağıda bir ambulansın beklediğini, hastaneye götürmek istediklerini söylüyorlardı. Evin içinde huzursuz ve hızlı dolaşan ayaklardan; kısacası belediyenin çalışanlarından, doktor ve hemşirelerin düzenimi bozmasından şikayetçiydim. İşte! Şeker ilaçlarımı kaybettiler, bulamıyordum. Komşum gelip bana güven verici konuşmasaydı, kimse beni evimden çıkaramazdı. Yüreğimi sıkıştıran

düşüncelerle, sorularla baş başa kalmıştım. Polisin belirttiğine göre komşularım imza toplamış. Yardım almam gerektiğini düşünüyorlarmış. Aklımın yerinde olduğunu yinelesem de, acınası halim, ne doktorları ne de polisleri ikna etmiş görünüyordu. Bir süre sonra hastaneden bırakıldım. Gözyaşlarım, evime vardığımda gün yağmuru gibi inmişti yanaklarıma. Asansöre aynı anda bindiğim bir adamın, bir eliyle burnunu kapatıp, diğer eli midelerini üzerinde, birinci kattan sonra can havliyle kendini ögürerek dışarı atmasına çok gücenmiştim. Neyim, kimim ben? Eksik olanı seziyorum ama konduramıyorum ki... Yağmur, beni bana kötü hissettiren onca duyguyu temizler mi?

Annemin ördüğü çoraplar, iğne oyalı eşarplar, çekmecesinde sakladığı emeğine değer katan motifleri; bana her güzel şeyin yine yeniden başladığı izlenimini yaratırdı. Çocukluğumun uykusuz gecelerinde mumları titretecek kadar hararetle konuşan ablamın, portakal çiçeği desenli geceliği güldürürdü beni. Annemin teni beyaz sabun kokardı. Başına doladığı beyaz yemenisi, büyük beyaz çinili sobayla güven vericiydi evin her köşesinde. Ablam aileden kalan tek yakınım olmasına rağmen uzak bana. Yalnızlığımdan başka yabancılaşmış bir abla ihmalkârlığı daha üzücü. En son annemin cenazesinden dönerken otobüs kaza yaptı. Sağ ayağım alçıya alınmıştı. Değneklerle altı ay boyunca idare etmeye çalıştım. Mutfağa adım atmamıştım kazadan sonra. Bir sabah, sıcak süt istedi canım. O değneklerle güç bela aşağıya inebilmişim. Ocağın

altını yakmak için hamle yaptığımda, büyük bir cam sürahiyi yere devirdim. Paramparça olmuş sürahinin kalıntılarını tek ayağımla sıçrayarak süpürmeye çalışmışım. Epeyce çaresizdim. Yere çömelip, ağlamaya başladım. Hareketlerimde o kadar çok engelim vardı ki; bir anda elime geçen ne varsa yere fırlatıverdim. Neredeyse iki saat oracıkta kalakalmışım. Sonra katıla katıla gülmüş ve hiç düşünmeden karşı komşunun açılan daire kapısını gözetlemek için, değneğime olanca gücümle yaslanıp dikilmişim. Yuvarlak göz merceğinden bir vebalı gibi seyre koyulmuşum. Birkaç saat önce ne yaşamışım diye düşünmeden, mutfağı kaderine bırakarak ahşap merdivenleri adım adım çıkmışım. İnsanlara kendimi ele vereceğim korkusu ve tüm diğer korkular... Televizyonlar, belirtileri gribe benzeyen, gittikçe artan ve ölümlere yol açan bir virüsten bahsediyorlar. Aktif olarak hayata katılamayan birisi olarak bu salgın sürecinde eksilen paylaşımlar, sanırım beni etkilemeyecek. Zaten izolasyondayım nicedir... Kapıya yemek getirenler için sorun teşkil ediyordum. Yönetici söyledi. Yukarıdan aşağı kata inmem gerçekten zamanımı alıyor. Elimi gölgemden öteye uzatmam bir lüks artık. Şeker hastalığının ilerleyişi, unutkanlığım, diğer insanların türlü türlü manaları bir bulut gibi dağılsın istiyorum. Bir adım atmak istiyor, ama atamıyorum. Artık iki bacağı da mosmor ve şiş. Ayaklarımı sürükleyerek ilerliyorum. Elektrik ocağının karşısında duran kanepeye yer bulamıyorum. Üzerinde ilaçlarım, poşetler,

dikiş kutusu, biraz leblebi vs.. benim yerime keyif yapıyorlar. Şimdi tükeniyorum. Gözlerim kararıyor, sendeliyorum. Abanmaya çalıştığım kale gibi kutuları devirip, yere kapaklanıyorum. Bluzumun sıyrdığı belim açıkta kaldı. Eteğim çıplak bacaklarımı ortaya çıkardı. Telefonum birkaç kez çalıyor. Bir yerden sesi geliyor, onu da göremiyorum. Tıkış tıkış odanın içinden sesleniyorum: “Emreee gel kurtar beni!” Nefesim kesilir gibi telaştan. Seslerimi biriktiriyorum. Elektrikler yine kesildi. Gözlerim açık, bir geceyi daha sonlandırdım. Bacaklarım kurulu bebekler gibi ardına kadar açık; yanağıma düşen gözyaşlarım, susamış dudaklarıma yardım ediyor. Birazdan günüşiği yanıma diz çökmüş olacak. Günün ışımasıyla ansızın bir erkek sesinin “Melike, orada mısın?” diye seslendiğini duyuyorum. Bu Mehmet... Kocam. Son ümidim sen miydin? Onu içeriye almak istemiyorum. Oysa... o çoktan karşımda dikilmiş, gözleri iri iri açılmış, burnunu kapatarak konuşmaya çalışıyor. Huzursuz. Hissediyorum. Ona kendimi anlatacak dermanım yok. Üzerime geçirdiğim gururumla boş boş bakıyorum. Yüksek sesle talimatlar veriyordu. Elleri konuşurken birbirine dolaşıyor, cümleleri ağzının içinde samimiyetsizce geziniyor ve gözlerini hiç kımlıdatmadan ayaklarıma bakıyordu. Kuru kuru öksürüyor, nefesi, soluk alış veriş kesik kesikti. Salgından korunmak için taktığı maskesini arada bir telaşla düzeltiyor, küçük, sinsi gözleri derine iyice gömülüken, araya daha da mesafeler koyar gibiydi. Elime dokunmak istemiş,

son anda irkilerek çekmişti. O da tiksinimişti bunca çöpün arasında bir yaratığa dönüşmüş olan benden. Apartmandakiler başıma bir şey geldiğini düşünmüşler. Israrla açılmayan telefon, sonrasında telefon şarjının bitişi; kimsenin sipariş için gelmeyişi, üstelik virüs dolayısıyla endişenin hakim oluşu, sonunda ikinci kez evimi bir çilingirin açışı vs... Bir kilimi silkelercesine bu kâbusu üzerimden atmak isterdim. Dalgın, umursamaz ya da çaresiz miyim bilemiyorum. Kabuklaşmış ruhum tıpkı bedenim gibi yorgun. Beyazlaşmış saçlarıma gitti elim ister istemez. Terden ıslanmış saçlarımı parmaklarımla taradım utangaçça. Hepsini bu... Döneceğine söz vererek ayrıldı. Daha fazla kalamadı yanımda. Dayanamadı belli ki. Bunca zaman sonra kalbimde sessiz bir söz birliği ona dair. Gece biri giriyor içeriye. Can Bey elinde su şişesi ve sandviçle beliriyor. Nereden geldiği bilinmeyen gözyaşlarım içime boşalıyor o anda. Çok susamıştım. Tuvalete gitmem gerekiyordu önce. Komşum elini uzatıyor bir ara. Gücüm yok. Geri çekiliyor. Muhtemel ona ulaşan koku, haklı olarak kendini belli ediyor. Ama o iyi bir insan. Hızla çekip giden Mehmet'in bana bir su bile vermeyi düşünmemesi çok acı. Üstelik gündüz ayrıldığı için elektrikleri açmayı da akıl edememişti. Can Bey'in çekingen, üzgün tavrında belli ki endişe de var. Sağ olsun. Pencereyi aralıyor. Altıma yapmıştım. Anladı mı acaba? Diz çöküp peçete uzatıyor, gözleri dolu dolu "Melike Hanım yarın eşiniz gelecek ve her şey çok daha iyi olacak," diyor. Verdiği suyu kana kana

içtim. Arkasından sevinç, acı karışımı inledim. İhtiyacım olan şey, yakınlık ve yardımdı. Her yanımda pet şişeler, peçeteler, yemek artıkları... Tıpkı kötü insanlar gibi kokuyorlardı. Bir süre yerimden kalkmak için çırpındım. Nafile! Ölmek için doğru yerdeyim belki de....

Güneşin batmasıyla uzun ve sancılı bir bekleyiş başladı. Doymuş, susuzluğumu gidermişim ama her tarafıma yayılan bokların ortasında; çürümenin, bırakılmışlığın en son raddesindeydim. Böyle bir sonu kim hak eder? Ezan sesiyle kendime gelince, açık bırakılan pencerenin önünde duran bir martının kanat çırparak geldiğini hissettim. Umudun yeniden var olabileceğini hatırlattı bana. Ekmek kırıntılarını verirdim her sabah ve akşam. Meğer en sadık dostlarımış martılar. Sabah merdivenlerin başından fısıltı şeklinde konuşa konuşa çıkan Mehmet söz verdiği gibi geri gelmişti. Bu kez sandviç ve sütle birlikte... Bir zamanlar iri yarı bir adamdı. Şimdi kemikleri çıkmış, çökmüş bir yüz karşımda. Telefonu çalıyor. Üstüne yapışmış telaşlı mutluluk hakim. Benden sonra buraya yerleşeceğini anlatıyordu karşı tarafa. Konuşamıyordum ama duyabiliyordum ne yazık ki... Bu sabahdan beri ağzımı açıp konuşmaya çalışsam da nafile. Şok geçirdiğimi söylüyorlar. İlk kez nasıl bir şekilde, ne şartlarda yaşadığımın farkına varıyordum.

Yeri döven ayak seslerinin ve onca çıkarılan kollarla çöpün ardından bakışlarım iyice yavaşladı. "Her şeyi sana bırakıyorum Mehmet. Senin hakkın olan bu

evden seni yoksun bırakmıştım. Ortaklığımızın tadını çıkar sevdiğin kadınla. Biriktirdiklerimi ve kendimi doktorlara emanet ediyorum.” Başka zamanların kokusuyla başlamanın sırası şimdi. Korkmuyor değilim. Sanki karanlıktan geçmiş, yeniden doğmuşum gibi. Her şey durgun zihnimde. Sedyeye yatırılıyorum. Annemin ördüğü, zor günlerimin sırdaşı hırkamı son anda o yumuşak yüzlü kız üzerime örtüyor. Yanaklarımdan akan yaşların hırkaya süzülüşü, kızı da duygulandırmış olacak ki; “Şimdi güvendesiniz Melike Hanım,” diyor. Koronavirüsten dolayı herkes çok temkinli. Korunaklı kıyafetleriyle hemşirelerin ve doktorun görüntüsü, durumun ciddiyetini daha bir ön plana çıkarmış. Gözlerimi fal taşı gibi açmış, merakla yapılanları izlemekteyim. Bacaklarım ağrıyor. Evin kapısından dışarı çıkmayalı aylar olmuş. Sedyeye devrilecekmiş gibi sarsılıyorum. Ancak sıkı sıkı bağlandığımin farkına varıyorum. Başımı hafifçe döndürdüğümde; apartmanın gri dar koridorunu geçtiğimizi, köşeyi dönüldüğünde merdivenlerin başında olduğumuzu hissediyorum. Aynı katta bulunan Can Beylerin kapısı az önce yavaşça kapandı. Daha zorlu bir acı beni yatıştırıyor. Boğazımdan hırıltıyla inliyorum. Garip bir ses çıkıyor gırtlığımdan. Kapılarına dönüp. ”Teşekkür ederim,” diyorum. Diğer komşum hiç açmamıştı kapısını zaten. Tüm sakinler virüs nedeniyle evlerindeydiler sanırım. İçimdeki sessiz vedaıyla merdivenlerden kayıyorum sanki. Aşağı doğru inerken aydınlık artıyordu, değişen benmişim gibi.

Aydınlığın ferahlattığı havayla kendimin dışına çıkıyorum çaresizliklerimle, hatalarımla. Ve bu veda, sonsuza dek kayıt altına alınmış değişmez bir bütün olarak içimde hep varlığını sürdürecektir. Beni taşıyan maskeli yüzlerin bakışları bezgin. Alışkın bir usulle görevlerini yapmaya çalışıyorlardı. Ambulansa yerleştirilirken Mehmet'in telefon konuşmasını daha yeni sonlandırdığını görüyorum. Ayakları bir geri, bir ileri şaşkın şaşkın bir şeyler mırıldanıyor görevlilere. Göz göze geliyoruz. Soğuk mavi gözleri bana yöneldiğinde, bazı anıların üzerinden geçer gibiydi. Bir elini yarıya kadar kaldırıp, "Hastanede görüşürüz," diyor. Olur anlamında gözlerimi kapatıyorum. Geçştirilmiş kırgınlıklara arkamı dönmüş, iyileşmeye gidiyorum şimdi...

Öyleyse Masumiyet

“Tanıdık sanırken yıllar, kendini yaşar bunca yabancı gözlerde... Nerede o kendini unutuş?”

Bahar yeşilin her tonunu ılık ılık yaymaktaydı doğaya. Akşamları, insanların yüreğine hapsolmuş yorgun çehrelerden arınmak belli bir irade gerektiriyordu. Katılmış figürlerin gençlik yıllarına kattığı art niyetleri eksiltmekteydi güneş. İldırı, bir yanını tarihe dayamış bir balıkçı köyü... Küçük Rum evlerinden biriydi oturdukları ev. Bahçedeki yaşlı ağaca eskiden olduğu gibi sırtını dayayıp; dış kapıdan elinde çiçeklerle gelen babasını hayal etmişti Sevim. İlkbaharın sarhoşluğunda, ince yeşil yaprakların gölge ettiği incir ağacı başka bir güzeldi. Manzara hiç değişmiyordu buralarda... İlık sabah rüzgârının esintisinde pembe beyaz çiçekler dalgalanıyordu pencerenin kenarındaki saksılarda. Ona göre her sabahın merhameti günün ilk ışıklarıyla doğardı. Yolun sonunda ağaçların arasından görünen denize gözleri devrildiğinde yeniden dudaklarını büzdü. Bir süredir görmediği arkadaşlarını hatırlamıştı.

Kimi evlenmiş, kimi nereye taşınmışlardı, bilinmez. Güveneceği çok az insan kalmıştı. Her gün dedikodu peşinde koşan, ağır aksak yalpalayan o ihtiyar teyze bile düzenbaz ruhların ötesindeydi. Geçen yıl kalp krizinden kaybetmişti babasını. Acı bir gülümsemeye yazgısına yapışan uğursuzlukları kovmak istiyordu. Alnını kırıştıtarak özlemle bakıyor babasıyla olan son fotoğrafına. Bunları düşünürken başını hafifçe eğdi ve elinde tuttuğu fotoğrafa söz verdi. Derinden derine güne karışırken aklına takılan ne varsa; bir bir hesap verecekti içine. Bazen omuzlarında bunca yükten kurtulduğunu duyumsasa da, bu muazzam ağırlığı tekrar kendine hatırlatılırdı. Kasabadaki çehrelerin dar dünyalarından kaçmak, yeni insanlara karışmak; dinlemek, dinlenmek vardı düşlerinde. Sahilde bulunan balıkçı meyhanesi, bir denizcinin; emekçinin, babasının yadigârıydı. Aynı zamanda genç kızlığa adımını attığı yıllardaki mahcubiyeti de... Hasta bir anneyle küçük kardeşinin ve bir yığın sevginin de mimarisiydi sahip oldukları ekmek teknesi.

Geçen nisan ayında veda etmişlerdi babasına. Şiddetli bir yağış başlamıştı yola çıktıklarında. Mezarlığa vardıklarında yağmur şiddetini azaltmıştı. Gri bulutların kenarından ışık huzmeleri saçılıyordu toprağa. Dudaklarının titreyişini, dişlerini ne denli sıkırsa da durduramıyordu. Aileden kalan tek akrabası, amcası da karşısında duruyordu. Sanki kirli bir perdenin arkasından sinsice seyrediyordu olanları. Kara gözlüklü camlarının ardından, bakışları tabutun üzerinde do-

nuklaşmıştı bir an. Yüzünde anlamlı hiçbir şey yoktu. Göğsüne koyduğu parmakları tuhaf bir şekilde, şükreder gibiydi. Tekerlekli sandalyesinde oturan annesi, gözlerini sık sık kapıyor; hasta bedenine direnerek belli belirsiz dualar okuyordu ellerini açarak. Bulanık, köpüklü bir su sızıyordu toprağın içine. Bir önceki yoğun yağışın durgun serinliği hakimdi havada. Rüzgâr nemli yaprakları sürüklerken, adımları tutuk, gözlerinin içinden bir gölge geçiyor sanki. Annesinin kesik, insanın içini sıkan tekdüze duaları bu baskıyla daha da dayanılmaz bir acıyı dile getiriyordu. Bir ara küçük kardeşini yan gözle süzdü. İki damla yuvarlandı gözlerinden kardeşinin. O da etrafında yaşanan hüzne bırakıyor kendini. Sağ elinde tuttuğu oyuncak arabasını atıyor toprağın üstüne. Neden geldiği bilinmeyen, kısa anlara sıkıştırılan burukluk, yaşama kırıklığının izleriydi kalbine düşen. İlkel bir masumiyetti vedaları. Ertesi öğle üzeri babasının kıyafetlerini güçlülle toplamış, ihtiyacı olanlara dağıtmıştı.

Üzerinden bir yıl geçti. Yapılacak işler için Almanya'dan amcasının dönmesini beklemişti. Hoş, pek de umudu yoktu. Amcasıyla dükkâna uğramışlardı. Ondan ısrarla meyhaneyi satmasını istemişti çelik gibi soğuk bir tavırla. İsteddiği parayı verirdi, kabul ederse. Sadece gözlerinde bile garip bir hırs, kararlılık okunuyordu. Sevim, bu işi kendisinin yapmak istediğini söylemişti. Amcası, babasından miras kalan, çok değer verdiği işyerine sahip çıkmasını anlayamıyor, "Kadın halinle ne yapabilirsin?" diye küçümsüyordu.

Israrcı tavrına dayanamayarak, “Beni yalnız bırakın amca,” diyebilmişti. Söyleyemedikleri ise yarım kalmıştı yüreğinde. Ve bir sigara yaktı. Çok seyrek sigara içtiği, tutuşundan ve dumanı üfleşişinden anlaşılıyordu. Bu küçümsenme ruhunu titretmişti. Yüzüne yayılan kelimelerle, amcasının bir kez daha duyarsız, isterikli halini kavramıştı. Babasının sıfırdan başlayıp kurduğu hayatını kösteklemek için elinden geleni yapmıştı zaten bir zamanlar. Oysaki paraya hiç ihtiyacı yoktu. Vefat eden eşinden koca bir servet kalmıştı. Tek oğlu Almanya’da iş kurup servetine servet katmıştı. Bir süre önce amcası, çalışanlara dükkânın kapatılacağını, yerine market açılacağını dillendirmiş, belki de başka türlü uzaklaştırmıştı onları. Korku, endişe nereden başlayacağını bilemez bir duruma getirmişti genç kadını. Ne zaman içi sıkılsa, tarifsiz susar, dinlerdi zamanı. Geride bırakılan borçlar yüzünden kederleniyordu. Annesinin kas hastalığının bedenini nasıl kemirdiğine şahit olsa da aklı ve inancı isyanını inatla bastırmıştı. Uslanmazdı sorunlar elbet. Aşamak lazım demişti. Sıkıntılı, bungunluk içinde geçen günlerine ışık olan şeyse; gelip sığındığı iç sesinin ona yazdırdıklarıydı... Yazdığı şiirler, sanki zihnini boşaltıyor, içinde öleni diriltiyordu. Sözlerle engelleri ertelemesi gerektiğini hissediyor; hayal kurarak edebi bir olgunluk katıyordu kuruntular içindeki duygularına. O zaman ne pusuda bekleyen amcası alabilirdi ellerinden dükkânlarını ne de bir kadının varlığına alışamayan isimsiz, aç zihinli erkekler... Erkek ege-

menliğinin zevkle homurdandığı kahvelerde arkasından konuşulanlara ya da ikiyüzlü insanların ısrarcı tutumlarına yenik düşmemiştir. “Size elimizden geldiğince yardım etmek isteriz,” demişlerdi, dost gibi görünenler. Bir kadının işi değildi onlara göre meyhaneye. Duyarsızlıklarının hezeyanlarında çırpındılar bir süre. Kadınlar sahip çıktılar tam da bu sırada. Aşçısı, garsonu, hemcinsleriydi çalışanları. Düşünmediği anda gelen dayanışma, uzlaşma ve birlik sesine yetmişti. Düzene başkaldırmanın, yaşamı önüne alarak, içte duranı dışarı vurdurmanın, çabaların edasıdır, sessiz bir anlaşmadır bir bütün olarak var olabilmek. Akşamın ilerleyen saatlerinde; biçare gönüllerin, aşıkların, kaçışların, gözaltındaki sevgilerin, tanıdık yüzlerin menzilindeydi Sevimin balıkçı meyhanesi... Aradan aylar geçmişti.

*Bir çığlık,
hayranlık, vazgeçiş,
bir özlem
gerekti;
ulaşacağı bir giz arıyordu.*

Yazın kavurucu sıcaklığı tatlı bir aylıklık yayıyordu. Masalardan mırıldanan hüznünlü bir şarkı yükseliyordu iyi niyetli geceye... Kinleri, sertlikleri savuran coşku, limon ağaçlarından buram buram yayılan kokuyla kol kolaydı şimdi. O bildik kasaba insanların günü batırdıktan sonra, tezgâhlarda sattıkları turuncu, nar, ayva, mandalina reçellerinin rayhası sarıyordu her evi, her sokağı. Güneşin en güzel battığı yerdirdi Ildırı...

Ancak bir süre sonra, Sevim'in dengesini bozan, sohbetlerinde onu yavaşlatan melankolik hali, onu tanıyanlar için tuhaf karşılanmıştı. Çünkü öfke için bahaneler yaratıyordu kimi zaman. Tüm bunların nedeni, kasabaya yeni yerleşen emekli bir müzik hocasıydı. Genç kadın çalışmaktan kendini yaşayamamış, böylesine hiç kimseden etkilenmemişti. Bir öğleden sonrası kapıdan içeri giren yabancı bir adam, "Çipura var mı?" diye sormuştu. Kim bilir nicedir hareket-siz, bir tek noktada toplamış olduğu o yumuşacık ses tonundan yansıyan nemli dudaklara kenetlenmişti. Mutfak tezgâhının arkasında büyük bir bıçakla balık temizliyordu. Dükkanda kimse yoktu. Düşünmeden, "Neden?," diye sormuş; adam, "Öyleyse yanlış yer-deyim," diyerek kahkahayı basmıştı. Yakınlaşmaları, yaşamakta olduğunu kanıtıydı şimdi. Zarif bir bencil-liği vardı bu adamın beyaz saçlarında. Eşini kaybedeli dört yıl olmuş; müziğini bırakmasa da, kaçıp uzaklaş-ması, kuşkusuz iyi gelmişti ona. Her ikisi de hiç ol-madığı kadar gerçeklerdi gün geçtikçe tutkularında. Aralarındaki yaş farkı, basmakalıp klişelerin çok uza-ğındaydı. Dinginlik katmaktaydı tenine. Soyut ve ger-çekdışı dedikodulara kulak asmadan yaşanıyordu her şey. Gizin, suskunluğun, aldatmacanın, kimliksizliğin saldırısına uğramak belki de zaman zaman... Çünkü gecelerinin geleceği yoktu. Yaşamlarının içine aldık-ları her anının belleklerine kokusu sinmişti.

"Seninle konuşacaklarımız var," demişti, bir gün adam.

Yaşananları, bir düşteymişçesine olup bittiğini söylemekle yetiniyordu, bitiriyordu, kesip atıyordu. Gerisini dinlememişti bile. Susuş, susuş... Hep böyle bilmişti. Hayatın tahammülü gençliğine yayılmıştı. Sözleştiği sandığı kollarında, ne umardı yarınlarda. Valizini sıkıca elinde tutup, yere bırakmaması dikkatini çekmişti. Bu kez gülüşü uzaklardaydı. Kelimeler dudaklarından kayıp giderken, gözleriyle dokunmuştu da... Yokluğun masumiyetini başka gönüllere sıgdırabilmek... Ve başkalaştığı sevgisizliğinde onun güçlü olmaya daha çok ihtiyacı olduğunu düşünmüştü. Şüphesiz anlaşıyordu yüreğindeki gerginlik. Uzaklardan gelen bağışlayıcı sızıntının yaslanıp durduğu tenhalıktaydı. Beklediğini düşünmeyip, örtüşmüştü kokusuyla.

Başıboş uğultularda, hatıralar kadar canlı nöbetlerde, öteki bedenlerde yol alırsın. Çünkü hep korkuların kesik bir yara gibidir. Alışkanlıklarında sessiz kalıp ödeşemezsin aynalarla. Dışarının puslu şarkılarını mırıldanırsın. Gece inerken, tutamadığı özleminin sesini kısmak istedi. Nafile... Öyle değil midir? Ertesi sabahlarda pişmanlık masraflıdır. Unutmaya çalıştığı kesintisiz öpücüklerinde, tüy gibi çalkalanıyordu şimdi. Çünkü zaten ilk kez yaşıyordu, istirahat ettiği bahçeyi... O gece rüzgarla karışık yağmur yağıyordu. İlk şimşekle duyulacaktı veda çığlığı. Çıplak ayaklarıyla dışarıya çıktı. Karşısında koca bir yalnızlık vardı. Toprağa bulanmış çamurlu ayakları hafifletmişti onu. Yağmur ısıtmıştı içini. Hem saf hem yumuşak

yaşlarla buğulanmıştı gözleri. Saklanan güneş gibiydi diğer yanı... Kendinden başka dürüst olabileceği kimse yoktu aslında. Hayatının en hüzünlü anlarında, babasının yaptığı gibi yanında olanlara sarılmanın iyi geleceğini düşünmüştü. Yağan yağmura düşen şiiriyle geceyi terk etmişti:

*Tuzlu dudaklar görünmezi zamana geçirirken
acemi mevsimlerde çırpınmakta.*

*Sarıp sarmaladığın acıya tutunuyorsun geçmişin
hüznüyle.*

*Barınaksız bir umut,
Havadaki menekşe rengine yerleşirse eğer,
Huzurlu saatlerde batarken akşam güneşi,
Değişime uğrar iç çekişler...*

Sessiz Pabuçlar

Fırtına darmadağın ediyor bulutları... Ağaçlar sallanıyor. Sabahın ilk saatlerinin, iç çekişlerine yaydığı sertlik kaskatı. Bu kez de o ilk ses, rüzgârındı. Rüzgârın sesi, kulaklarının uyuşukluğuna iyi geliyordu. Yaşlı kadının, rengi solmuş başörtüsü yana kaymış; burnu irileşmiş, gözlerine kan oturmuştu soğuktan. Şişman olmasına rağmen hızlı hareket eder, zorlu hayata karşı dayanma gücü gösterirdi. Bacalardan tüten kömür dumanının is kokusu sarmıştı mahalleyi. Sokak lambaları yeni sönmüş, derme çatma gecekondu-larda zamanın akışı gevşemişti sanki. Sessizce kendisinin bile bilmek istemediği bir yenilgiyi kabulleniş vardı, hayatı basit bir şekilde yaşamak vardı o evlerde. Yılların birikimi tek şey, çürük kokuların, rutubetin havasıydı tek göz odalı evinde. Ancak sürekli şişen ayakları hariç, inleyip, sızladığı da yoktu. Yaşam güvencesi dediği şeyse, başını sokacak bir evi olduğuydu. Sabahın ilk ışıklarıyla; uzun boylu, geniş omuzlu,

soluk soluğa kalmış köşedeki simitçiyle selamlaşır, beleşten karnını doyururdu. Gençliğin verdiği vahşi haykırışlarla sabahın dinginliğinde doldururdu simitçinin sesi tüm sokağı.

Yine her sabah olduğu gibi, çalışmak için evinden çıkmış; geniş burnunun üzerine atkısını sarmış, kaşları çatık, yokuş aşağı iniyordu. Sert bakışlı gözleri, kişiliğini açığa vuran çizgileriyle uyumluydu adeta. Gurur ve keder dolu bir gülüş yerleştirmişti ifadesine şimdi. Kuruçeşme sahilinden Bebek'e uzanan yolda bir turist edası ve sırtına yüklediği kocaman çuval arabasıyla birlikte sıradan bir güne karışacaktı. Zorlukla yutkundugu boğazındaki son simit kalıntısı da, soğuktan çatlamış dudaklarının üzerine yapışmıştı. Parmaklarının arasında sıkıca tuttuğu mendili ve içine sığındığı yağmurluğuyla bitkindi. Arabasını alacağı yere ulaşmıştı sonunda. Birden başka bölgede onun gibi kâğıt toplayıcılığı yapan kadının direnişi dikkatini çekti. Sol gözünü kısıp kenarda durdu ve bağırışları dinledi. Zavallı kadın, yanında ısrarla duran adama durmadan bir şeyler söylüyor, gözyaşları, titreyen dudaklarına yağmur gibi iniyordu. Öfkeli adam: "Buralarda tutunmak zordur. Herkes kendi mıntıkasında çalışsın," diyordu. Kadın, yüzünü başörtüsünün uçlarıyla gizleyip, gözlerini kırpıştırarak çaresizce etrafı kolaçan ederken; yaşlı kadın dayanamayarak avazı çıktığı kadar yüksek sesle, "Defol be hınzır," diye yetişmişti. Yuvarlak, kocaman suratlı adam, gözlerini tehditkâr bir tavırla dikerek sağına soluna bakmadan

ayrılmıştı yanlarından. Zavallı kadın da, yakınmalarla, kuşkular içinde çabucak uzaklaşmıştı oradan. Bu yolun ne zor ne çileli olduğunu bilmek yeterdi zaten. Neyse ki, tek başına özgürce çalışmasını, Arnavutköy Karakolu'nda polis olan komşusuna borçluydu. Ağır ağır, bakına bakına, elleriyle sürüklediği arabasına bu kez de mavi çöp poşeti geçirmişti özenle. Dün siyahı rengi... Ona göre “fiyakalı arabasını” çekiştirerek tekrar yola koyulmuştu.

Aslında tüm boğaz sakinleri tanırdı onu. Hayatı, bu tipleri şaşılmalı derecede gözlemleyerek geçmişti. Ne zaman, kim, hangi şeritten yürüyecek takip ederdi. Bildik insanların başka başka dünyalarına tanıklık eder, içindeki kederi, hırıltılı göğsünü unutturdu kaygısız suratlarda. Yürüyüşte hep karşılaştığı bir kız her gün onu sarar, öper; ter kokan teninden hiç gocunmaz, yüreğiyle gülen suratı ihtiyarın kimsesizliğini unuttururdu. Bir keresinde atkısını boynuna dolamış, “Üşüme olur mu?” demişti. Ne olursa olsun bu duyguyla karşılaşmak, içine yerleşen umudu çoğaltırdı etrafındakilere... Bedeni kırılğan gibi görünse de, düşkünlüğünün izlerini merhametli yüreklerde sağlamlaştırırdı. Ağaç gölgelerinde dinlendiği vakitlerde; her şeyin en güzeli buradaymış dercesine serbest bıraktığı vücudu tekrar huzura kavuşurdu. O zaman kulağında baki olan küpelerini tutar, hayallere daldardı. En ufak bir seste düşlerinden sıyrılır, başını iki yana sallar ve geniş kollarını açarak şükrederdi. Bir gün büyük bir binanın önünde kâğıtları toplar-

ken, ansızın kafasının içinde sabitlediği o müziği duymuştu. Başını hafifçe kaldırmış, girişte açık camın olduğu yöne bakakalmıştı. Duraklamış, dudaklarını istemsizce bükmişti. Şaşkın ve geri çekilmez halde gözlerini dikip, bale yapan minikleri görmüş, “İçeri girsem, o minik pabuçlara dokunsam,” diye geçirmişti içinden. Hasretliğini kusuyordu sanki istikrarsızca. Çok eskidendi...Hani o boşluğu hissettiği kalbiyle bağ kurduğu özlemi, şimdi tanıdık birine rastlamış gibiydi. Sarı saçlı kızın kırmızı tütsüsünü, ince yüzünü hayranlıkla izlemiş, bir an sendelemişti. Kokmuş nefesinden utanıp, hemen hızlı adımlarla uzaklaşmıştı olduğu yerden. Tüm gün alık bir tebensümle işini yapmaya çalışmıştı. Yarım bırakılanlar, anılarda saçılmış bekleyişler, unuttuğu ne varsa hortlamıştı sanki. Yanaklarındaki ıslaklığı silmek için elini yüzüne götürdüğünde, boğazındaki yumru infilak etmek üzereydi. Yoksulluğunda sendelediği tek huysuzluğu, yaşamını parça parça anımsadığı o özel anlardı. Artık bir yol vardı önünde. Kendi yarattığı hasretlerinde gezinerek, bu yolda sağ kalabilmekten gayesi. Kimi kez, topladığı gazetelerin, kitapların anlatılarında farklılaşır, sessizlik içinde renk katardı düşlerine. Usu, içinin uğultusu, yalnızlaşma halini gözlerine dökmüştü. Eve dönüş yolunda o akşam ilk molası, komşusunun oğlunun balıkçı teknesiydi. Tekneye gözlerini dikmiş, anlamsızca bakıyordu. “Nasılın evlat?” demişti. Hâlâ unutamadığı müziğin, pabuçların etkisindeydi. Ne zaman dertlense soluğu bu tekne alırdı. Sessiz, sa-

kin bir genç olan teknenin sahibi, sesinin tınısından, komşu teyzenin yüzünü görmeden tanımişti. Evlat derken içten ses tonunu fark etmemek imkânsızdı. Çocuk yaşta annesini kaybetmiş, halası ve babasıyla yaşıyordu. Sabahtan beri arızalanan motoruyla uğraşmaktaydı. Mazotun parmaklarına bulaşan yağını bez parçasına silerken; kalın ama kısık bir sesle “hoş geldin, buyur” demişti. Günün bu son saatlerinde artık portatif taburesini kurmasının vakti gelmişti. Dalgalar, lodosla birlikte hızla tekneye çarpıyor, akşama rengini veren kızılık, gökyüzüne bir adım daha yaklaştırıyordu yalnızlıkları. Oğlu gibi gördüğü bu gencin çayını içip sohbet etmek, gülmek ve bazen neye güldüklerini bilmemek rahatlatırdı onu. Delikanlı hafifçe kamburlaşmış sırtını doğrultup, heyecanlı heyecanlı etkili bir dille; sigara paketleri, poşetler, deniz analarıyla kıyıya yaklaşıp dağılan bulanık suya seslenerek: “Eksik olanı seviyorum,” dedi. Nemli denizin getirdiği onca çöplüğe rağmen mutluydu. Ta ki gün ışıyana kadar balık ağlarını özenle temizleyip hazır edene dek dur durak bilmezdi. Yaşlı kadının tebessüm ettiği ayırık dişlerinde bir telaş vardı aslında bu akşam. Ama dile getirememişti. Elleri dizlerinin üzerinde dalgın... Geçmiş, yüzünde incecik bir renk değişimine uğramış gibi... Denizin kabaran dalgaları arasından anılarına ısrarla tutunmuş, kendine sığınmıştı. Radyoda çalan müziğin hüznü sesini, düşünceli haliyle ağır ağır içine çekiyordu. Barlar, meyhaneler, karşıdan görünen yalılar ve doludizgin hayatlar yanı başında soluk

alıyor; deniz tuzuna karışan sözler, kaygıları yok ediyordu belki de. İçine yerleşen keder ise yüzüne savrulan rüzgâr gibiydi. Belleğinden silemediği geçmiş, nelerle yüzleşmesi gerektiğini hatırlatıyordu bazen... Bir ses beklemişti hep. Bir boşluğa susuyordu nice zamandır. Semaverin yaydığı sıcaklığın çekimine girmişti. Başını kaldırıp genç delikanlıya baktığında; yumuşak, sevecen yakınlığının tanımlanamaz olduğunu anlayabiliyordu. Bardağın sıcaklığını avuçlayan yıpranmış elleriyle, ikram edilen bisküviden bir ısırık almıştı. Gittikçe küçülen gözkapakları uyku vaktinin geldiğini hatırlatıyor, elini sürekli göğsünün üstüne bastırıyordu. Bu durum hiç alışık olmadığı bir haldi. Delikanlı eve bırakmayı teklif etse de, kibarca geri çevirmişti. Kimseye yük olmamıştı şimdiye dek. Tekneden uğurlandıktan sonra, elinde tuttuğu atkısını başka bir ele dokunuyormuşçasına, sımsıkı kavramıştı. Lokantalardan yayılan balık ve rakı kokusu sarmıştı havayı. Kalabalık seslerse berraktı. Aniden bir kedinin gölgesi fırladı ayaklarının dibinden. Her şey hareket halindeydi. Bir an önce evine varıp, acılarının üzerini başka duygularla örtmek istiyordu. Yalnız kalmaz içini tarifsiz bir hüznün kaplamıştı. Oysaki; insanlar, içlerinde kaybettiği masum gülüşleri, onunla hatırlamaktan zevk alırlardı. Çünkü her sohbete bir isim takar, buruşmuş tenine inat, gençlik iksiri taşırdı sanki sözlerinde. Böyle zamanlarda gülüyor, ağlıyor, sarılıyordu... Ne güneşlerin doğuşuna tanık olunmuş ne gecelerin sonunda acı kahveler içilmişti kim bilir...

Mahallenin diğ er evlerinde dolaş an gölgeler, pencerelerin aydınlığında hü zne boğ ardı onu. Kilitli kapısının önünde bir an durdu. Artık rengârenk sözcüklerini ardında bırakmış tı. Uğ uldayan dalgaların sesleri içeri girinceye kadar birlikteydi kalbiyle sanki. Köş edeki ahş ap sandığ a yöneldi. Emektar sandık anılarına sahip çıkıyordu. Gönüllü bekç isi kedisi mırmır, yatağ ının ucuna iliş miş , yeş il gözlerini ona dikip gerilerek yatarken, o da hayvanla konuşur; ç enesinin hemen altını dostum diyerek okş ardı. O güne dair ne dünyalar keş fettiğ ini düşünüp, sandığ ının baş ına geç miş , “Yaş am her zaman eğ lenceli değ ildi,” diye söylenmiş ti. Naftalin kokan eş yaları teker teker ütüler gibi, dalgın dalgın okş adı. Bazen kulaklarında bir tango melodisi duyar, adımlarını bir ileri bir geri atardı. Bir zamanlar çok güzel, alımlıydı. Beyoğ lu’nda birçok kabare tiyatrosunda dans etmiş liğ i vardı. Ardından Anadolu turneleri vs.. Ta ki depremde bütün ailesini kaybedene kadar mutlu ydu. İlk büyük acısıydı. Ani ölümleri onu umutsuzluğ a boğ muş , intihara kadar sürüklemiş ti. Bir tür meydan okumaydı hayata karşı dansı... Bir daha o gücü, isteğ i bulamadı. Ağ ır bir tedavi gördü. Hastanede bir müddet yattı. Zor zamanlardı.

Vücudunu bırakıyor tüm ağı rlığ ıyla yatağ ının üzerine. Dış arıda yağ mür başlamış tı. Islak camın arkasında azgın bir şey gizleniyordu sanki. Hava böğ ürüyordu evin içinde huysuz bir adam gibi. Ruhu geç miş te bir noktada... oda, sobanın alevinde yarı aydınlıktı.

Sandıktan çıkardığı dans ayakkabılarını iki eliyle göğsüne bastırmış; karşı duvara gölge eden ışığın rehavesinde hayallere dalmıştı. Hayallerinde genç bir kızın pamuktan kanatları vardı. Ayaklarının başparmaklarına sardığı ince bandı çözüyordu yavaş yavaş. Özel çoraplarını ve zarif elbisesini geçiriyordu üzerine. Nasırlı parmaklarıyla sahnede acı değil, tebessümle dans edecekti. Kirpiklerine gölge eden yüzü, peşinden gelen geçmişini tekrar tekrar hatırlatıyordu. Gözyaşını, dilinin ucuyla alarak devam etti hayaline. Birazdan yüksekçe bir yerden bakar gibi kendini seyredecekti. İsyan etmediği özlemine duvarlara sırlamıştı. Yıllar gözyaşlarıyla yüreğini kurutmamıştı ama, geriye dönük tek çılgılığı, tutkuyla bağlı olduğu mesleğini yarıda bırakmasıydı. Gizlenen kusurlar, aşklar, tutkular, yas, gecenin yarısında çoktan yaşlı kadının göz kapaklarında ağırlığını hissettirmişti. Özenle uzandığı yatağında o çok sevdiği dans ayakkabılarına, yavrusunu kucaklayan bir anne hakimiyetiyle sarıldı. Birden kulağında bir uğultu belirdi. Geçen gün duyduğu müzik tekrar çınılıyordu derinlerde. Zaman durmuştu. Sonunda hayal gücü yorulmuş, gerçekler yeni başlayan günle aydınlanmıştı. Güneşin doğuşuyla bir türlü açılmayan kapının yarattığı endişe; üst komşusunun merakını uyandırmış; zorla açtıkları kapıdan başlarını uzattıklarında, radyodaki klasik müziğin yaydığı hüznün ve cansız bedeniyle karşılaşmışlardı. Kapının sağında kırık dökük bir dolap, başucunda sehpa ve üzerinde kenarları sararmış bir aile fotoğrafı vardı.

Köşede sandığının açık kapağından sarkan eski bir şal ve yatağının başucunda hırkasına gömülmüş kedisi... Güneşin siper ettiği bedeni hâlâ sıcak; elinde tuttuğu ayakkabıları kayıp düşmüş, sanki yüzünde bu dünyaya ait olmayan bir huzur vardı. Oda, ölümün ağır ve dingin havasında, hayallerin içine gömülmüştü sanki. Her şey bir bale pabucuyla başlamış ve her şeyi o sonlandırmıştı. Müziğin sesi ölüme inat, hayata kaldığı yerden devam ettiğini gösterir gibiydi.

Sen Yeniden

Kendinden son derece emin, karşımda ayak ayak üstüne atmış; öfkesini boşaltıyor. Ses tonunu, vurgularını dikkatlice dinliyorum. Dolu dolu ağzından fırlayan her bir harf sarsıcı. Dinlemekten vazgeçip, hiç olmadık yaşanmış anlar gözlerimin önünden akıyor. Bir ara tavrını onaylamadığımı söylediğimde ise hidetini daha da arttırıyor. Yargılarken, yıldırım hızıyla sorduğu sorular cevapsız kalıyordu. Gözlerine baktığımda, unutmak için onca şeyi hissediyorum. Doğru sözü aramak için susuyor, bir yandan da ellerimi ovuşturarak zamanın bir an önce geçmesini diliyordum. Bir dönüşümün ortasındaydık. Rutin bir evlilik içinde tekrar güven duymayı becerebilir miyiz ki yeniden?

Ağzımızdan çıkan her cümle farklı farklı şekillerde mesafeleri uzatıyordu aramızda. Beklentilerimiz meşguldü artık. Şeyda'nın loş ışığın altında bedeninin şeklini almış koltuktan kalkışını seyrederken; geriye çabuk dinen bir yankı bıraktığı hissediliyordu. En

kötü esaretlerin bile umudu vardır. Başını dik tutuyor, içinden taşanları toplayamıyordu bir türlü. Susmakta zorlanan daima oydu. Sık sık tekrarladığı gündeme getirdiği -güya- ilgisizliğimi kanıksamış görünüyor. Bir yanı hep gölgede ve bir meltem gibi esip; buğulu bakışlarını, kırılğan ruhunu dindirmeyi başaramıyor. Akşamüstü dalgın dalgın çamaşırları toplarken seyrediyorum onu. Yüzündeki o kadim mutsuzluk, ıslak çamaşırların dokusuna sinen serinlikti sanki. Pencerenin pembe storlarını çekip, tekrar beden dilini çözmeye çalışıyorum. Aslında öfkesi kadar sevgisi de gerçek, diye düşünüyorum. Pencereden uzaklaşıyor, günlük gazeteleri okumaya başlıyorum. İçim sıkılıyor. Değişik bir şey yok. Hep bildik ekonomi, üçüncü sayfa haberleri... İçim sıkılıyor. Gün içerisinde odaklanmam gereken işlere yöneliyorum. Editörlüğünü yaptığım yayınevine yeni bir kadın yazar adayı için bilgi vermem gerek. Edebi kimliğinin yanı sıra çekici bir kadın da! Geçen gün Şeyda fotoğrafını görür görmez gözlerini benden kaçırmıştı. Başka kadınların tepkilerini vermez, belli etmezdi kıskansa da... Yüreğinde gizli sorularla baş başa kalmayı yeğlerdi.

Bacaklarım uyuşmuş, yeterince kan dolaşmıyor artık damarlarımda. Spor yapmalı, monoton ev halinden uzaklaşmalı. Romanımın ana detayları belli oldu bile. Kapandığım odamdan biraz dışarıya taşmalı, karımla bir moral yemeğine çıkmalıyım diye düşünüyorum. Akşam yemeği için her zaman gittiğimiz restorandan yer ayırttırmak üzere hızlıca yerimden

fırlıyorum. Aniden banyodan çıkan Şeyda ile çarpışıyoruz. Bedenini saran havlusu yere düşüyor. Evlendiğimiz günden beri böyle aleni bir çıplaklık onu daima utandırmıştır. Pembe yanaklarından yayılan masum genç kız süzülüğü hoşuma gidiyor. Yerden aldığı havlusunu bir eliyle sımsıkı kavramış. Kapatamadığı diğer göğsü tahrik ediyor beni. 10 yıllık evliliğimizde sevdiğim kadına bu denli heyecanlı nicedir bakmamıştım. Rutin sevişmelerin alışkanlığıyla mutluyduk. Ya da başka başka şeyleri önemsiyor ve hayatımıza sorgusuz alıyorduk. Yıllar geçtikçe ezberlediğimiz tenlerimiz, romantik kokuları naftalinleştirmişti. Birbirimize dokunmadan usulca kabullenmişiz uzaklaşmayı. Görev icabı dokunuşlar içimize kaçmış sanki. İnzivaya çekilen tutkular, ikili yalnızlıklar ortak paylaşımları ister istemez azaltıyor. Dışarıda yenilen yemekler, birbirimize ait olunan anları özel de kılmıyor. Etrafımızla ilgili eleştirel sözler, lakaplar ve yakıştırmalar; içtikçe içilesi kadehlerin sırf sarhoş olmak adına tokuşturulması... Ne yalan söyleyeyim arada arkadaşlarla çıkılan yemekler daha heyecanlı, keyifli. Tıpkı Şeyda'nın seramik atölyesinde öğrencileriyle aldığı keyif gibi...

Çocuğumuz olmadı. Neden bu olabilir mi? Ortada saf tutacak, bana ya da ona benzeyen ya da sorunlarıyla daima meşgul olacağımız bir evlat! Kendi sesimizi duymayacağımız bir varlık. Neyse böyle şeyleri dert edinmek için çok geç artık. İç sesim konuşmaya devam edip, gecenin içine sesleniyor... Akşam yeme-

ği sıradan, yaşanılmayanları ıskalamak ya da masada bulunan su bardağına kaçamak bakışlardı. Beklentilerimiz yabancı bir çekişmeyi zaman zaman dile getirir gibiydi. Seyredilen bir filmin konusu bile kadın-erkek rollerine donuk bir endişe bırakıyor sohbetlerimizde. Ağlamak rahatlatırdı Şeyda'yı. Yaşlar gözlerinden süzülürken, rimelinin ve göz farının birbirine karıştığı o akış hüznüne yakışıyordu. Takside başını omzuma yasladığında teninin ısı, şaraptan ve tartıştığımız konudan hiddetle yükselmişti. Buradan başlıyor bizim serüvenimiz... Kopuşu yavaş yavaş eritiyorduk içimizde. Yaslandığı omzumdan birazdan yüzünü dönecek, onu her zaman çekici kılan mahmur bakışlarıyla ve gözlerinin kenarında oluşan kaz ayağı çizgileriyle gülümseyecek. Ertesi sabah hava bulutlu ve kül rengiydi. Varış noktası belirsiz rüzgarın sesi pencereleri titretiyordu. Yazmak için oturduğumda, birbirine tezat iki halimi sorguluyorum. Gözlerim hep aynı yöne kilitli. Balayında çekilmiş fotoğrafımızın, görüş alanımda olması ve ilk kez o yıllara ait başlangıçları özlüyorum. Bakışlarım uzayınca aklıma küçük bir sürpriz yapma fikri düşüyor. Şimdiye dek karıma hiç çiçek yollamamıştım. Zaten o da, bahar mevsiminde koparılmayan mis gibi çiçekler sever ya da bahçemize ekmek için papatyaları tercih ederdi. Atölyesine gitmek için dışarı çıktığında bizim yayınevi sahibi Ekrem'den sevgililerine gönderdiği çiçekçinin numarasını almalıydım. Bu konularda tecrübem ve alışkanlığım olmadığı için yardım şart. Biliyorum ne yıldönümümüz ne sevgililer ne

de doğum günü. İyi ya! Daha makbule geçer. Özel anlar benzer duyguların kopyasıdır. Farkı burada yakalayabilirim. Şöyle en fiyakalısından bir kırmızı güller ve “Sen istisnasın. Gülüşünü takipteyim,” cümleleriyle imza atılmış bir not... Eh eksik olan buysa eğer, flörtüz bir koca olma aday adayım. Zaten bu şekilcilik oldum olası zorlamıştır beni. Böyle yaş aldıkça dönüş-tüğümü hissediyorum. Binlerce maske yüzümüzde. Ve kırık harfler dilimizde...

Ertesi gün henüz sabahın yedisi olmamıştı ki, çoktan tıraş olmuş, günlük yazılarımı yazmış; kahvemi içmiştim. Evde çıt çıkmıyor. Okurlardan gelen e-postaları bir bir sabırla okuyorum. Akşam bir başka yayınevinin düzenlediği seminere davetliyim. Şeyda benden önce evde olacak. Çiçeği ben yokken alması muhtemel. Eve dönüş yolunda, insanın kendini yine yeniden keşfetmesi iyi bir şey. Elimi gölgemden ileri atabilirim. Tıpkı yeni bir ilişkiye başlar gibi. Günün yorgunluğunda kalabalıkta neredeyse kısılan sesimi ayaz bir geceye teslim ediyorum. İçimde bir telaş hakim. Ve seminer sonrası verilen kokteylden damagımda kalan buruk şarabın mayhoşluğu... Rehavet sonrası uyumayı değil de, Şeyda'nın gözlerinin içine bakmayı istiyorum. Gömlek cebimde tenimin sıcaklığını almış mendilimi derin derin kokluyorum. Bu bir içgüdü. Annemi koklarcasına... İçimin yolları geçmişle yolculuktu bazen. Aslında kökler bir sonraki adımı belirliyor. Anne sıcaklığı bitince, babamın ilgisizliği hatırlatıyor o anda... Nicedir karanlık bir unutuluşta

yaşanamayanlar. Annemin ölümü, baba ilgisizliği, geleceğimi kontrol ediyor hâlâ. Yüreğimdeki ararılar infilak etmek üzere. Bastırmaya çalıştığım duygulara kayıtsız kalmayı öğrendim zamanla. Kapıyı istekle çalıyorum. Evin bu dingin ucunda, çekingen bir çocuk gibi mahcubum. Gözlerimi yummuş, Şeyda'nın kollarına atılmasını bekliyordum. Rüzgâr çitkırıldım bir esintiyle camlara dokunuyor. Bir kere daha ve bu kez ısrarla kapıyı çalıyorum. Şeyda'nın donuk donuk bakan bakışları karşılıyor beni. Renksiz dudaklarında dile gelmeyen bir huzursuzluk mu hissettiğim, anlayamadım. Kendime, "Art niyetlisin" diyorum. Acaba bu yeni yazar kadına mı taktı kafayı? Alımlı, çekici bir kadın ne de olsa! Fotoğrafını görüp yorumda yapmadı. Belli ki kıskandı. Eliyle saçlarını kabartıp, külotlu çorabına yapışmış eteğinin ucunu düzeltiyor. Gergin. Beline sarılıp, sokuluyorum usulca. Sigarası elinde, külünü yere düşürüyor. Rahat edemiyor, fark ediyorum. Bir hışımlı mutfağa koşuyor. Koşarken de halının püskülüne takılıyor ayağı. Bu hali güldürüyor beni. Akşam yemeğimizi veranda da yiyoruz. Ama ortada çiçekler yok. Diğer odalarda olabileceğini düşünmüştüm. Yanılmışım. Ne bir not ne koku ne de bir iz... Her bekleyiş gibi fazla uzadı merakım tabii. Masaya koyulan şarap bardaklarının çıkardığı tiz ses içimi gıcıkıyor. Şimdi sorsam diyorum, "Güller nerede diye" garip kaçır. Hiçbir delil yok. Gittiğine eminim. Onay aldım çünkü. Gizlemek. Ama neden? Ağzım kurudu. Sofrayı toplayan Şeyda, cd çalardan yayılan müzik-

le şarkı sözlerini mırıldanıyor. Oysa gece farklı olabilirdi. Sesimin kırıklığından bir şeyler sezinlese de sormadı nedense. Dört gün sonra yazar buluşmaları kapsamında şehir dışında olacağım. Belki oradan tekrar bir buket çiçek gönderebilirim. Bu kez kartsız, notsuz ve aynı güller olsun bakalım. Ağırlaşan gözkapaklarıma yenik düşüyorum. Mutfağın önünden geçerken loş ışıktaki düşünceli oturan karıma göz atıyorum. Uzaklara çevrilmiş gözleri hayal kurar gibiydi. Sadece benden değil, her şeyden uzaklaşmıştı o an. Kucağında kaskatı duran bulaşık bezini kımıldatıyor usulcacık. “İyi geceler,” dediğimde yeniden buluyor kendini. Bir sıkıntısı var ama, ketumdur. Sabah hasta babasına uğrayacağını söyleyerek bulaşık makinesinin başına geçiyor.

Ertesi gün geç uyandım. Yatağın içine gömülmüş, dişlerim birbirine çarpıyordu. İçin için yanan tenim soğuk algınlığımın işaretiydi. Şeyda babasında. Zorla bir ilaç alıp tekrar uykuya dalıyorum. İnleyerek uyandığımda, ayak seslerinin telaşlı tınısı odayı doldurmuştu. Alnımda ıslak bez ve başıma tuttuğu bir derece vardı. Tam bir hemşire tavrıyla kontrolü ele alan eşime minnettardım. Yüreğimi sıkıştıran düşüncelerden sıyrılmıştım. Pencere pervazındaki çiçeklerden esip gelen koku yastığıma yayılıyor; odada nazlı nazlı salınan Şeyda'nın parfümüne karışıyordu. Sevgi ve huzur doluydum. Birkaç gün sonra Ankara'dan aynı çiçekçiden, aynı gülleri göndermiştim. Telefonu, fırına koyduğu keke bakacağını söyleyerek

acil yüzüme kapatmıştı. Boş fincanı avucumda sıkarak bir sebep arıyordum zihnimde. Şaşkın bir gülüşle işlerime konsantre olmaya devam ediyorum. Tekrar tekrar yazdığım müsveddeleri çöpe yolluyorum. Yoksa aldatılıyor muydum? İyi de benle aldatıyor! Kolay incinir ve paranoyak buluyorum kendimi. Şehre indiğimde yine her zaman gittiğimiz lokalde buluşmayı teklif ediyorum. Yanımda en sevdiğimiz arkadaşlarımız var. Belki Lale çözer işi. Üniversitede sıkı fıkı olan dostlukları; ortak arkadaşımızla evlenerek daha da pekişmişti. Bizim fakülteden Zeki ile evlendiğinde hep beraber takılmaya başlamıştık. Kızları Gülsüm bizim kızımız gibidir. Şeyda ile Lale kıkırdayarak lokalden içeri giriyorlar. O her zaman sessiz, sakin kadının gitmiş; neşe dolu, özgüveni yerine gelmiş bir genç kız duruyor karşımda sanki. Sade bir makyaj, topuklu ayakkabılar... Mavi gözlerinde pırıltı... Kayıtsızca bir buse konduruyor dudaklarıma. Ağzından çıkan her bir cümlenin peşinden gidiyorum. Bir an söğüt yaprağı gibi titredim. Kuru, çilli yüzü perdelenmiş, sakladığı, gizemli tuttuğu bu tavır; merakın da ötesinde tiksindirmişti beni. Yeni anlamlar yüklemeyi çözmeliydim problemi. Ansızın kontrolsüz bir şey oldu. Zeki kızlara birer kırmızı gül verdi. Şeyda'nın suratını al basmış, dikenini eline batırmıştı. Okşadı çiçeği. Bunu yaparken yan gözle de bana baktı. Birbirimize kayan bakışlarımız çekingen... Gözlük camlarının buğusu gerçekleri öteliyordu sanki. Bana şöyle bir bakıp geceye hevesle sarılmıştı. Üzerine basılan

bir böcek gibi eziktim şimdi. Daha sonraları kendimi bir oyunun içerisinde buldum. İki hafta boyunca düzenli bir şekilde çiçek yolluyordum. Kartın üzerinde bazen sevdiği şairden dizeler bazen de kısa, anlamlı aşk sözleri... Çöpe atılan çiçeklerin takibini yapıyor, benden gittikçe uzaklaşan karıma şaşırıyordum. Sıradan bir gönül alma çiçeğinin bu noktalara geleceğini bilemezdim. Çöküntülerimiz üçüncü bir kişiden değil, benden kaynaklansa da; o yine de platonik aşkı yaşıyordu. Tensel olarak yabancılaşmanın yanı sıra onun için yazdığım onca özel kelimelerin hâlâ bende var olmasını nasıl açıklayabilirim? Hayır, mesleğim gereği sözler fazla süslü, fazla abartı. Ben tarihçiyim. Gerçeği yazarım.

Bu sessizliğe bir de cep telefonu almıştım. Karmaşık ilişkiyi gerçekçi kılmak ve bir adım önde neler yapabileceğini bilmek istiyordum. Şimdilik Whatsapp'tan konuşabileceğimizi belirttim. Sorgulamadı. İşine gelmişti. Daha zorlu ve kendime acımaya meyilli bir yola girdim. İkili yalnızlığımızda güven ağır ağır çürüyordu. Görüntüsüne iliştirdiği ışıltı delirtiyordu beni. Kımiltısız izlemedeyken belli saatlerde yazıyorduk. Genelde o atölyesinde ya da ben dışarıdayken ayarlıyorduk. Bir çiçek belirlemişti yazgımızı. Ben olarak başkasına aşık oldu. Varlığımı bu atmosferde kullanmak elbette suçluluk hissettiriyordu bende. Tıpkı karımdan kendime has ölçüsüzlüğümle erotik fotoğraflar beklediğimi itiraf ettiğim gibi. Ardımda kalıyor edep. Sanırım zorluyordum onu. On yıldır ra-

hibe gibi iç çamaşırları giyen eşim; artık o adama, yani bana seksi iç çamaşırılı fotoğraflarını atıyordu. Yüzünü göstermiyordu. Benim karım olmaktan çıkmış, başka bir afete dönüşmüştü. Arzuluyorum onu. Ama nafile. Benden daha güzel bir ruh asılıydı gönlünde.

Sabah uyandığımda onu bahçeyi sularken buluyorum. Gözlerini kapamış, yorgun yorgun tebessüm ediyordu. Balköpüğü saçlarını ensede toplamış, çiçekli elbisesinin önden sadece üç düğmesini iliklememiş, oldukça seksi. Günaydın derken, sesimin zamanlaması, iki parmağının arasında tuttuğu hortumun yerde çırpınarak sağı solu ıslatmasıyla son bulmuştu. Anlamsız gelen el hareketiyle öpücük yollamıştı. Yalnız mavi gözleri, aramızdaki gri döneme eşlik eder gibiydi şimdi. Merdivenin son basamağına doğru ilerlerken; içimde belirsiz bir leke belirdi. İştahlarımı, arzularımı masumluğuyla daha da çekilmez bir hale getiriyordu Şeyda. Bir başka bende rahatsızım, bocalıyorum. Ne kadar şanslı olduğumu düşünmediğim birlikteliğimi nerelere sürüklemiştim... Geri gelmesini istemediğim ne çok şey var. Bir de geri gelsin istediklerim...

Böylesine daralıyor yaşanılanlar günbegün. Doğum günümde birkaç arkadaşımı çağırmış, sürpriz yapmıştı. Bütün seslerin birbirine karıştığı havada biz, birbirimizi düşünüyorduk. Çünkü yalnız değildik. Telefonlarımız da tedbirle korunuyordu, her ihtimale karşı. Ben bildiğim, tanıdığım Şeyda'ya vurulmuştum. Aynı zamanda ona kin besliyordum. O başka bir adama tutkuyla bağlanmıştı. Misafirler gittikten son-

ra mutfağa geçip, kalan pastadan tırtıkladım. Kafamda planlar yapıyordum sürekli. Curcunanın azaldığı, herkesin neşeyle ayrıldığı evimizde, geceye hükmeden bir özlem vardı. Yavaş yavaş yatağa uzanırken; diğer telefonumu paltomun cebinde bıraktığımı unutmuşum. Uykumun ortasında tavanda dalgalanan şekil dışında, yatağın üzerine bırakılmış telefonumu fark ediyorum. Baş ağrısı sinir hücrelerimi ele geçirmişti. Ah! Yakalandım. Yakalandık... Ve üstüme bırakılmış kurutulmuş kırmızı bir gül... Kendime adil olmak istiyorum. Bazen öyle kayboluyorsun ki, en yapmak istemediğin, sen olmayan sen, en derine gömülmüşsündür. Yok yere gidişinin bedelini çekerken, kendime de veda ediyorum. Biri diğerine kalamazken, şeytani bir oyunun içine sürüklenen Şeyda'yı ve kendimi affetmiş, toz tutmayan geçmişi de kirlletmişim. Yorganın içinde bir milimetre yer değiştirmeden kalakaldım. Tıklım tıkıştı duyularım. Suratına düşmüş müsamahasız onurunu hayal edebiliyordum. Müşfik mavi gözleri terk etmişti beni. Bilinmeyen, aramızda adı konmayan çaresiz mutsuzluğa, alışkanlığa dur dedik belki de. Bizi birbirimize çeken, itiraf edemediğimiz aşk sözleri; rahat tavırlar ve tutkuydu. Şimdi aynı kişiydik. Bir harekette çırılçıplak kalmıştık. Gülüyoruz gözlerimden yaşlar gelinceye kadar. Yüreğimdiki derin yalnızlığa inat, kalbim küt küt atıyor. Yeni bir kimlik arayışındayım. Yönümü kaybettim. Şeyda, gitmeyi seçerek sadakati öğretmiş, gözeneklerimi açmıştı. Kıskağım adama mı dönüşmeli, yoksa aynadan

bana yansıyana mı? Tükenmeye hazır bir adamın söz dervişliğine ne olacak peki? Vardığını sandığı yerden aşağıya yuvarlanan bizdik. Parmak uçlarıma bıraktığı kurumuş gülüne cevabım ne olmalı? Ne aldaniş ne yanılığ! Kendi sesinde kal diyor yüreğim yine de.

Poşetteki Miras

Hüseyin, Erzurum'un Aşkale köyünde doğmuştu. Babası vefat etmeden önce Kemeraltı'nda Ehram doku-macılığı yapardı. Üç kız kardeşin en küçüğüydü. Ara-larında tek okuyandı. İlkokul ilk, 1950'lerde eğitime geçmişti köylerinde. "Erzurum'a kış yakışır," derdi anası. "Yağan kar, bedeni üşütse de anıları taze tutar, her günü başka bir şekilde kurar," derdi. Bazen ağrı-yan bacağını ovuşturarak evlerinin zemininde yemek pişirirken, tahta pabucunun taşlıktaki ahenkli sesiyle koşturup durur; büyümeye başlamış oğlunu okul dön-nüşleri türküleriyle karşılardı. Kışın soğuğu, ellerini yıkamaya bile üşendiriyordu her defasında. Hem si-temle hem de özveriyle sıcak maşrapayı uzatıyordu o an ana yüreği. Kömür ya da patates almaya kilere gir-diklerinde, haylazlık bu ya, anasının beline bağladığı kuşağın bağını çözüp, kaçardı. Koloni şeklinde yaşa-nılan köy evlerinde, zaman olması gerektiği gibi sa-mimi ve menfaatsizdi. Kadınlar ortaklaşa iş görürler; kimi kez tanrı misafiri ocaklarında demlenen çayların

muhabbetiyle günü öldürürlerdi. Bahar aylarında evlerine kışlık tüketilecek el makarnası, çorbalık; yufka gibi yiyecekleri kuruturlar, birlikte makarna keserlerdi. Erzurum'un uğunduğu yüreklerde, evlere dair sohbetlerde, yol izlerinde, kar kokusunda, kapıyı döven ayazında, ezgilerinde, tutsak olunmuş bir mutluluk, ortaklık hakimdi. Anasının geceleri kısık ve yorgun çıkan sesi, evin direği diye seslendiği oğlunun yüzüne ağırbaşlı bir ifade yerleştirirdi. Karşıda tüten bacaların, derinden duyulan trenin düdüğü ve kocaman gülüşlü ablalarının; sıvaları dökülmüş duvarların, yanan odun sobasının sıcaklığında onda yarattığı bir iç çekiş, hüznü vardı. 15 yaşındaydı. Babasının vefatından sonra, ailesine bir şekilde maddi olarak katkıda bulunması kaçınılmaz olmuştu. Okul çıkışları bir çorbacıda iş buldu. Lokantanın sahibi, uzun boylu, bir asker gibi dimdik, kara bıyıklı babacan bir adamdı. Konuştuğu zaman bıyıkları oynuyor, yüzü kırışıyor, parlak gözleri hüznüyle karşılıyordu içeri girenleri. Siyasi olaylarda tek oğlu hapse atılmıştı. Yaşama sıkıntısının insanlara kin yüklediğinin farkında olunan bir zamandı. Halkın özgürlüğünü, mutluluğunu sağlayacak arayışlar, üniversite gençliğinin çıkmaz yollarıydı kimi kez. Halk sokaklarda, ortak yaşanılan mekânlarda huzursuzdu. Bir akşam dükkana iki polis gelmişti. Polislerden biri sürekli ellerini ovuşturup bir şeyler mırıldanıyordu. Karşı masada; suskun, çorbasına kilitlenmiş gözleriyle kıpırdamadan duran gence dik dik bakıyordu. Annesi Hanife abla, arkada, mutfakta bulaşık yıkardı. Hukuk

bölümünde okuyan evladı için gece gündüz çalışıp didinirdi. Etraftakilerin dükkândaki gerginliğe karşı kayıtsız, sanki görmüyormuş gibi olağan tutumları tuhaftı. Lokantanın sahibi Fikret amca, “Mahvoldu delikanlı!” diye ekledi. Ertesi akşam işe gittiğinde Fikret amcanın başını kaldırmadan, “Tutukladılar onu,” dediği, Hüseyin’in saf ve çocuksu yüreği ustasına acımıştı. Bulaşıkçı Hanife ablanın nemli gözlerinde de hep çaresiz bir bekleyiş olacaktı.

Son yıllarda meydana gelen gençlik hareketlerinin şiddete dönüşmesi, köyün yaşlılarını da tedirgin ediyordu. Özellikle Atatürk Üniversitesi’nin bu olaylarda yer alması, ailelerin endişesini bir kat daha arttırmıştı. Çevrede konuşulan Marksist akımlar, köyleri bile anarşi kargaşasına sürüklemişti. Zavallı Hüseyin de çorbacıya gelen eylemcileri ilk başta yadırgasa da anlamaya çalışıyor; aralarındaki başkaldırıya saygı duyuyor, kendini yakın hissediyordu fikirlerine. Bu tavrını gündemi takip etmesine, çok gazete ve eline geçen kitapları okumasına bağlıyordu elbette. Kişiliğine bir an önce olgun bir adam havası vermektir amacı. Belki de yaşına heyecanlı ispatlar gerekiyordu. Kulağında kalmış melodiler, kırık dökük sesiyle; o gece evin yolunda eşlik ediyordu yalnızlığına. Ağaçlardan ıslak betonlara sanki sonsuz bir iç sıkıntısı düşüyordu. Yağmurdan başka ses yoktu. Aklınıza takılan karmaşık fikirler, bazen yapayalnız dağılır boşluğa. Yürümekten ve düşünmekten ya da değişen ve değişmeyenle gidilen yollardı korkular.

Sığınışlarla örölü dünyasında, kesik kesik üfleyleşle ilerlerken, mahcup dudaklarını büzerek evin yolunu tutmuştu yine. Kimsecikler yoktu sokakta. Kız Sami'nin (market) köşesinden döndüğünde aniden irkildi. Maskeli iki kişi telaşla ellerinde afiş, sessizce kayboldular karanlıkta. Birden siren sesi duyuldu. O anda bu durum, karşı kaldırımdan geçen bozacının da dikkatini çekmiş, arabasını çekmişti sağa. Bozacının soğuktan kızarmış yüzü, acı duyuyormuş gibi gerilmişti. Dışlerini sıktı ve polislere bir küfür saldı. Kaçan iki kişiyi yakalamamışlardı ama gariban adamı, tutumundan dolayı şüpheli görüp polis otosuna tıkmışlardı. Oysa herkes tanırdu onu. Çolaktı. Ufak tefek bir adamdı. Kaç defa, "İçimden geldi," diyerek ısmarlamıştır bozasından öğrencilere. Onun da bir karın ağrısı vardı herhalde... Günleri ve geceleri esir alan sokak çatışmaları, sloganlar; savrulan hayatları beraberinde getiriyordu. Sanki gerçekler söz sağanağında gitgide kayboluyor, dile getirilmeyenler sır olarak etrafta dolaşıyordu. Anası ve iki ablasına, daha kolay daha yaşanılır bir hayat sunmak isterdi. Arkasında yetişmesi gereken yolun direnişi, genç yaşına rağmen güçlüydü ona göre.

Akşamları, sedirin üzerinde ablalarının el işi yaptıkları yünlerin rengârenk ipliklerine dalar, ıhlamurun rehavet veren baygın kokusunda yumuşaklık sarardı bedenini. Evin bu doğal hali, derisine kazınmıştı. Yorgun düştüğünde anasının elleri saçlarında gezinirken; sabun kokusu bir bahar esintisi gibi bur-

nunu ele geçirirdi. Bir de gözlerindeki teselli... O anlarda gevşek ve belirsiz düşlere dalarlardı.

Günler böyle akıp gidiyordu. Hüseyin'in düşünceleri, görüp tanık olduklarıyla coşkundu.. Tarih bölümünde okuyan bir arkadaşının ondan yardım istemesiyle başlamıştı her şey... İlk defa kendini önemli görmüştü.

“Hayatı daha net bir şekilde düzene sokmak gerek. Devrimin yaşattıklarına katlanmak, razı olmak,” diyordu arkadaşı. Terlemiş yüzünden süzülen her bir damla; sert yağlı saçlarının ona kattığı isyankârlıkla bütünleşiyor gibiydi. Vakur bir edayla sakalını çekiştirerek, derin derin iç çekiyor, bir yandan da süzüyordu Hüseyin’i.

Böylesine bir misyonu hafızasına katması; zor ama alıştığı sıkıcı hayatını kısa da olsa unutturacaktı. Sadece bir öğrenci, garson değil; her yerde ve her zaman kendisi olabileceği bir kimliğe bürünecekti. Tek kaygısı verdikleri görevi başaramamak, yarım bırakmaktı. Bir yerlere tutunma isteği içinde, gireceği tehlikelerle baş edebilirdi artık. Aynaya baktığı zaman, erkeksi, kararlı ve büyümüş olduğunu görebiliyordu. Yeni bir sürecin başlangıcıydı. Afiş asmak, bildiri dağıtmak. Bu kadardı işte... Ancak bir müddet sonra; şehir içindeki protesto ve eylemlere de katılacaktı. Oysa hayat namussuzca bir kavga gibi içine çekmekteydi onu. Sokak sokak koştukları bir gece; ansızın tek başına dona kalmıştı sokak lambasına yapışmış uçurtmanın önünde. Tıpkı babasının yaptığına benziyordu. Rüzgâr, deli

coşkunuğuna izin vermişti uçurtmanın. Şehrin anarşisinden kopup gecenin uykusuzluğunda, ölgün ışığa dolanmış, karşılaşmıştı yalnızlığını. Birden tenhalaşan yüreği irkildi. Ve bir silah sesi duyuldu. Dilinden kopan çığlıkla aptallaşmış; elleri usul usul yayılan kana bulaşmıştı. Omuzunda buz gibi bir ürperti... Yere yığılıvermişti. Anası ve iki ablası, o an; sanki dev bir projeksiyonla gözlerinin önüne yansır gibi oldu. Diğer her şey küçülmüştü. Dehşet soluduğu suçlu nefesi çaresizdi. Pişmanlığının yanı sıra, bir yerlere tutunmakta içindeki ezginliği aslında. Polisler, ruhsatsız tabanca da bulmuşlardı üzerinde. Yaptıkları onu uçurumun kıyısına getirmişti. Sonrasında garip vurgulu, yabancı tınlı, soğuk sözlerin sarmaladığı hapishane günleri... Tam on yıl hapis yatacağı. Anası üzüntüden felç geçirmiş, kız kardeşleri de onu suçlamışlardı cezaevi ziyaretlerinde. Ne yazık ki nice sonra ne görüşe gelmişlerdi ne de yazılan mektuplara cevap verilmişti.

Yolun bittiği yerde; hayattan, insandan umudu kesen pürüzlü duvarlar örülecekti dünyasına. Ama olan olmuştu. Gençliği bastırılmış ve sessizleşmişti. Güneş gri bir perdenin ardında yastaydı şimdi. Kimi kez, Doğu'nun türküleriyle, dilsizleştikleri anları paylaşmışlardı. Kavuşamadıklarıyla, geride bıraktıklarıyla bütünleşen içli türkülerdi mırıldandıkları. Tahliye olduğunda; cezaevinde kader birliği yaptığı arkadaşıyla İstanbul'a göç ettiler. Hayata yeniden karışıp, geçmeyeceği sandığı buhranlı hapishane günlerini geride bırakmakta amacı. Bütün belirsizliklere rağmen, çok

şey öğrenmişti geçen on yılda. Arkadaşı Osman'ın tek odalı evinde, akşamları pencerenin önündeki gaz lambasının ışığında gözlerini yumar; dudaklarının köşesinden sarkmış sigaranın dumanıyla hatıralara karışırdı. Yer yatağının nemli döşeginde, tutuk tutuk gülümserken; “Herkesi dinle ama kimseye aldanma,” diye nasihat verirdi kendi kendine. Tavsiye üzerine börekçide iş de bulmuştu. Adımları küçük bir çocuğun çekingenliğinde, bazen hoyrat bazen de huysuzdu. Tarifsiz bir şekilde toplamıştı kendini. Ancak, baştan sona her şeyi, ailesi olmadan yaşamak ve o gücü bulmak yüzeysel bir varoluştur ona göre. İçinde yaşatmaya çalıştığı çilekeş anasının vefat haberi sarsmıştı onu. İçine kapanmıştı. Yaptığı işten keyif almıyordu ama para biriktirmeye başlamıştı bile. Kırışmış önlüğüyle masadan masaya koştururken, müşterilerin iştahla yedikleri börekler midesini bulandırır; kurnaz bakışlı dükkân sahibinin dumana karışmış ter kokusuyla tuhaf bir baş dönmesi yaşardı. Bazen de çevresindeki onca harekete rağmen, uyuşuk adımlarına söz geçiremez olurdu. Arkadaşının kız kardeşiyle kısa bir tanışıklıktan sonra evlenmiş; bir süre sonra kadın, karşı komşunun Almanya'daki oğluyla kayıplara karışmıştı. Arkadaşı, mahcup ve öfkeliydi kız kardeşine. Tıpkı bitkiler gibiydi tutunmaya çabaladığı hayat; zorlandıkça daha da sertleşiyordu. Sesi sese ulaştırıran her bir yüz, yabancıydı artık. Yaşadıklarında belirleyici bir iz aramıyor, sadece çalışıyordu ırgat gibi. Memleketine döneceği günlerin hasretiyle, ablalarının güvenini

tekrar kazanmak hayaliyle kefil olmuştu kendisine. Bir sabah, dükkânın kepenklerini açarken bayılmıştı. Dudaklarının arasından sızan köpükler, nefes almasını zorlaştırmış; bilincini kısa bir anlığına yitirmesine yol açmıştı. Ekşimsi küflü bir tat vardı ağzında ayıldığında. Başında Osman'ın buruşmuş, telaşlı yüzü belirmişti. Peşinden söylenerek salona giren patronunun suratına, -en çalışkan elemanın bu hali-, ister istemez bencil bir ifade yerleştirmişti.

Doktor, sara krizi geçirdiğini söyledi. Temporal Lob Epilepsi, ilaçla tedaviye rağmen nöbetlerle kendini gösteriyordu. Son dönemde giderek ağırlaşan ve felce doğru ilerleyen komplikasyonlar nedeniyle ağır stres altındaydı. Düzenli bir bakıma ihtiyacı vardı. Oysa, Beyoğlu'nda ahşap bir binanın rutubetli havasında oturuyordu. Büyük bir ihtimalle, tutuklu olduğu yıllarda başına aldığı darbeler hastalığına sebep olmuştu. Sonunda börekçi salonuna da gidemez oldu. İşini kaybetmişti. Çok sevdiği arkadaşı, yeni evlendiği karısının ısrarı üzerine bağlarını kopartmıştı onunla. Kiracı olduğu evden de atılınca sokaklarda dilenci olarak yaşam savaşı vermeye başladı. Çevredekilerin, onu tanıyanların verdiği yemekle karnını doyurup, para toplamaya başladı. Bir yandan da tanıdığı bir esnaf aracılığıyla topladığı paraları bankaya yatırıyordu. Yaşı ilerlese de; parklarda, camilerin avlularında ya da yazın okul bahçelerinde yatıp kalkıyordu. Yağlı, düğümlenmiş beyaz saçlarının arasında gezen parmakları; anasının dokunuşlarını anımsatmış-

tı uzandığı bankta. Ellerini öylesine güçlü sürtmüştü ki saçlarına; biçareliğine inat, anılarda yaşamaya devam ediyordu var gücüyle. İhtiyatla doğrulup yattığı yerden, sırtına yerleşmiş kamburuna homurdanarak söylenmişti. Geçirdiği ataklar da sıklaşmıştı. Sessiz, boyun eğen bir gülümsemeyle önünden geçmekte olan insanlara hikâyeler yazıyordu içinden. Kimi zaman sıcak bir çayın içine bir damla gözyaşı dökülür, birden dalgınlaşveren gözleriyle yaşayamadıklarını hayal ederdi. Çoğu kez hayal ettikleri abartı gelir, düşüncelerinden kaçmaya çabalar ve gerisin geriye yüreğine çarpardı hissettikleri. Titreyen elleri, cebine doldurduğu sigara izmaritleriyle baş edemiyordu artık. Toz, gözyaşı; sözleşmiş gibi nefesini, gözbebeklerini esir almışlardı. Ve bazı sabahlar, yandaki bankta, ondan çaldıkları kuru ekmekleri tıka basa ağzına sokuşturan tinerci çocuklara acıyla bakardı. Korkardı onlardan. Evsizler, kendilerini her şeyden korumak zorunda kalırlar. Köpekten, insanlardan, soğuktan aynı zamanda. Sırf bu yüzden yerini değiştirip, korunaklı ve güvenli bulduğu otogara sığınmıştı. Kış bastırılmış, mavi gök pusulamıştı. Kar ve soğuk sınıyordu yaşlı, hasta bedenini. Bir ara tuvalete gitmek için yerinden kalktı. Dalgındı. O an, geri geri manevra yapan otobüsü fark edememiş, otobüsün altında sürüklenmişti. Kimse görmemiş, sesi bile çıkmamıştı. Üzerinde sadece üşümemek için giydiği poşet vardı. Ardında bir de miras bırakmıştı. Bankada yüklü bir para birikmişti. Avukat aracılığıyla ablaları ve enişte-

leri veraset ilamı alarak biriktirdiği ne varsa çektiler bankadan. Kimsesiz sevgisiz bir anda ölüm yakalamıştı onu. Gitmek istememişti herkes gibi. Hayata biriktirdiği paralarla sefalet içinde veda etmişti. Ertesi gün ” Poşetli Dede” dramı üçüncü sayfa haberlerindedi. Memleketine getirmişlerdi cenazesini. Kara kışı, beyaz düşlerle ve kar kokusunu da içine çekerek uğurlamıştı belki de...

Taşlı Toka

Annesinden ona kalan tek şeydi tokası. Mor taşlarına kokusu, şefkati karışmıştı sanki. Uykuya yenik düşmemek için inat ediyordu. Kapının önünde sallandırılmış ampulün beyaz ışığı pervazdan giren rüzgârla birlikte duvara koyu gölgeler bırakırken, bir an önce abisinin yanında olmasını diliyordu.

Çok değil daha on gün önce fırlatılan füzeler yarıklarında bir yerleri vurmuş, buldukları odayı nar gibi kıpkırmızı aydınlatmıştı. Evden ayrılırken son kez bahçedeki iki ağacın arasına kurulu kırmızı salıncakta kalmıştı bakışları. Kulaklarında onu terk etmeyen sese karşı koyamıyordu bir türlü. Gökyüzünde karanlıkta birdenbire beliren bir alev topu, odanın ortasına yuvarlanan eşyalar ya da annesinin arkalarından yaktığı ağıt iz bırakmıştı küçücük yüreğinde. Suriye'deki savaş, kaygıyla, panikle yaşamaya çalışan halkın kaderiydi. Efnun ve abisi Mirvan gibi çocukların kâbusuydu. Şimdi Fatihde bu eski depoya kapatılmışlardı diğer çocuklar gibi. Herkes uykuya

dalınca, dişlerinin arasından sızan dualar karanlığın tadını çıkarıyordu. Birbirlerini gözeten çocukların suspus eden yarım kalmışlıkları, korkuları, sessizce acı çekiyordu tutuldukları bu yerde. Bildiği gecelerden daha uzundu şimdi... Abisine iyice sarılan Efnun babasının anlattığı masalı dinler gibi gözlerini yummuştu. Suriye savaşın tam ortasındaydı. Halep'te ölen babalarının arkasından iyice yoksullaşmışlardı. 3 aylık bebeği ve yaşlı babasıyla hayata zor dayanıyordu anaları. Tek umudu bir gün 10 ve 15 yaşlarında olan iki kardeşin Suriye'den ayrılmalarıydı, savaştan uzak tutmalıydı en azından onları. İstanbul'a göç eden amcaları Muhammed, para karşılığı Efnun ve Mirvan'ı yanına alacağını söylediğinde sevinçten havalara uçmuştu kadıncağız. Ancak çocukları İstanbul'a vardıklarında evleri yerine birçok yaşitlarının bulunduğu mekruh bir bina olan depoda tutulduklarını bilemezdi. Amcaları zalim bir adam olan "Kurt" diye bahsedilen kişiye satmıştı yeğenlerini. Hayatlarında iki kere gördükleri amcaları, İstanbul'a gidene kadar doğru dürüst yüzlerine bakmazken, kuru bir ekmekle tüm yolu geçirmişlerdi. Bir daha geri gelmemecesine ko-
puştı ve giderek ağırlaşan zamana yolculuktan Efnun ve Mirvan'ın yaşamları artık. Hatta yoksulluklarını, savaşı bile özlenir kılan...

Ertesi gece taşlı tokasını avucunun içine almış sıkı sıkı tutuyordu Efnun. Bir an uykusu gelir gibi olmuş, gözkapakları yarılanmış; duyduğu seslerde merhamet ararcasına endişeyle kapıdaydı bakışları. Üzerine ki-

litlenmiş kapının ardında, bağırış ve koşuşturmalar arasında bir çocuğun çaresiz sözleri duyuluyordu. Korkuyor, abisini merak ediyordu. Sabah yediği simidin kırıntısı kalmıştı dudaklarında. Karnı da acıkmıştı. Akşam çorba vereceklerini söylemişlerdi. Annesinin çorbasını, ekmeğini özlemişti. Ama kimse gelmemişti hala. Aniden açılan deponun kapısına içeride bulunan diğer çocukların mırıltısı karışmıştı. Ortaya gerilmiş çamaşır ipleri loş ışıktaki titriyordu. Mirvan'ın gölgesiydi bu. İplerde asılı çamaşırları toplayarak kardeşinin yanına doğru ilerledi. Koyu renk gözlüğü ve yağlı saçlarıyla mahzun mahzun kardeşine gülümserken, o sakın suratını ondan beş yaş küçük kardeşine yaslamış, şiş parmaklarıyla yüzünü okşamıştı. Alnında biriken kanı eliyle kontrol etti. Bir süre sonra kan pıhtılaşmış, kurumuştu. Kardeşinin yanında tartaklanmadığı için şanslıydı. Boğazına dizilen hıçkırıklarını zorla tutmuş, birbirlerine sarıldıklarında düzenli bir nefes aramıştı kalbi. İki de titreşip duran ampulün ışığına dalıp aç karınlarına rağmen, kenetlenmiş elleriyle uykuya yenik düşmüşlerdi. Çocuk gözlerde gün ve gece yaralıydı. Tıpkı Halep'te evlerinin yanına düşen varil bombalarından Mirvan'ın yüzüne isabet eden şarapnel parçaları gibi... Sabahın 06.00'sında çelik kapı sertçe açıldı. Çocuklar yarı yumulmuş gözleriyle gürültünün geldiği yere dönmüşlerdi. Cüce Osman dedikleri adam bir hışımla ranzaları tekmeledi. Ağzında birikmiş tükürüğünü etrafa saçıyor, "Haydiii çabuk giyinin," diye

böğürüyordu. Bu kez Efnun da aralarına katılacaktı. Mirvan her iki elini ovuşturmakta, kız kardeşinin en azından bugün yanında olması için dua etmekteydi. İki ayrı minibüse bindirilen kardeşler mecburen ayrıldılar. Aynı yerde indirilen abisinin yaşındaki Maher tembihlemişti kızı. “En az 200 TL toplaman gerekiyor.” Karşı köşede bir kafeden gözetlendiklerini, polise yakalanırsa hortumla, kabloyla dövüleceğini de söylemişti. Yaklaşan arabalara ağlaması gerektiğini, aç olduğunu ve bir sürü taktik daha anlattıktan sonra eli ceplerinde memleketten bir türkü mırıldanarak caddenin öbür tarafına geçmişti. Maher en tecrübeli çocuklardandı. Cüce Osman ona inanır, güvenirdi. Gece olduğunda ortadan kaybolur, gizemli bir havayla gündüz aralarına karışırdı. Son zamanlarda abisi Mirvan’ın yanından hiç ayrılmıyor, köşe bucak fısıldaşıp duruyorlardı. Küçük kız vızır vızır geçen arabaları kaldırımın dibinde çaresizce seyrediyor, trafik ışıklarının yanmasını bekliyordu. Bekliyordu ama bir adım atsa gerisin geri atıyordu kendini tekrar kaldırma. Birkaç denemeden sonra simit satan adamın arkasına geçerek yola çıkmaya cesaret edebilmişti. Ceylan gözlerine yerleştirdiği hüznle ağlamak hiç zor değildi. Avuçlarına konan demir paralar, çenesinden damlayan gözyaşlarıyla parlıyor, araba camlarından bazen aynı yaşlarda bir kız çocuğu görüyor; elinde bebeğiyle ya da anne kucağında ona el sallıyordu. İstanbul ne fena bir şehirdi. Füzeler, bombalar yoktu belki. Ama insanı çıldırtan araba kornalarının sesinden,

koca binaların gölgesinden; başka bir dünyanın içine yuvarlanmıştı. Tanıdık hiç kimse yoktu. Amca diye bildikleri adam da yok olmuştu. Boynuna astıkları çantanın dolması için dua ederken, karşıdaki kafeden onu izleyen adamın ona doğru gelişiyile avuçlarını daha çok açmış bu kez bağırarak şarkı söylüyordu kendi dilinde. Geniş alınlı, kambur adam taşa takılıp tökezlediğinde elinde tuttuğu poşeti yere düşürdü. Efnun ani bir hamleyle poşeti alıp vermeye çalıştığında, “Ye onu acıkmışsındır,” demişti adam. Ceplerini dolduran leblebilerden tek tek ağzına atıyor, bir yandan da kızı süzüyordu. Sabah apar topar minibüse bindirilip, bilmediği geniş bu caddeye bırakılan kızcağız bayat ekmeğin içine konan peynirin tadıyla mide-sini coşturmuştu. “Bugün çok uğraşma. Daha yenisin. İki gün sonra istenilen parayı toplamazsan herkese uygulanan şey başına gelir,” demişti. Sanki ekmeği uzatan o değilmişçesine sertti bakışları, sesi. İşleri bitince bir okulun önünde çömelmiş minibüsü bekliyorlardı. Onu uyaran Maher de henüz gelmemiş, gecikmişti. Kambur adam burnundan soluyor, kaçtığını düşünüyordu. Belli başlı kelimeleri anlıyor, ancak davranışından çok sinirlendiği anlaşılıyordu. Yanı başındaki okul zilinin çalışıyla Halep’te yıkılan okulunu, betonların arasına karışan defterlerini, kitaplarını gördüğünde ne kadar ağladığını anımsamıştı. Çocukların korkusunun kokusu oradaydı hâlâ. Yukarıdan inen bombalar, çocukları büyütmişti. Sadece çok sevdiği annesinden değil, dilinden, yurdundan gide-

rek uzaklaşmakta olduğunun bilincine varıyordu burada. Umudunu kaybetmemeleri gerektiğini annelerinin onları kurtaracağı sözünü vermişti abisi. Depoya vardıklarında aceleyle içeri tıklmışlardı. Maher'in ortadan yok olduğu belliydi. Hiddet dolu kaba sözler havada uçuşuyor, hiç görmedikleri kötü adamdan ürkererek bahsediyorlardı. Arada polis kelimesi geçiyor, telsizler ellerinde, seslerindeki öfke, çocukların tutuldukları odayı da kasıp kavuruyordu. Bulunursa öldüreceklerdi belli ki. Aynı oldukları koparılış ve kimse-sizlikleriyle paylaştıkları rutubetli, pis deponun içine sığışan onca çocuğun kaderi o adamlara bağlıydı. Ara ara kapının ardında daha çok para toplayamayan çocukların feryatları duyulurken kafalarını küf tutmuş yastıklarına gömüyorlardı. İçeri girenlerin şikâyet etmedikleri, yalnız uykularında inledikleri, ağladıkları işitiliyordu. Bir akşam çantasında bir tomar parayla dönmüştü Efnun. Parkta yiyecek bir şeyler bulurum belki diye, ağacın dibinde duran çöp poşetini açmıştı. İzbe deponun uzun koridorunda birlikte yürüdüğü kambur adam onu sevinçle elinden tutmuş kurt dedikleri kaba sesli adama götürüyordu. Kapı önünde biriken kalabalığa çevirmişti suratını Efnun. Kimi sırtıyor kimi acıyarak seyrediyordu. Bir ara göz göze gelmişti abisiyle. Arkasından, "Korkma iyi bir şey yaptın," diye bağırıyordu. Cüce, Mirvan'a bir tekme atmış, kahkahalarla gülmüştü. Dudaklarının kenarındaki kanı gören küçük kızın içi sızlamış, başını dik tutup, "Korkmuyorum abim," diye içinden konuş-

muştı. Elinden tutan adamın suratından anlaşıldığı üzere kötü bir şey olacağına benzemiyordu. Çalışmaya beraber gittikleri kamburun eliydi. Babasını hatırladı. Bir gün böyle sevinçle ellerini kavramıştı. Babasının inşaattan ilk maaşını aldığı gündü. Erik almışlardı, bir de dondurma. Kambur adam içlerinde en vicdanlısıydı. Hissediyordu. Ona Arapça birkaç kelime bile öğretmişti Efnun. Büyük bir kapının önünde durdular. Kapıya iki kez sertçe yumruğunu indirmişti adam. Saçlarını tükürükle yaladığı parmaklarla düzeltmiş, boğazını temizlemek için yere kocaman bir tükürük fırlatmıştı. Beklenmedik bir şekilde kapı çabucak açılmıştı. Adamın tükürüğü kadının terliklerinin üzerindeydi. Kadın nefretle çemkirmişti yüzlerine. Efnun'la adam kendilerini tutamamış gülmüşlerdi. Yemek masasına tekrar kurulan kadın sinsice kaşığını çorbaya daldırmış seyrediyordu onları. Omuzlarında ceke-ti, elinde tespihle durumu fark eden, kıs kıs gülen kurt dedikleri adam, elini öpmesi için uzatmıştı Efnun'a. Şüphesiz o bir tomar para, önemli bir meblağaydı. Kız, köşede bir sandığın üstüne ufacık bir çocuğun oturduğunu gördü. Kurt babanın gerçek evladıydı herhalde. Tertemiz giysisi ve elinde oyuncak arabasıyla onlardan farklı görünüyordu çocuk. Güvenli bakışları kızı etkilemiş, mutlu etmişti. Demek kurt baba iyi bir insandı. Belki annesine tekrar kavuşabilirlerdi. Bir ümitle çantasındaki paraları babanın eline verip, tebessümle baktı suratına. Bir yandan paraları sayan diğer yandan bir sonraki günün planlarını kuran aç-

gözlü adam memnundu. Orda sofraya oturmasını isteseler de Efnun abisinin aç olduğunu düşünerek gitmek için diğer adamın gözlerine bakarak yalvarmıştı. Kambur adam dayanamayıp yine de biraz tavuk, patates koymuştu poşete. Bir heves geldiği odada abisini bulamamış, getirdiği yiyecekleri az da olsa paylaşmıştı çocuklarla. Cüce Osman gece başka bir iş için götürmüştü Mirvanı. Bir sabah içinde sıkıntıyla uyandı Efnun. Odada alışılmadık bir sessizlik hakimdi. Acının dinmesi gibi, ağır bir hastalıktan kurtulmuş gibi... Bölük pörçük sözlerle konuşan abisine iki sesin mırıltısı katılmıştı. Maher öldürüldü diyorlardı. İçine hap-soldukları, güneşten artık hiç bir şey öğrenemeyecekleri, bitap düşene dek çalıştırılan, giderek bu deponun işkencelerine yenik düşen çocuklardı her biri. Abisinin parmaklarının arasında tuttuğu sigara izmaritini gördüğünde gözlerini gözlerine dikmişti. Şaşkındı. Demek onun da masumiyetini çalmışlardı. Geceleri ortadan kayboluyor, kirli işlerini yaptırıyorlardı. Biliyordu, gözlüyordu, dinliyordu konuşulanları. Maher'in yerini almıştı abisi. Şimdi sadece annesinden değil, yanı başında duran abisinden de ayrılmıştı.

Sıcak bir akşamüstü yine arabaların ortasında küçücük bedeniyle geziniyordu. Hasta gibiydi. Halsizdi. Işıklarda duran bir arabanın yanına usulca yaklaşmış, "mendil alır mısınız? demişti. Genç bir kadın içini ısıtan gülüşle karşılık vermiş, arabaya isterse binebileceğini söylemişti. Onu izleyen adamın bir anlık dalgınlığından yararlanarak ya da "bilerek

göz yummuş olabilir” kırmızı arabanın arka koltuğuna uzanmıştı. Işıkları geçince ön koltuğa geçmesini söylemişti kadın. Dudaklarına genişçe yayılan tebesümle bakakalmıştı bu güzel ablaya. Arabanın içinde bütünleşen parfüm kokusundan büyülenmiş, kısa da olsa memleketine doğru yola çıkmış gibi hayal kurmuştu. Birlikte bir hamburger yiyebileceklerini söylediğinde, gruptaki çocukların anlattığı şeyi yemenin heyecanıyla, “Olur” demişti bir çırpıda yarım yamalak Türkçesiyle. Eli karnında, gözleri bir ara kararır gibi olmuştu. Tadını bilmediği hamburgeri ağzında biraz tuttuktan sonra kustu olduğu yere. Temiz kokan güzel ablanın ona bağıracağını düşünerek özür dileyip oracıkta yığıldı. Bir yandan ağlıyor, diğer yandan Arapça sayıklayarak, “Öldürülürüm,” diyordu. Ağlamaya başladığında telaşlanan kadın, karnının ağrıdığını da anlayınca hastaneye götürdü. Yalvar yakar gideceğini söylemesine rağmen, acilde sedyenin üzerine yatırıldığı esnada genç kadını da bilgi için içeriye çağırılmışlardı. Ortadan kaybolması demek Maher gibi ölmesi anlamına geliyordu. Çok korkmuştu. Başını hafifçe kaldırıp tam kalkmak üzereyken hemşire elinde serumla belirdi. Tuvalete gideceğini söyleyerek arkasında o melek gibi ablayı bırakarak var gücüyle koşarak hastaneden kaçtı. Nereye koştuğunu, ne tarafa gideceğini bilemiyordu. Ancak fazla uzaklaşmış olamayacağını tahmin edebiliyor, dua ediyordu. Alnına yayılan sıcaklığın farkına varsa da, yürümekten vazgeçmemişti. Karanlık bastırıkça renklendi

sokaklar. Bir restoranın önünden geçerken duyulan Arap müziğine ve içeride müziğin ritmine eşlik edenleri gördükçe şaşkınlığı daha da artmıştı. Sokağa taşan masaların üzerindeki yemekler tam bir şölendi. İnsanlar o durup seyrettikçe eline yemesi için bir şeyler veriyor, fotoğrafını çekiyorlardı. Elini gözüne perdeleyerek mutlu insanların içini görmesini engelliyordu kendince. Yaşadığı kimsesizliğinin ne kadarını o fotoğrafa aktarıyorlardı? Acaba çekilen resim anasına ulaşır mıydı? Öyleyse iyi görünmeliydi ki annesi üzülmesin. Poz poz fotoğraflarını çekmişti biri. Bol sohbetli masada ve yüksek sesli müzikte bir süre sonra unutulmuştu kız. Garson itelemişti omuzundan. Üşüyordu. Ayrılırken sandalyenin birinden düşen şalı çaktırmadan çalmıştı. Dar sokakların hamur kokan evlerinden, evlerin balkonlarından duyulan şen kahkahaların önünden geçmişti. Geniş bir caddenin ortasında durmuş, karşıda neon ışıklarıyla pırıl pırıl parlayan, sevinç çığlıklarıyla eğlenen çocukları fark ettiğinde ağzını sonuna dek açmış hayranlıkla onları izlerken bulmuştu kendini. Bir lunaparkın içine adım atmıştı. Işıklar gözünü kamaştırmış, çakmak çakmak olmuş gözleri tekrar canlanmıştı. Masalarda anlatılan bu dünyaya ait değildi. Yine de kaybolmuştu içinde. Nicedir güzel giyimli yaşlılarına bakarken hiç böylesine mutlu olmamıştı. Kuytu bir köşede ateş içinde titrerken dönme dolapların sanki içindeymiş gibi başı dönüyordu. Her yaştan insanların bindikleri şeyin üzerinde zevkle bağırmalarına anlam verememişti.

Üstelik para veriyorlardı bağırarak için. Saatler sonra kalabalık dağıldığında, banka uzanıp, şalı üzerine çekti. İlk defa tokasını saçlarına özenle taktı. Gökyüzü yıldızlarla doluydu. Titremesi geçmişti. Püfür püfür esen sıcak esinti küçücük bedeninde dolanıyordu. Ceplerinden avuç dolusu bozukluk yerlere saçılmıştı. Ayaklarından düşen terliğinin tekine aldırılmayıp, hafif aralanmış ağzıyla gülümsüyordu inadına. Minicik vücudu uzaklaşırcaasına, bildiği bir yere gider gibi ilk kez derin uyuyordu. Bekçi gece yarısı bankın üzerinde kıvrılmış yatan küçük kızını gördüğünde irkilmişti. Zavallı kızın saçlarının arasında parıldayan mor taşlı tokası bulunduğu ortama uymuyordu. Cansız bedeni bulunduğu anda, polislin takibinde olan kurt adamın telefon konuşmaları kaydedilmişti. “Benim çocuklardan kız, parkta ölü bulunmuş,” diyordu.

Dönüşün Sesi

*Görmek, bilmek,
Susmak, yitirmek...
Oysa inadına sözcüklerim benden tükenmeden
huzur arıyor.
İzliyorlar beni.
Söyleyemediklerim benden çıkıyor,
Beni dolduruyor.
Sussam ne olurdu?*

İçimde biriken vazgeçişler, hayal kırıklıkları sözbirliği oluşturmuşlar. Bir yerlerden sızan kopuş, mecburiyetlerimin en derin çatlağı. Ben olmak istiyorum kontrolsüzce... Kim? Ne zaman dudağıma kondurdu bu titrek gülümsemeyi? Gizlenmeden istemediğim şeylere karşı asice baş kaldıracabiliyor, sadece sarılarak sevebiliyordum bir zamanlar. Ne ara kilitlendim ben? Israrla düğüm attım sinirlerime. Yoksa zaten yolun nereye gittiğinin farkında değil miyim hâlâ? Sevgiyle bağlandıklarım, toz konduramadıklarım nerede? O

sınırsız hoşgörümde boğuluyorum gitgide. Tüm sevgimi önlerine sererken arsızca, yaralanıyorum da her defasında. Ama itmen gerekirken çekersin ya umutsuzlukları... İşte tekrarlar bende küflü şimdi.

Yastığımın altında ıslak burun için peçetelerim duruyor hâlâ. Her adımda muhafaza ettiğim gözyaşı düşlerim bir de... Bağışlayışlarım kızgınlık dolu değil. Katılma değil. Üzgün.

Sadece iki yıl dayanabildim evliliğe. Sonra ver elini ayrılık. İtiraf etmekten çekindiğim yaşamımı arıyorum. Gitmeye meyilli gönlüm her defasında dilsiz. Bıraktığım yerdeyim baba evinde... Bu kez hiç ummadığım kadar hastaydı. Birbirimizin sessizliğini tanıyoruz aslında. Bu evde yaşadıklarım özel hayatıma aksedenlerdir. Çünkü daima bağışıklık sistemimi çökerten bir hafızası olduğu gerçeğini es geçmem. Babamın gücü, onunla ilgisi olan ya da yaptıklarına benzer her şeyi benden hem uzaklaştırmış hem de yakınlaştırmıştır. Öğrettikleri, yetiştirilme tarzım; reddettiklerim, isyan ettiklerim benden hiç gitmedi. Bu benzeme ruhumda tutsak kaldı belki de. Ona karşı mıydım yoksa -ben tam olarak o mu olmuştum?- Geçmiş izler tekrar belirmediğinde yutkunuyor, hüznüleri ekrandan siliyorum.

Yaz başıydı. Eski hayatımız sanki nefesini tutmuş; beni karşılıyor, hiç gitmemiş gibiydi. Uzun uzun baktım veranda da sedirin üzerindeki rengarenk motifli örtüye. Halamın yadigârı örtünün aynı yerde oluşu güven verici. Köşede bir zamanlar sahilde topladı-

ğım renkli taşlar, boncuklar gülümsemeyi hak ediyor. Birdenbire gözlerimin önünde gür saçları dağınık halamın silueti beliriyor. Masanın üstünde elleri mürekkepli küçük bir kız çocuğu ve boş kâğıtlar... Sanki az sonra babamın buz gibi soğuk sesi çınlayacak duvarlarda. “Hadi daha sofraya hazır değil mi?” diye bağırarak. Ve halamın yumuşak tınısıyla banyoya telaşlı koşmamı hatırlıyorum. Tuhaf buluyorum içimde oluşan özlemi. Nereye gitsem hiçbir yere yerleştiremediğim beni, kaçıp gittiğime sevindiğim baba evinde buluyorum. Burada tükenmekten korkuyorum. Babam her şey ve herkesten duyduğu memnuniyetsizliği avaz avaz dile getirirken kendi sesini duyuyordu hep. Sizden ayrı yaşıyor ve hissettirdikleriyle ötekini boğuyordu. Ondandır nefret etmezdim. Bazen bir anlığına yok olmasını dilerdim. Yaşadığımız iletişim talihsizliği değil. Onun için başarısız bir evladım o kadar. Bir umutla birinin ona çıkıp -haksızsın- demesini beklemişimdir. Oysa kimse ses tonunun iniş çıkışlarında bu denli cesur olamadı. Mizacı sert, hakimiyeti güçlü ve ölçülü... Kimse rengini net belli edemedi. Ona yakalanan gözler despotluğunun karşısında ürkekti. Cümleler savunma gerektirirdi bazı kurallarıyla birlikte ister istemez. Annemi hiç görmedim. Doğumumda vefat etmiş. Tek çocukmuş. 15 yaşına kadar halam yanımdaydı. O da kalp krizi geçirip bu dünyadan göçüp gitti. Mesafeli ama merhametli bir yürekti. Özellikle doğum günlerinde daha sevecen davranır, o güne dair tüm isteklerimi yerine getirir, kendini bu zahmetten kurtar-

mak isteyen babamın yap boz suratı kâh gerilir kâh yumuşardı halam sayesinde. Çocukların doyasıya koşup oynadığı bahçemiz, sıradan bir güne göre fazlaca coşkulu, gürültülü olurdu. Kurallar birkaç saatliğine bozulabilirdi. Sıska soluk tenim bir anda aydınlanırdı. Etrafımda tüm çocuklar gibi anne-babayla sıcacık bir yuvada yaşadığımı, sanki hep böyle güldüğümü hayal ederdim bir günlüğüne. Dolu dolu bir çocukluk ve saçmalıklar... Asla bizim ev buna uygun değildi. Babam saygınlığı olan bir ekonomistti. Gazete ve dergilerde keskin yazıları ve de soğukkanlılığı ile tanınırdı. Kendini beğenmiş, kılı kırk yaran titizliğini en canlı, en coşkulu anlarımda bir kırbaç gibi suratıma çarpardı. Daha sonra bir taşın sessizliğine bürünür, kasvetli çalışma odasına sığınır, yazardı. Yazarlık yönümü ondan almışım. Bazı şeylerin özlemine çektiğim, babamın duygularının dışına çıktığım zamanlarda yazma serüvenine başlamıştım. Yalnızlığında, yazıya yaydığım kelimelerden arınıyor, kendime teslim oluyordum. Ve herkese benziyordum.

Şimdi koskoca evin içinde onunla baş başayım. Yarıdımına gereksinim duymuştu. Devinimsiz, suskundu tüm ev. Verandadan içeri geçtim. Salonda açık televizyonun sesini kısıp, aralık bırakılan oda kapısından basımı usulca uzattım. Henüz uyuyordu. Nefes alış verişi hâlâ düzensiz. Hemşire izinli birkaç gün. Geldiğimi duymuş mudur acaba? Kapıyı evin temizliğini yapan Hacer abla açmıştı. Ancak o da yıllardır ayakucunda tedirgin dolaştığı için etrafta o varken çok sessizdi za-

ten. Yola çıkmadan önce, “Kendi ellerimle o en sevdiği mercimek çorbasını yapsam mı?” diye düşündüm. Ben içirsem bu kez çorbasını. Huysuzluğunu izlemeden sıradan şeylerden konuşsak ve sadece gevezelik etsek. Babam KOAH hastalığının son evresinde. “Oksijen desteği görmeden nefes almak onun için bir işkence,” demişti doktoru. Pencereyi açtım. Yatağının yanında duran koltuğa bıraktım kendimi. Kendimden ve bu evden bir anlığına uzaklaşmak istiyorum. Gövdemi ve sıkışmış kalbimi düşüncelerimle birlikte boşluğa bırakıyorum. Sabahın esintisinde kıvranıp duran perdelerin uçuşunu izlerken içim geçmiş, dalmışım. Bir an mırıltıyla seslenişini duydum. Bıyıkları artık beyazlaşmıştı. Köşeli yüzü, elmacık kemiklerinin diriliğine inat çökmüş. Gözlerinin yanındaki kaz ayakları kırışıklığını biraz daha vurgularken, her an gülüyormuş ifadesi yerleşmiş suratına. Sevimli mi olmuş ne! Gözlerinden akan iki damla yaş, kendisinin bile bilmek istemeyeceği pişmanlıktı belki. Çarşafının altından kaydığını söylediğinde o buyurgan tavrının hakimiyeti hâlâ görülüyordu. Hemşirenin sürekli ilaç vermesinden, ağzının kuruluğundan, berberin bugün gelemeyişinden gibi... Tüm şikâyetlerini sıralamıştı. Oysa dırdırdan nefret ederdi. Bu evde şikâyetler sık dile getirilmez, dökülen gözyaşları ya da insanın içinde kalan ne varsa gizli yaşanırdı. Sevgili halamın yangında bebeğini ve eşini kaybedişi mesela. Geriye dönüşsüz durumlar hakimdi duygularda. Mantık vardı. Kolay kabulleniş vardı. İsyân yoktu asla. Zaman huzursuzlukları örtbas

ediyordu. Aralarında sessiz bir anlaşma vardı. Benim yanımda konuşulmayan şeylerin uzun bakışmalar sonrasında halamdaki dalgınlık hali, onu seyreden babamın gücünü gösterirdi her zaman.

Şimdi aynı odanın içinde bir elim elinde nice zaman sonra yanaşmaya cesaret edebilmiş ve yaşanmamış baba-kız ilişkisinde tükettiğimiz onca şeye meydan okuyorum. Gözyaşlarını da henüz göstermişken, koyulaşmış bakışlarını kıpırtısız tutmaya çalışıyor. Kırlaşmış şakaklarında sanki huzurlu bir genişlik hakim. Ağlamak geçiyor içimden. Bu kadar aldanmış olamam. Küskünlüğümü belli etmemek için bakışlarımı kaçırıyorum. Çocukluğumda gizlice girdiğim bu odada yani geçmişteki çalışma odasının halısının altına, ertesi günü okulda yemek üzere şekerlemelerimi saklardım. Bazen tavanı seyrederken soluğumu tutar, içeri girdiğinde benim için telaşlanmasını umarak kıpkırmızı olana dek beklerdim.

Yüreklerimiz içten bir konuşmaya akarken, bu gerçek mi diye fısıldadım birden. “Acı bir tat var ağzımda,” dediği zaman gülümsemeye çalışmıştı. “Sen bana yemek hazırlarsın. Bir şeyim kalmaz,” demişti. Peki kimim ben? Gözlerimi yumduğumda, yüreğimde bir sıkıntı... Hayatı boyunca başarısızlığımı yüzüme vuran adama ne olmuştu? Kokusunu arayan bir annenin özlemiyle kırıldım. Zamanın gerisinde yedekte tuttuğum, zihnimde hiç silinmeyen, evin içinde gürültü yapmadan, her daim temkinli davranmamı söyleyen bir hala ile ilgisiz bir baba vardı. Beynimin içinde

bir ses! “O gerçek bitiş, o kurtuluş anı geldi mi?” diye sesleniyor. Hırıltılı sesi nefes alıp verdikçe daha da acındırıcı bir hale bürünüyor. Odaya yayılan güzel bir koku var şimdi. Sanki eski hayatımızın arkasına saklanmış bir koku. Her halime, fikrime seninkilerden farklı olan şeylere uyguladığım yasaklar, memnuniyetsizlikler artık soğuk bir şişeye hapsedilmişti. Hastalığın, adsızlaştırdığımız birçok şeyi söküp atmıştı. Yüzleşmiştik. El ele ve baş edemediklerimizle...

Usuldu Gözlerimdeki Derinlik

Çocukluğum daha 15'inde ayrıldı benden. Dünyama ne olduğunu soruyorum. Tek bildiğim “kendi yaramı kendim sardığım.” Hiç bitmeyen bir yoldu bu. Sonsuzluk gibi. Birden önüme çıkan, elimden kayan umutlarım... Sımsıkı kapatılmış bir pencerenin ardından içeriye ışık sızmasını istiyorum. Suskunluğumun sarmaladığı yüreğim bir barınak arıyor. Beni azat etsin varoluşum. İşte yeniden başladı sessiz gürültü.... Dalgalara benzetiyorum onu. Hırçın ve çok köpüren suların coşması; ne varsa gerile gerile her şeyi içine alması. Ardından kıyıya ait yosunların keskin kokusunun genzimi yakması gibi... Zihnim körleşmiş. Düşlerimin arasında yitmek istiyorum. Yağmur yağıyor. Ada vapurundayım. Gökyüzünde, uzaktan duyulan hafif uğultu; bastıran karanlık uyku mu getiriyor. Yorgunum. Midem de ağrıyor. Kafam kazan gibi. Dün geceden armağan bana. Evlilik yıldönümümüzdü. Tam 16 yıl.

Teslime hazır ruhum, bir tutsaklığın ürkekliğinde hâlâ. Geçmiş hatırlatıyor.... 15’inde küçük bir kız. Dışarıda kartopu oynuyor. Geleceği ne görebilen ne kavrayabilen; yönsüz, sadece masum bir çocuk... Mahallede birkaç kişinin, “Bak kocan geliyor, ona fırlat kartopunu,” diyen boğuk sesler yankılanıyor kulaklarımda. Uzaklıkları yakın eden çaresiz bir kaderdi benim hayatım. Duruk, söz dinleyen, ezgin. Bir baba katliamı aynı zamanda. Solgun yüzüm geminin loş ışığında tanımadığım onca insan arasında geçmişiyle yüzleşiyor, sanki bir dağınıklığı toplarcasına. Bir zamanlar üvey annemin öfkeli ulumalarında ve benim için tasarladığı yaşamıma gözlerini yummuş babamın gidişimi zafer edasıyla kabullenmiş halini düşünüyorum. Görücü usulü evliliğime onlar karar vermişti. Yakışıklı ve parası vardı. Kadınlar eşimden daima hoşlandılar. Yüzüme kapanan baba evi, rüzgâr gibi hayatıma giren bu adamın öfke soluyan hali... Bir çocuğun bayramlarını elinden almışlardı. Eğitimliydi. Aramızdaki kültür farkı, yaşla birlikte tanımsız, geçitsizdi. Tek avuntum dışarıdan liseyi bana bitirtmiş olmasıydı. Üniversite ise hayal oldu elbet. İlk gece kâbustu. İlişkiye girmek istememiş, çok korkmuştum. İkinci gece tehdit, tokatla sahip olmuştu bana. Bir de canavarca öpmüştü beni. Kımıltısız öylece durmuştum. O ilk öpücüğün dudaklarımda yarattığı hasarı unutamam. Titreşen morarmış dudağım, anason tadını ilk o an tatmıştı. Zamanla alkolün beni de ele geçireceğini bilemezdim. Giderek o acımasız yüreği barınak yapmıştım, saklamıyordum

kendimi. Bir yere ait olmanın yoksunluğunda, öyle ya da böyle, sığınma arayışı içinde yaslandım ona. Bana vurmaya başladığı an içimde umut ölmüştü. Çocuğumuz olmadı. Ailesi beni hiçbir zaman benimsemedi zaten. Yine de bazen aralarında izlenimini hissettirirlerdi. Aile içinde bir tek büyük dayı dedikleri adam beni dinler, insanca yaklaşırdı. Onu bile yakıştırdılar bana. Çirkin ithamlarla sarsılan büyük dayı bir süre sonra uzaklaşmıştı benden. Nasıl yaşamalı gözden ve gönülden düşmüşken? Devam etmek, onaylarını almak... Bu koşullarda “Beni duy” demek çok zordu. Hep eksik olacaktım eşime. Kitaplar bir limandı benim için. Okuduğum şeyler, olmak istediğim karakterler, gitmek istediğim yerlerdi.

Bir gün aldatıldığımı öğrendim. Yüreğime bir perde inmişti sanki. Benim yaşlarımda çekici bir kızdı. Kışkandığımdan değil ama ona karşı bayağı nazikti. Bize sık sık gelirdi. Çalışma odasına girdiklerinde rahatsız etmememi söylerdi. Aslında içimde öleni diltmişti bu davranışı. Beni hiçleştiren aldırmaçlık kadınlık gururumu kırmıştı. Bir kriz nöbetinden sonra yine dayağını yemiş, oturmuştum. Hâlâ bana dokunuyor, zorla beraber oluyordu. Açık cezaevi dedikleri böyle bir şeydi sanırım.

Ehliyet kursunda tanıştığım bir kız arkadaşım vardı. Hayata daha iyimser gözlerle bakmamı sağlayan, sinik halimin tek dostuydu. Bir öğle üzeri pastanede buluşmuştuk. Dolu dolu yaşamın her ne olursa olsun bizden neler istediklerinden bahsedip, okudu-

ğumuz kitaplardan alıntılar paylaşmış, ertesi günü gideceğimiz tiyatro oyunu için sözleşmiştik. Akşam eve mutlu dönmüş, güzel bir sofraya hazırlamıştım. Ancak o alkolün dozunu kaçırmış bir halde girmişti kapıdan. “Sofra hazır, sana anlatacaklarım var,” demiştim. Dudaklarından öpmüş, “Hoş geldin,” dediğim anda ne olduğunu anlayamadan; hiddetle üzerime atıldı. Karşı duvarda büyükçe bir şömine vardı. Hızlıca gelip başımı şöminenin köşesine vurmuş, yere diz çökmemi istemişti. Yüzüne bakamıyordum. Soğuran bakışlarını üzerimde gezdirirken; niçin bu kadar mutlu olduğumu sorup duruyordu. Söylediği şeyler kuru odun alevi gibi parlıyordu sanki yanmamış şöminede. Şaşkın ve titriyordum. Bir başkası var diyordu. Gençmişim, güzelmişim, işi biliyormuşum gibilerinden basit kelimeleri arka akaya sıralıyordu. “Beni hiç sevmedin,” dedi. Kahkahaları ve iniltileriyle soyduğu vücudumun her bir yerini ısırarak emiyor, sonra da çıplak etime vurdukça vuruyordu. Zamanla duyduğum acı yerini onun gibi attığı kahkahalara ya da alkole bıraktı. Kimi kez rüyalarımda garip garip şeyler görürdüm. Mesela bir tabutun içinde ellerim ojeli, yüzümde abartılı bir makyaj; başımda gelin duvağı... Eşim ve metresleri gülerek beni uğurlamaya gelmiş olurlardı. İki gün sonra 16. yılımız için bir kutlama planlanmıştı. En yakın arkadaşlarıyla yemeğe çıkacaktık. Ne kadın ne de adamı severdim. Çünkü vefat eden eşini çok severlermiş. Onlar da beni hor görürlerdi. Birlikte geçirilen vakitlerde karşılıklı rol

yapıyorduk o kadar. Asansörden inerken yaklaşım saçlarımdan öpmüştü. Saçlarımdın dibi ağrıyordu. Alışmışım şiddetine. Daha iki gün önce teslim aldığı bedenime işkence etmiş, sesinin son perdesine değin aşağılanmış sözleriyle. İçimde hiçleşmenin sancısı... Kopamadım, kurtulamadım. Varsın yol çileli olsun. Rakıyı yudumlarken; çürümenin, masumiyetin tezatlığını unutup çözülmenin keyfine varacaktım nasıl olsa. Yüzümü masadakilere dönüp yitirileni keşfedemeyen yapmacık insanlara nafile bakışlar atacaktım. Çok mutluymuşum gibi... Eğilip kulağıma, “Seni nasıl hissediyorum,” demişti. Gözlerim alkolün de etkisiyle bulanıktı. Yıllarca ondan emin olamadan, bağışlayışlarımla hapsolmuştum isterikliğine. Sağır, değersiz bir mevsimdim onun için. Garson masada pastamızı getirmişti. Düğüm atılan bu çıkmazda ne ara neşeyle mumlarımızı üfleyecektik? Karşımdaki çifte baktım. Gücümü tüketiyorlardı. 16 yıla özgü ne vardı? Kanımda kuruyarak büzüşmüş nefret vardı. Şampanya geldi bir de... İçimde ölçsüz bir asilik hakim. Sarhoştum. Beynim patlamaya hazırdu. Işıklar gözümü kamaştırıyor, midem bulanıyordu. Ani bir refleksle pastanın üzerine kustum. Üstüne de gülme krizine yakalandım. Gece bitiminde sürüklene sürüklene çıkmıştım merdivenlerden eve. O asansörle çıkmıştı. Lanetlenmişim. İlk defa korkmuyordum ki... Katlanma gücümün sınırlarına dayandığım için artık yok olabilirdim. Sular seller gibi akan gözyaşlarımı da çekip alacağım ruhandan. Dilim kıpırtısız. Mutfaga

yöneliyorum. Elimde parlayan bıçağa son kez bakıyorum. Kalbini söküp çıkarmak istiyorum. Yapamadım. Mutfakta sızmışım. Hâlâ iyi bir insan mıyım, suç işledim mi diye ellerimi yıkıyorum ertesi sabah. Erken çıkıp gitmiş evden. Bana ilk kez dokunmamış, dövmemişti. Kendime inanıyordum artık. Oyun kazanılmış ve bitmişti. Nefesimi düzene sokup sakinleştiğim anda o evden bir daha dönmemesine çıktım.

Çocukluğumun yurdunda, düşlerimin adasına yol alıyorum şimdi. Çırpındıkça battığımı anlayamadığım; yanıtlarını çok geç bulduğum kendimden kopuşları terk ediyorum. Ezberlediğim kırılganlığım-la hesaplaşıyorum vapurda. Bu kurşun rengi deniz, benim yol arkadaşım, suç ortağım. Çünkü her daim usuldu gözlerimdeki derinlik...

Necati'nin Kamyonu

Bambaşka bir isyandı onu çıkmaza sürükleyen. Alışılmış bir insana, alışılmış bir iklime gidiş... Ve nedense hep ezilendi, hepsi bu...

Belki de yüreğinin anlatacaklarına kulak vermeliydi bir süreliğine...

Hâlâ aydınlanmamış sabahın içinde debeleniyordu tüm vücudu. Yatak başından güç alarak ayağa kalkmış, elleri masanın üzerinde; akşamdan kalan ekmek kırıntılarına, ıhlamur kokulu çay bardağına, yumurtalı çatala ve bir tarafı kaymış masa örtüsüne iğrenerek baktı. Aydınlanmaya yüz tutmuş sabah karanlığında, tekrar yatağa atıverdi kendini. Akşam, ballı ekmeğin diline yapışan rehavetiyle uykuya dalıp gitmiş, sonra boğuk bir öksürükle uyanmıştı. Sobanın yanı başındaki yatakta, kollarıyla dizlerini kavramış titriyordu. Vücudu kurşun gibi ağırdı. Mutfakla oda arasında salına salına dolanan karısına işe gidecek hali olmadığını söylediğinde, şimdiden canı sıkılmaya başlamıştı.

Beş yıllık evliliklerinde doğru dürüst göz teması bile kuramamışlardı nedense. Hatice, çocukları olmadığı için bir türlü kendini affedemiyor, sanki sadece görevi buymuş ve bitmiş gibi davranıyordu. Sürekli akan gözyaşlarında ve iki kaşının birleştiği alanda hep sesiz bir sitem vardı. Hem ağlarken hem de sevindiğinde mırıltıyla omuzlarını titreterek gülerdi. Ağlıyor mu, gülüyor mu diye yüzünü iyice incelerdi kocası. Çocukluğunda geçirdiği hastalıktan dolayı bir ayağı aksak yürür, yavaşlığı başına dert olurdu. Ancak yavaşlığı ayaklarından değil de tembelliginden kaynaklanıyordu. Bu yüzden dışarı çıkıp eczaneye gitmesi uzun sürmüş, üstelik içerisi havalansın diye unuttuğu pencereden de oda buz kesmişti. Biraz geç gelirdi, malum... Köyden gönderilen bal, ihlamur da kâr etmemişti adamın ciğerlerine. Üşütmüştü, üşütmesine de... Şu sigaradan da bir türlü vazgeçemiyordu. İç bulandırıcı, küt bir halsizlikti hissettiği. Mesleği gereği erken yollara çıkardı. Özellikle hafta sonlarında iş daha da artardı. Eminönü halinde mücadele alaca karanlıkta başlardı. Sırtına yüklediği onca yük, artık taşımakta zorlandığı dünyayla aynı kaderi paylaşır gibiydi. Yine de odanın loşluğunu dolduran iri siyah gözleri mücadeleyi bilirdi.

Memleketinden göç edeli beri, arkasında bıraktığı kız kardeşi için o gözler sıkı sıkı sarılmıştı hayata. “Mesleğim hamallık,” derken, kimsenin onu görmediğinden yakınırdı hep. Bazen içinde yaşayan o suskun kişilikler, zahmetli günlerinde kendisini bekliyor;

olamadıklarıyla, söyleyemedikleriyle karşısında dikiliyordu. Şehrin en curcunalı semtini, arkalık dedikleri içi saman dolu semerlerin üzerinde verdiği molalarda seyrederdi. Tütünü sararken başka bir dünya bilmiyordu zaten. Orada öylece oturuyor, korkunç görüldüğünü kendine itiraf ediyordu zaman zaman. Önünden geçip giden insanları kendi hakikatine nasıl buyur edebilirdi? Kimlere uygun değildi görebiliyordu. Artık kırkına merdiven dayamıştı.

Halsizlik iyice belirginleşmiş, Hatice'yi de merak eder olmuştu. Karşı evin perdeleri açılmış, çocuk kahkahaları başlamıştı bile. Soluk almadan pijamalarıyla koşuşturan iki afacanı izliyordu. Hafize ablanın, polis emeklisi babası da görüldü camda. Kalabalık, gürültü yakışıyordu bazı evlere. Tekdüze bir sestem, bir hareketten iyidir, diye düşündü.

Bacaklarını karnına çekip, sırtına güçlkle bir yastık koymuştu. Alnındaki sıcaklık, içeriye sızan soğuk güneş, karşı evin telaşı, kış günlerinin Gaziantep'teki ayazını, köyünü, kerpiç evlerini, baba ocağını usuna düşürmüştü.

Yıllar önceydi... Eve katkı olsun diye, el emeği, göz nuru Baklava dilim, çarkıfelek, pençe göbek kilimleri işlerdi anası, diğer köyün kadınlarıyla. Rüzgârdan sallanan kapılarının davetsiz misafir gibi ısrarcı oluşuna gülümserken sıcacık çorbasını kaşıklardı yine de. Kuzinenin üstünde duran patatesler, gözleme, taze tereyağının ağır kokusu hâlâ oradaydı, içindeydi. Tahta merdiven, arada bozulan musluklardan damlayan su

sesi, bembeyaz çorapların sabun kokusuydu; biraz anne, biraz baba, kömürlükte gizli gizli sigara içendi ve gülünce burnu kocaman olan kız kardeşiydi o ev. Yan odada duvara asılı duran sazın, sapından tespih sallanırdı. Çermik tespihi dedesinden yadigârdı. “Tespihle meşk edilir. Öyle kabadayı gibi sallanmaz elde, saygıyla çekilir bu tespih,” derdi babasına. Akşamlar saz sesiydi... Şiirler sazla söylenir, çayla yudumlanırdı. Babası şişman gövdesine rağmen, eline attığı her işi maharetle yapar, onarırdı. Bol yağışlı geçen kış günlerinde çatıya birlikte çıkarlardı. Sık sık akan damlarını brandayla kaplarken hayranlıkla seyrederdi o usta elleri. Babasının sinirle gözlerini kırpıştıtararak, “Bu ev, bir gün başımıza yıkılacak oğul,” deyişi içini burkardı. Hantal adımlarla indiği merdivenin sallanışı dengeyi bozduğundaysa, koca gövdesi her an yere yığılacak sanırdı. Paltosunun ceplerinde muhafaza ettiği leblebiler sağa sola dağılınca, homurdanmaya başladığı babasıyla göz göze gelirler, ikisini de bir gülme alırdı. Kabadayı görünüşünde, kara kara gözlerinde, iri bedeninde hiç umulmayan bir sevecenlik hakimdi. Her şeyiyle ağır, babacan bir adamdı. Ömrü boyunca inşaatlarda çalışan Memnun usta, evini de bir zamanlar kendisi yapmıştı. Tadilat gerektiğinde hep ertelediği onarım işlerini hastalandığında parayla yaptırabilmişlerdi. Kronik böbrek rahatsızlığı nüksettiğinde, ara ara diyalize bağlanması sessizleştirmişti herkese, her şeye karşı dev adamı. Hal böyle olunca, okul hayatı ilkokulla sınırlı kalan Ökkeş, babası gibi şantiyelerde

çalışmaya başladı. Bir akşam inşaatta onun yaşlarında olan iş arkadaşı, üçüncü kattan asansör boşluğuna düşmüştü. Yardım beklerken arkadaşının ellerini bir saniye bile bırakmamış, ancak can çekişmesine mecburen şahit olmuştu. Karanlık taş duvar, gencecik bir bedenin gözleri önünde bir anda gidişi ve üzerine geçirdiği hüznü meyhanenin yolunu tutmuştu o gece. Çıkışta, kafası duman, ayakları yerden kesilmişçesine ilerlerken, elinde tuttuğu sigara paketini kimse görmesin diye montunun yırtık astarından içeriye özenle yerleştirmişti. Alkolün de etkisiyle hâlâ arkadaşının acıyla yakınan yüzündeydi aklı... Ağlamaktan kızarmış gözlerini sildikçe etraf bulanıklaşıyordu. Eve neredeyse yaklaşmış, adımlarını dikkatle yavaşlatıp alkol ve sigara kokusunu dağıtmak için, diğer cebinden çıkardığı karanfili ağzına atmıştı çarçabuk. Yalnız, ötede bir hareketlilik gözüne çarpmıştı. Gözyaşlarının sümükle karıştığı suratı, belli belirsiz uzaktan seyrettiği evlerinin önünde biriken kalabalığı zorla seçmeye çalışıyordu. Annesinin başında, yas zamanlarında taktığı başörtüsüne takılmıştı bakışları. Giderek seslerini duyuyor, söylediklerini kavrayamıyordu. Amcası, köşede bekleyen ambulansın ön koltuğuna yerleşirken anlayabilmişti babasına kötü bir şey olduğunu. Ne bağırabilmiş ne koşabilmişti. Ayakları yoktu o an. Sesi de... Kaybettiği babasına veda edemeyişi hayatı boyunca onunla olacaktı. Bir zaman sonra anasını da kız kardeşinin düğün gecesinde, damadın tarafından zevk için atılan kör bir kurşunla yitirmişti. En mut-

lu günleri kâbusa dönmüş, tüm varlığı korkunç bir acıyla dolmuştu. Ani ölümler onu çok sarsmış, elim olaydan sonra çalışmak için İstanbul'a gitmeye karar vermişti. Kardeşinin isteği üzerine İstanbul'a gelirken amcasının yanında köyde bırakmıştı onu. "Anam, babam, toprağım burası. Mezarlarına kim bakacak? Sen git, ben başka diyarlarda yapamam," demişti. Her defasında bir parçasını bırakarak gidişlerdi ona düşen. İstanbul'a gelişinin, aslında bir kaçış olduğunu kabul ediyordu. Marangozluk, bulaşıkçılık, kapıcılık vs. her şeyi denemişti. Yıllar sonra köyünden bir adamla karşılaşmış; çok güvendiği, yarenlik yaptığı Bekir abinin hamallık yaptığını görünce, gücünü, kuvvetini bu işe yöneltmişti. Kendini değiştirmeye fırsat bulamadan günleri, daha şafak sökerken, meyve sebze haline giderek onca yükü taşımakla yoğun geçiyordu. Hatta Bekir abinin kızına bile aşık oluvermiş, açılmaya zaman bulamadan kızı zengin bir adamın özel şoförüyle çabucacık evlendirmişlerdi. Bekir abi, elbette ona layık görmemişti biricik evladını. Kendine benzeyeni seçmişti o da. Kimsesiz olan Hatice... Sessiz ve pasaklı. Ökkeş, para kazanmak için hep dışarıdaydı zaten. Bazen bir gün gelip eve para bırakır; üç beş gün sonra yorgun, uykusuz eve gelirdi.

Giderek yükselen vücut ısısı, sanrılı haline kâbuslar eklemeye başlamıştı. İyice küçülen gözlerinde zayıf şimşekler çakıyordu. Sertleşmiş elleriyle, yorganı kafasına çekiyor, ateşin bedenini ele geçiren ağırlığıyla kıvranıyordu. Gözlerini kapar gibi olunca son-

suz derinliği duydu. Bedeni gevşemeye başlamıştı. Tutamayan başını yastığının içine iyice gömmüştü. Bakışlarını netleştirmeye uğraşırken, ölgün ışıktaki Hatice'nin çeyiz sandığının üzerinde ufak bir adamın oturduğunu gördü. Bu dedesi olmalıydı. Beyaz bıyığı ve sarı suratıyla, ürkek ürkek bakıyordu ona. Parmaklarının arasında tespih... Ancak elinden düşen tespihin boncukları odanın içinde her yere dağılıyor. Dedesi bağdaş kurup oturmuştu. Yalnız sandığın üstünde bağdaş kurduğu ayakları çamur içindeydi. Mahcupça bir sus işareti yapmış, cebinden çıkardığı boş kâğıdı ona doğru isteksizce uzatmıştı. Ökkeş, dengesini sağlamaya çalışarak bir an kâğıda uzanır gibi olmuş, ancak kâğıda dokunamadan yere düşmüştü. Dedesini gördüğünden beri içeride var olan ölgün ışık da yerini aydınlığa bırakmıştı. Bir anda gözden yitmişti yaşlı adam. Gördüğünü sandığı şeyle donup kalmıştı. Ateş ve kabustan bitkin bir halde çırpınıp dururken, Hatice'nin telaşlı ve anlaşılmaz bir şeyler söyleyerek kapıdan içeri girişı sersemliğini daha da arttırmıştı. Karısının gelişigüzel dışa vurduğu kelimelelere asılı gözleri fal taşı gibi açılmış, "Köpekler saldırıdı. Yoldan geçen simitçi..." diyebilmişti kekeleyerek. Kulaklarına kadar kızarmış, önündeki masanın üzerine fırlattığı süt şişesini de kırmıştı üstelik. İstemsizce suratı kocasına yöneldiğinde alnında birikmiş terin, içine çökmüş gözlerinin farkına ancak varabilmişti. İlk kez bu kadar kötü göründüğünü düşündü eşinin. Beceriksizce alnına ıslak bir bez koyup, ilacını ver-

di. Ökkeş birkaç gün hastalıkla boğuşmuş, sonunda iyileşebilmişti. Evde fazla kaldığı zaman evliliği daha tuhaf görünüyordu gözüne. Hayatı dolmayı bekleyen boşluk içinde, zorlama bir sevgiyle geçip gidiyordu işte. Sıvası dökülmüş duvarda asılı düğün fotoğrafı, odayı dolduran gereksiz geniş bir karyola ve mutfağın abartılı sarı tülü, içindeki çürümeyi yansıtıyordu belki de... Soğan ve bulaşık kokan odanın ortasında iple gerilmiş kömür kokusuna yapışan ıslak çamaşırlar; adım attıkça gıcırdayan zemin ve varlığını dağınıklığıyla hatırlatan karısının o incecik dudaklarını büzerek onu sinsi sinsi süzüşü, bilerek cezası kesilmiş bir hayattı ona göre. Hatta geçen gece evin kapısını tıklattığında, Hatice'nin cılız çıkan, "Kim o?" sesine karşı, "Benim," diyebilmesi bayağı zaman almıştı. Sobanın üzerinde tencereden yayılan tarhana kokusu olmasa yaşamla bağlantı kuramayacaktı neredeyse.

Dışarıdaki yağmur, sırtına yüklediği kasaları ağırlaştırmış, adım atacak hal bırakmamıştı. Malı teslim alan adamın sırtını içtenlikle sıvazlayışı her şeye değmişti değmesine de, müzminleşmiş boyun ağrısına yenik düşmüştü Yeni Cami'nin önünde. Sığınacak bir saçak altı bulduğunda; insanı imrendiren başka bir dünyadan içeri bakıyordu. Hırpani giysilerinin, ağızda birikmiş tükürüğünün ve koca kentten çıldırtıcı kalabalığı arasında tanıdık bir can arıyordu. Yabancıllığını diğer yüzlerden sakınıyordu her defasında. Bacaklarını geniş geniş açarak yürüyen bir adamın rahatlığı onda yoktu. Ya da ellerini ceplerine sokmuş sırtıarak yürü-

yen bir çocuğun tebessümünde arıyordu özgürlüğü. Sıkışan trafikte cesaretini toplayıp; yanı başında duran onca insanı gözlemliyor, hikâyeler yerleştiriyordu gördüklerine. Biraz ileride köfte arabasından ekmek arası köfte yaptıran bir annenin kızının eline tutuşturduğu sevgiydi içini delip geçen. Bacasından tüten, iştah açan maydanoz ve soğan kokusuna yenilmemiş, parasını cebinde tutmuştu. Küstah köftecinin alaycı bakışlarından nasibini almıştı almasına... Akşam bir lokma girerdi boğazından nasıl olsa. Omuzunu silkerek bir ıslık tutturmuş, ardından gelen kokuyla daha da çoğalmıştı açlığı. Mahmutpaşa yokuşundan aşağı indiğinde ara sokaklar gittikçe sefilleşen kalabalığa teslim olurdu. Eve dönüş yolunda bazen bir martı çılgılığında sıradan bir gülüş kondururdu dudaklarına.

Gün gün eksilen hayat, hiç değiştiremedikleriyle, kışın erken bastırın karanlığında evle iş arasında devam ediyordu. Bölgeleri ayırıyordu hamalların. Kimse birbirlerinin bölgesine giremezdi. Başlarında en eskilerden olan Bekir abi gün boyu hamallar arasında adilce bir dağıtım sağlıyor, işleri paylaşıyordu. Yeni gelenler bu kurala uymadıklarında, zaman zaman huzursuzluklar baş gösterirdi. Buralarda her emekçinin kendine göre bir ritmi vardı. Rekabetse daha çok eski hamallarda görülürdü. Silik, soluk Ökkeş'in derdi kimseyle değildi. İşi kim programlıyorsa uyar, karşı çıkmazdı. Yeterince güçlüydü. Onu tanımayanlar için ürkütücü bir durumdu. Kişiliğini bedeniyle kıyaslayanlar mesafeli davransalar da, anlaşıldığında büyüklük tasarlardı.

Ertesi gün, bir sonraki sabahlardan farksız yine yollardaydı. Pencerelelerden sarkıtılan sepetlerdeki taze ekmek kokusuna iç geçirmişti. Hatice'nin kahvaltı hazırladığı yoktu. Varsa yoksa bebek hırkaları, patikler örer, birkaç yerden aldığı siparişler için yerinden kalkmazdı. Severdi uykuyu. Ökkeş, işten geç geldiği için, çoğu kez ekmeğin üzerine biraz yağ sürer, tozşeker ekerdi. Çocukluğundan ona kalan mutluluktan bu. Yemeklik alırdı almasına da, yemek hazırlayan yoktu ki... Kendi için de uğraşmazdı, bilmezdi yemek yapmayı. Çok canı isterse pişi yapardı. Gün içerisinde fazla mal taşımışsa, Eminönü'nden getirdiği yarım kokoreç, karısını çok memnun ederdi. Bahar aylarında ellerinde çekirdek, soluk almak için gittikleri Karaköy'de balıkçıları seyrederek, en kötü kendilerini ödüllendirmek için balık ekmek yerlerdi. O her yanından eskilik akan kıyafetiyle, vitrinlere dalar, gittikçe eğilmiş sırtına hiçbir şeyi yakıştıramazdı. Zaten alacak durumu da yoktu. Köyden ablasının gönderdiği birkaç giysi ona yetiyordu. Hatice örgünden kazandığı üç beş kuruşla kendine ayakkabı ya da elbise alırdı. Sürdüğü yaşamı benimsemişti. Bir hafta kadar sonraydı; hamal heykelinin gölgesine sığınmış, ağrıyan sırtını avlunun duvarına yaslamıştı. Birkaç arkadaşla aldıkları salatalık, domatesle mideleri bayram etmişti. Dudağında yeni çıkmaya başlayan uçuğa inat bol tuzladığı salatalık dişlerinin arasında kütür kütürdü. Molalarda yakılan sigaranın, derdi bitmek bilmeyen sohbetlerin, dergileri süsleyen güzel kadın-

ların, borçluların, memleket hasreti çekenlerin ardı arkası kesilmezdi. İçinden konuşan Ökkeş'in diyecek çok sözü yoktu o sohbetlere. Sıkıldığı zaman alnını kırıştırır, bir sigara daha yakardı. Sigaradan halka halka çıkan dumanla sıradan hayatı da havada süzülür giderdi. Bir gün Bekir abi yüzü asık, kasketini elinde sımsıkı tutmuş yanına geldi. Kaygılı sesinde anlamlandıramadığı bir gizlilik olduğunu fark eden Ökkeş, halini hatırını sorduğunda; Bekir kısık sesle, "Sonra anlatırım," dedi. Demişti demesine de, bir türlü denk gelip konuşamamışlardı. Aradan dört gün sonra, Bekir'e kimse ulaşmamış, hatta kızı yanlarına gelip babasının birkaç gündür eve gelmediğinden yakınarak, endişe ettiklerini dile getirmişti. Ertesi gün polisler gelip, Ökkeş'i karakola davet etmişlerdi. Meğer nice-dir tefecilerin eline düşmüş. Kadın kumar derken iş çıkılmaz bir hal almış. Damadını bile dolandırmış dediler. Ne polis ne ailesi yerini bulamamışlardı. Bekir abiyi bir daha görememişti.

Günde altmış-yetmiş yevmiye kazanmak ağrına gidiyor, gitmesine de alamadıkları için değil; insanca yaşamanın nasıl bir şey olduğunu unutmamasıydı onu kahreden. Belki de Bekir abinin bu yüzden canına tak etmiştir, diye düşünüyor. Pazarları ayaklarını uzatıp çocukluğundan kalan kendi dünyası gibi küçük radyoyu kulaklarına götürür; eski bir dostun sesini iştirir gibi bir süreliğine keyfederdi. Bir süre sonra frekanslar arası yolculuk yaparken; cızırtılar kulağını doldurur, oysa ifadesini hiç değiştirmeden kesik kesik gülerdi.

Apartmanın sığınak dedikleri betonun yan tarafındaydı daireleri. Yanlışlıkla çöp atanlar mı, yoldan geçenlerin attıkları bira şişeleri mi, diğer balkonlardan kapı önlerine düşen iç çamaşırları mı? Her tel-den, her şeyden birer kalıntıydı onlara kalan... Bazı geceler kafasını uzatıp gözlerini dördüncü katın penceresine diker, duyulan müziğin, parlak ışığın dökülen kahkahaların içine yuvarlanırdı sanki. Binaya yeni taşınan iki bekar gencin gürültüsü, donuk gecelerine renk katardı. Hatta taşınırlarken yüklerini Ökkeş'e taşıtmışlardı. Sırtına yüklediği eşyalar, mobilyadan çok, heykeller, tablolar ve kitaplardı. Yer yatakları ve plaklar hakimdi o dairede. Bir de hemen her gün kızlı erkekli gruplar gelir giderlerdi. Mahalleliye garip gel-se de adamın tek neşesi onlara bakmaktı. Çünkü o iki genç, onu görüyorlar, selam veriyorlardı. İlk defa birileri gülümserken candan davranıyordu. Bir zamanlar köylerinde ay ışırdı, anası üşümesin diye atkısını koşturur, dedesi rakısını yudumlararken çilingir sofrasında önüne koyduğu çiğköftenin tadına bakmasını söylerdi canı çekmesin diye. Her şey kendi yerinden memnunken sarhoşlar bile naralarında içtenlerdi; kahveler dolup taşarken, sokaklara karanlık çökse de elinde gaz lambasıyla bir köşede bekleyen sevdalılar olurdu, analar olurdu. Şimdi koca şehrin ne bülbülü ne ağacı ne bekçileri ne aşıkları ne de sarhoşlarının sesleri aynıydı. Yeni doğmuş bir kedinin varlığı kimin umurundaydı? Ya da Bekir abi gibi herkes bir gün yolunu şaşırabilirdi.

Pantolon cebinden çıkardığı mendilin ağır kokusunu umursamadan çenesinde biriken terleri sildi. Mercan yokuşunun başında durmuş, içine kaçmış kaplumbağa misali zorla nefes alıp veriyordu. Sırtındaki yükü adrese teslim etmişti. İç cebinden çıkardığı ince tarağıyla saçını arkaya doğru taradı. Semerini düzenleyip, bir leke gibi yokuş aşağı inmeye başladı. Bilmediği bir yere kaçıyormuşçasına adımlarını hızlandırmıştı. Bir süreliğine sırt kemikleri özgür kalmış, sanki yer kayıp onu içine çekecekti. Oyuncağını paylaşmak istemeyen çocuklar kadar bencilce etrafı kolaçan etti. Yaktığı son sigarasını parmaklarının arasına keyifle almıştı. Hafif aralanmış ağzından yükselen sigaranın dumanı göğsüne baskı yapıyordu. Hale ulaştığında, soğuktan büzüşmüş ellerini ısıtmak için çöp tenekesinin yanında yanan ateşin önünde durdu. Erken başlamıştı koşturmaca. Gidenlerdi ya da hep kalmaktı zaman ona göre... Kaldığında değişen bir şey yoktu. Gidenlereyse özlem büyüktü. Yanındaki uğultu, kaos, tükenmeyen yakınlıktı. Kamyonlardan yükledikleri kasa kasa sebze-meyveleri yüklenen adamların yüzleri yorgun, gözleri donuktu. Eve gitmeden önce ulaştırması gereken bu akşamlık son malı da teslim edip, rahat bir uyku çekmek istiyordu. Geçen gece ayağından sadece tekini çıkarttığı çorabıyla kanepenin üzerinde sızmış, Hatic'e'nin seslenmesiyle kendine gelmiş, o sersemlikle tekrar çorabını aceleyle giyip; kanepenin ucuna yarı açık gözleriyle oturmuştu. Komut bekler gibi bedeni tetikte bekliyor, uykuya

dalınca da bir daha dönmeyecek gibi ağırlaşıyordu.

Hal içinde her zamankinden farklı bir keşmekeş hakimdi. Mal sahibinin kaba ses tonuna yaraşır iri elleri, sandıkların üzerinde dolaşıyor, ticari ağzı ile ona buna laf anlatmaya çalışıyordu. Ökkeş elleriyle yedi sekiz kasa domatesi arkasından öne doğru attığı iple çekip yeterince sıkıştırdıktan sonra sendeleye sendeleye ilerleyip, köşeyi dönmüştü ki, birden arkasından adını gür sesle haykıran sese döndü yüzünü. Mal sahibi adam, domatesleri alacak kamyoncunun adını söylemeyi unutmuştu. “Necati’nin kamyonunu arayacaksınız,” demişti. Bir an gözlerinin karardığını hissetti. Sabahtan beri bir simit girebilmişti midesine. İçinden ana avrat savurduğu küfürlerle yol alırken, ağırlıktan kalçasının kırılacağını sandı. İlk defa sağa sola sarhoşlar gibi debelenerek yürüyor, soluk alıp verdikçe ciğerleri delinecek kadar öksürüyordu. Önünde kaldırımın çamurlarına dağılmış sebzeleri toplayan yoksul çocukların kendi gibi çaresiz gözleri dikkatini çekiyor. Meydana geldiğinde bir sürü kamyonun park halinde durduğunu görmüş, bir an önce seslenmişti “Necati’nin Kamyonu!” Sağa baktı, sola baktı... Biri çıkmadı. Yarım saat aynı yerde bağırp durmuştu... Sol tarafa doğru yılgın adımlarla yürüyerek hem sesleniyor hem de kamyonların içine ya da önlerinde duran adamları süzüyordu. Açlık zorluyordu. Sırtını verip, çömecek bir yer bulsaydı keşke... Yükü teslim etmeden bunu yapamazdı. Fakat hiç kimsenin el ettiği yoktu. Diline pelesenk yakınmalara

rında haksız değildi. Giderek bacakları titremeye, dili kurumaya başlamıştı. Bir sağa bir sola kaç kez gittiğini hatırlamıyordu. Yüzünden akan terler kirpiklerinden yanaklarına gözyaşı gibi döküldü. Amansız kalan vücudu eğildikçe eğiliyordu. Gel gör ki, ne ses veren ne de işaret eden vardı.

“Necatiii! Necati’nin Kamyonuuu!”

Bir ara dengesi bozularak ayağı yerdeki saatçinin tezgâhına çarpmış, tezgâhı devirmişti istemeden. Arapça bir şeyler mırıldanan öfkeli genci çevredeki sakınleştirmişti. Sıkıntıyla ortada durup başını gökyüzüne kaldırdı. Bir müddet gökyüzünde manevralar yaparak uçan sığırcık sürülerini seyretti. Zaman ilerledikçe aynı yerde dönüp dolanmak, ensesinde oluşan karıncalanma rahatsızlık veriyordu. İple sıkıştırdığı diğer elinin baş parmağı koparcasına acıyordu. Arkasından gelen çaycının, “Abi işin bitsin çaylar benden,” deyişi ve omuzuna dostvari dokunuşu olmasa, oracıkta yığılabilirdi. Tekrar sağına doğru yürürken ağzı dolu dolu “Necati’nin Kamyonuuu!” diye bağırdı. Sağ tarafta duvar dibinin sonuna dek ayaklarını sürüyerek gitti. Artık sesi gittikçe cılız çıkmaya başlamıştı. Kargaşanın içinde koşturan onca insan bu durumu garipseyerek zavallı adamın haline acımış görünüyordu. Meyve sebze halinin köşesindeki büfeye su alabilmek için yöneldiğinde “Necatiii, Necatinin Kamyonuuu!” diye son kez var gücüyle kükremişti. Artık takati kalmamış, burnundan soluyordu. O sırada bir adam ilgisizce, “Buradayım,” dedi. Tam

da kapının ağızında kaba saba görünümlü, elinde Tan gazetesi... Sesi titreyerek, "Necati sen misin?" diye sorduğunda; çayını höpürdeterek yudumlayan adam, doğulu şivesiyle gevrek gevrek, "Ne var ula hamal?" demişti. Dudağının kenarında kara bir beni, kendine has geniş gülümsemesiyle karşısında sırtıyordu. Oysaki başından beri yükünün ağırlığı altında eziyet çeken adamı duymaması imkânsızdı. Karşısında iki büklüm duruşuna aldırmadan, tıpkı saatli bir bombaydı Ökkeş'in bakışları. Her şey susmuştu o an. Ağlayamıyordu. Gergin bir sessizlikti aralarında. Sadece son duanı et der gibi baştan aşağı süzmüştü. Terden sırlıslık olmuş gömleğine dokunuyor bir an. Öksürüğü şiddetleniyor. Göğsünden boğazına yürüyen sıkışmayla; kim olduğu, nerede olduğuna dair bilinç kaybıydı anda yaşadığı. Hava çoktan kararmış, meydanın sarı ışıkları yanmıştı. Elini ışıktan kamaşan gözlerine getirerek korumaya almış, sırtında taşıdığı kasaları paldır küldür yere bırakmıştı. Azarı ısıtmış, kasaları kamyona zor yüklemişti. Yorgundu. Avuç içleri su toplamış, beli tutulmuştu. Ama simsiyah gözlerinin içindeki yangın kaybolmamıştı. Bakışlarıyla anlattığı şey ne ise, adam kamyonuna atladığı gibi gözden kaybolmuştu. Ökkeş kuruyan boğazını ıslatmak için üst üste yutkundu ve akşamın ayazında ateş basmış vücuduna direnerek evin yolunu tuttu.

Güvercin Misali

Dosdoğru bir bakış suskun seslenişlerde renklere bürünmüştü. Coşkusu, solmuş çiçekleri yeniden canlandırdı. Şimdi daha sevecen, bağışlayıcıydı.. Ona bir şeyler olmuştu. Buzlu bir limonata içti. Gençliğine tiril tiril elbiseler giydi. Mahzun denebilecek kömür karası gözleri bütünüyle yabancı, asiydi. Başkalarınınkine hiç benzemeyen apayrı bir yol tutturmuş olsa da bahar sevinçlerine benziyordu kalbi. İlk kez zarifti.

Kamerunlu Waibar'a göre, "yoksunlaşma" sözcüğü insanın derinliğinde büyür ve yazgının da bu yönde sessiz bir kederle dolu olduğunu düşünürdü. Elden kaçırılan mutlulukları, yüreğe güven veren yüzleri yaşamak gerekti. Kamerun'da halk; siyasi iktidarsızlık, iç savaş, terör bahane edilerek sömürge güçleri tarafından yıllarca ellerinde ne varsa alınmış, yoksun bırakılmıştı. Bu yüzden anne-babası ve küçük kız kardeşi bir şekilde Amerika'ya göç etmişlerdi. Sözü edilen yaşamlar, şiddet ve gerginliğin izlerinden kurtulmak isterken; onları nelerin beklediğinin farkında olamadı-

lar kimi zaman. Kimliklerini içinde buldukları kör havada kaybettiler. Ve artık insanca bir hayat, adalet, özgürlük için ne varsa yeniden başlamayı göze almışlardı. Waibar keşfetme yolculuğunda önce Uzakdoğu ve diğer Afrika ülkelerini tanıyarak, ufak tefek türlü işlerde çalışarak geçimini sağlamaya çalışmıştı. Dönüşüm sürecinde hiç bilmediği coğrafyalarda, dillerde, örf-adetlerinde aidiyet duygusunun içini kamçıldığını fark etti. Karşılaştığı dünyaların ve insanların yaşıntılarına tanık oldu. Aile özlemi giderek ele geçirdi onu. Ezilmeleri, yorgunlukları yeniden gözden geçince; karamsar olmamayı yeğlemiştir. Hiçbir gözyaşı coşkusu engel olamayacaktı. Tek hedefi Amerika'ya gidip ailesine kavuşmaktı. İlk adımını Türkiye'ye gelecek atmış oldu. İzmir hedefine daha yakındı. Oradan Yunanistan'a geçip, vatandaşlık hakkına sahip olmak için planlar yapmaya başlamıştı. İzmir'de bir barda çalışmaya başladı. Çalışanlardan birinin vasıtasıyla Atina'da yaşayan bir gençle tanıştırılmış, birbirlerinden hoşlanmışlardı. Formalite bir evlilikle amacına ulaşacaktı sonunda. İki gün birlikte gezdiler Nikolas'la... Birkaç gün birlikte aşk yaşadılar. Yine bir gece otel odasında yan yanaydılar... Odanın yavaş yavaş yoğunlaşan ışığı altında dizginsiz isteklerini bir kere daha dile getirmişti. Saf bedeni, hâlâ tembelce uyuyan geceye sarılmış halde içine attığı yaşlarla sabahı karşılamıştı. Yanındaki adam gözlerini kaçırsa da anlaşmaya sadık kalacağına inanmak istiyordu. O zamana kadar birçok kere kırılan kalbi minnettardı bu ilişkiye.

Tedirgin utangaçlığından kadınısı bir sonuç çıkarılmazdı elbet. Halinde var olan teslimiyet sadece amacına hizmet eder gibiydi. Hayatının planını yaparken tekinsiz ve buz gibi bir boşluk bekliyordu onu...

Anlamıştı Nikolas kapıdan çıkmaya hazırlandığında, hissetmişti. Eksik bir tebessüm eklemişti ifadesine bu yüzden. Odanın kapısı kapanmadan bir şeyler söyleyecekti ama sustu. Birlikte olduğu genç onu fuhşa sürüklemişti. Yüreğinde bir hınç, öfke tınısı yoktu. Asıl acı veren inanmış olmaktı. Geceleri gözleri açık uyuyor, artık komşusu olduğu diğer odalardan erken inen akşamlar, acıyla kasılmış bedenine hükmediyordu. Kaçıp gitme şansı olamayan çaresizliğiyle tükenmişti. Hatırladıklarıyla tekrar kanı çekiliyor, ruhuna azap veren yalnızlığa boyun eğiyordu. Tatmin olmaz bir sevgi açlığı duyduğu için, teselli arayan trajik hali sabırlıydı. Üstelik hamileydi şimdi. Doğuştan HIV virüsü taşıdığını öğrendiğinde ise perişandı. Gözlerinin altında koyu gölgeler felâketin habercisiydi. Tel örgülerle çevriliydi kimsesizliği. Bir çıkmazdaydı. Artık umudu kırılmış, kalbi yaralanmış, nasırlaşmıştı. Geri Gönderim Merkezi (GGM)'ne sığınmış, birilerinin sıcak seslerini bekliyordu. Burada benzer biçimde insanların tıklıp kaldığı sevgisiz, umutsuz gözler vardı. Yeterli beslenemiyor, hijyen kurallarının hiçe sayıldığı; belki 15 kişinin yıkandığı banyoda duş almakta zorlanıyordu. Üstelik ağır üşütmüş, kuru öksürüğü daha da artmıştı. Halsizliğini hamileliğine yoruyor, genelde akşamları yükselen ateşi zor kontrol

altına alınıyordu. Kendine olup biteni fark edemiyor, bazen zahmetle yatağından çıkıp koridorda yürüyüş yapıyordu. Titreyen ellerini karnının iki yanında tutup ilerlerken uzun koridora açılan kapı aralığında; diğer göçmenlerin kavgaları, bağıriş-çağırışları duvarlarda yankılanmaktaydı. Yine böyle bir akşam yürüyüşe çıkmış, ısınmak için orta salonda bulunan sobanın yanına giderken, koridorun sonundan fısıltı şeklinde dualar mırıldanan bir kadının sesine doğru yöneldi. Kapının önünde kısa bir süre öylece kalakalmıştı. Küçük bir çocuk yatağında kıpırtısız uzanmış yatmaktaydı. İleri geri belli bir rutinde sallanan kadın, kurumuş dudaklarından mırıldandığı başka anlamadığı bir dilde kelimeleri ardı ardına sıralıyordu. Ona doğru aniden yönelen göz, yerde serili bulunan kırmızı halının rengine bürünmüştü. Sağ tarafta masa üstünde birkaç mum yanıyor, kutsal bir ayin düzenleniyordu sanki. Asla unutmuyordu bakışları acılı annenin... Eninde sonunda çıplaktır insan, hiçbir şey ölüm kadar gerçek değil der gibiydi.

Waibar vereme yakalanmıştı. Polis ekiplerinin genç kadın için GGM'deki sağlıksız koşullardan kurtulması adına yaptığı girişimler sonuçsuz kalmıştı. İçinde itiraz edemediği kabullenişler vardı artık. Ne ailesine ulaşabiliyor ne direncini kaybeden vücuduna hakim olabiliyordu. Şu dünyada bambaşka hayatların, duyguların var olduğunu düşündükçe tiksinti duyuyordu her geçen gün. Yosun bağlamıştı umut dünyası. Ateşi nüksettiğinde zihni kontrol edilemez bir hal

alıyor, bu sanrıda çocukluğuna dönüyor ve geçmişini yaşıyordu. Kâbuslar peşini bırakmıyor; loş duvarlardan yüzleri olmayan başka ülkelerin insanları konuşuyor, alay ediyorlardı, buhranlı anlarında. Sabahları penceresine konan güvercinleri gördüğünde ellerini birleştirip gözlerini yumar, usulca iyileşmeyi dilerdi. Ağustos ayında bebeğini dünyaya getirmiş, ardından yoğun bakıma alınmıştı.

Bir yalan, bir düştü Waibar... Belki de bir güvercin...

Şimdi gözleri yoğun bakım odasındaki pencereye sabitlenmiş öylece yatıyordu. Tüm yaşanılanlarda dişlerini sıkmış mevziisini almış bir kararlılığı olmuştu. Güzel bir gelecek için inatçı hayaller yaratan yolculuğu burada sona ermişti. Şafağın söküşüyle gecenin hayaletleri bir bir dağıldılar odanın boşluğuna. Damarları, incecik ellerinin üzerini kaplamış derisi, refaha erişmişti sanki... Bu yaşamsal savaşta çabalamaktan yorgun düşmüştü sonunda. Artık acı çekmiyordu. Aile için cenaze Adli Tıp Kurumu'nda bekletilecekti. Sevindirici tek olaysa, bebeğini sezer-yanla dünyaya getirdiği için HIV virüsü bulaşmamış olmasıydı. Öksüz kalan bebek Çocuk Esirgeme Kurumu'na teslim edildi. Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü yetkilileri; Türkiye'de otomatik bir velayet sistemi olmadığını, başvurunun hukuk kurallarına göre değerlendirilip ailesine verileceğini açıklamışlardı. Waibar vefat etmeden üç gün önce sesi yaralı, üzgün, bebeğini görmek istediğini söylemişti. Ancak bir süre sonra bilincini kaybetti. Ruhu masrafsızca terk

etmişti bedenini. Basit, sessiz ve kımılıtsızca... Yaşama tutkusıyla içini dolduran hıçkırıklarla ayrıldı bu dünyadan. Çırpınışına sırt çevirenlere inat, özgürlüğünü güvercin misali uçurmuştu.

Kalbimin Usu

Bazen sabrımı yitirmemi bekliyor gibi. Suskunluğum gitgide ağırlaşıyor, katılaşıyor sanki. Pusuya düşmüş bir hayvanın ürkekliliğiyle titriyorum. Burada, bu evde, sesi çınılıya dönüşüyordu her adımında. “Elimden tut. Kendini tüketmenin ne sana ne bana faydası var,” diyemedim. Dudakları kuru ve gergin, kendisinin bile bilmek istemeyeceği bir huzursuzluk hakim ayaklarında. Koltuğun bir tarafına abanmış bedeni, aynadan yansıyan yüz sinirlerinin kontrolsüzlüğünü onaylıyor. Onun uçurumu, asla ilgilenmediği şimdiki zamanydı. Çayını yudumlarken göz ucuyla süzüyor beni. Sehpanın üstünde baba yadigarı kol saatine uzanıyor eli. Mutfağa doğru yarı uykulu yalpalayarak ilerliyor, bir viski koyuyor kendine. Bu bir ritüeldi artık. Alkol, yapmak istediği ama yapamadığı her ne varsa unutturuyordu işte. Bu, bir anda başlamadı. Damla damla içine işleyen sığıntısıydı içki. Kafamı dizlerimin arasına gömüyorum. Hem gereksiz hem

de elzem bir sevgi miydi bu? Kapının yanında duvara yaslanarak durdu. Bakışları bu kez viski bardağına odaklandı. Elini kayıtsızca yüzüme sürttü: “Sen okula gitmiyor musun öğretmenim?” dedi. O sigaradan sararmış parmakları, boğazımı sıkacakmış gibi geldi bir an. Boynumdaki fuların anneme ait olduğunu bile bile, “Bu şey sana hiç yakışmamış,” diye fısıldadı. Ne kadar kaldım orada dizlerime kenetlenmiş bilmiyorum; kafamı kaldırdığımda, beynime yakıcı bir sıcaklık yayıldığını hissettim. Koltukta sızmıştı.

Kimi kez o kazadan niye kurtuldu diye düşünmüyor değilim. Kopuşlar, savrulmalar, alıp başını gitmeler; o gölgeli bakışları beni kendi yüreğine mühür gibi bağlıyor. Herkes bilirdi bu yanını. Düşünce biçimini yansıtırken; yer değiştiren, çarpışan duygularında tetikte olurdunuz. Aynıydı yara izlerimiz oysaki... Umutsuzdu. Ağabeyimdi. Çocukluğumdu. Dört yanı aşılmaz duvarlarla çevrili bir çıkmazdaydı, bir anda başka bir seyre yönelen durumlara katlanması onun için daha zordu.

Başka seslerle yüzleşmekti bir başına hayat. Zamanın çıkışına dur der gibi...

Giden zaman aralığından, ağabeyimin dünyasına baktığımda tanımsızdım. Karmaşık ruh halimin ortasında kalakaldım. Annemi ve babamı trafik kazasında kaybedişimizin 5. ölüm yılıydı. Kazadan hafif sıyrıklarla sağ kurtulan ağabeyimdi. Kendimi eşit derecede yas tutmayı umarken, dünyayı benim için anlaşılması güç hale getiren onu her defasında anlamaya çalışmaktan yoruldum.

Bir buhrandı zihnini kemiren. Her şeyini kaybetti, işsiz güçsüzdü şimdi. Babamın emekli maaşı da yetmiyor, beni sömürüyor. Sıkça evime geliyor, üstelik para vermeyince tehdit ediyordu. Tedavi olması için çok çabaladım. Ama nafiye. Bu kadar yorucu bir rol üstlenişimi annem görseydi çok üzülürdü herhalde. Hiç kimse yaşadıklarımı yaşayamaz, duyduklarımı duyamazdı. Öfke nöbetlerindeki çaresizliğim, tarifsiz... Aynı evin içerisinde dokunulmazlıkları olan sendin. Kararlarında arkanda duran babamı; bütün zayıflığına rağmen ve bu kadar azken etkilemeyi başarabilen de sen... Borsada kendi paran yetmezmiş gibi annemlerin parasını da batırman, bağımsız yaşamının kaderiydi elbet. Okul yıllarında farkına vardıkları ele avuca sığmayan davranışların ve çilekeş annemi sana daima sabırlı olmayı tembihlemiş gönlünü; had-dini aşan olayları sineye çekişini mi yoksa senden 4 yaş küçük olmamama rağmen olgunluğumu, oto kontrolümü, sorumluluklarını alışımı mı hatırlatmalıyım geçip giden zamanda bilemedim... Şimdilerde kinci ve kendine eziyet edişinden haz alıyordu. Geçen gece yine kapı ziline her daim yaptığı gibi elini hiç durmadan bastırmıştı arka arkaya. Daha zile nasıl basılır onu bile bilmiyordu ya da zaten önemsemiyordu. Gecenin sessizliğinde böğürüyordu zil sesi. İçeri girdiğinde soyut ve öfkeli ses tonu, telaşla nefes alıp verdiğim odayı tamamen ele geçirmişti. Perişan görünen çehresi yalandan bir gülümsemeyle aydınlanmıştı. Kız arkadaşıyla sorunlarının olduğunu;

kızmayla tebessüm arasında yakaladığım ifadesinde anlamıştım ya da sanmışım. Kızgınlığını muhatapsız bir tavırla bastırmaya çalıştım. Kocaman nasihatler verecek değildim. Ama sessizliğim uzayınca, kapıyı gösterip gitmesini istemişim. Anlamsızca sarf ettiği onca kelimelerin, dağılmış kalbinde bir yer edineme-yişinin farkındaydı. İkimizden başka kimsenin anla-maya gücünün yetemeyeceği küçük hayatlarımızda; huzur ihtimaline karşı endişe hakimdi.

Yaşama devam etmek, acılara direnmenin dilini bulmak gerekti. Katlanmaktan bahsetmiyorum. Çe-kip gitmekten de değil. Neyi aramızda bıraktığımızı; o ince tele takılıp düşmeden nasıl yürüyeceğimizi bil-miyorduk belki de...

Ben aile reisi değilim. Onun küçük kız kardeşiy-dim. Ondan vazgeçemezdim. Yalnız olmak istiyordum. Ama hiçbir zaman tek başıma dingin değildim. Zayıf yanım paraydı. Sadece bir süreliğine saygınlık uyandırıyordum onda. Batıp, her seferinde bana tu-tunmanın ömrü nereye kadardı? O gece birazda alt-tan alarak bende kalmak istediğini belirtmiş, gidip uyumaya devam etmemi salık vermişti küstahça. “Neyin var? dediğimde, “Sen bunları boş ver kırmızı şapkalı kız,” demişti, sırtarak. Bir an, masal kahra-manının başına gelenleri düşünüp korkmadım değil. Bir eli pantolonunun cebindeydi. Israrla ışığı kapat-mamı söyledi. Eksilmeyen bir kuşkuyla bana bakıyor-du. İri eli aniden elimi tuttu. “Su getirir misin?” dedi. Sanki kimseler duymasın diye kısık sesle konuşuyor;

göz göze gelmemeye özen gösterirken, paltosunu da fevri bir şekilde çıkarıp masanın üstüne fırlatması aklımı karıştırıyor. Çok üşüdüğünü alçak sesle söyledi. Dudakları titriyor, hızlı hızlı nefes alıyordu. Ancak bir şeyler gizlediği zaman mimiklerini bu şekilde kontrolsüzce kullanırdı. Yatmak için odama çekildim. Odanın kapı aralığından sızan ışığa takılı kaldı gözlerim. Uyuyamıyordum. Hırıltılı soluk alış verişi, sabit ışıkla tezattı. Merak edip, kapıyı aralıyorum. Ay ışığı doldurmuş odayı. Kırmızı şalıma sarılmış, sanki her an fırlayacakmış gibi tedirgin bir halde kıvrılmıştı koltuğa. Tuhaf geliyor bu hali. Bana çocukluğumdan bu yana hiç sarılmamış ama şalımı özenle sımsıkı kucaklamıştı. İnsan uyurken ne kadar da masum görünüyor... Ayağında siyah bir kot, üzerinde tanıdık buruşuk bir gömlek... Muhtemelen babamın olabilir. Ölümünden sonra bazı giysilerini kendisi için ayırmıştı. Bir ara dudaklarını oynatarak bir şeyler mırıldandı. Cümleler yokuş aşağı kayar gibi bir hızlıca dökülüyordu dudaklarından. Ses sanki mağaranın derinliklerinden geliyordu. Artık gizemli bir ıssızlık içindeydim. Söylediklerini anlamak için daha da yaklaştım. Sesimi alçaltarak, “Neler oluyor?” diye sordum. Derin bir uykudaydı. Birden telefonuna mesaj geldi. Paltosunun iç cebindeydi telefonu. Karanlıkta el yordamıyla çıkardım telefonu. Ağabeyimin gürültülü horlaması heyecanla alıkoydu bir anlık beni. Karanlıkta olduğum yerde durup bekledim. Sonra tekrar telefondaki mesaja yöneldim. Terlemişti ellerim. Tuş

kilidi vardı. Birkaç denemeden sonra buldum şifreyi. Doğum tarihimi kodlamış, çok şaşırdım. Ahmet diye biri. “Oğlum adam ölmüş,” yazıyor, “Neden yaptın? Bıçakladın,” diyordu. Boğucu bir karanlığın içinde yuvarlanıyordum. Dışarıdan gelen ani korna sesiyle irkildim. Soğuk sarmıştı her yanıma. Bu sefer ben üşüyordum. Tekrar tekrar okudum mesajları. Hatta bana gelirken yazdığı diğer mesajları da. Birden kıpırdandığımı hissettim. Telefon elimden düştü. Yakanmışım. Dışarının ışığından görebildiğim kadar, gözlerini bana dikmiş, inceliyordu. Yüzleşir gibi baktık öylece. O gözlerde pişmanlık yoktu. Endişem bu kez öfkeye dönüşmüştü. Tekrar uykuya daldı. Belki de rahatladı. Artık benim gözümde başka bir insandı. Dilim varmıyor ama katildi. Okuduklarımdan ölen kişinin tefeci olduğu anlaşılıyordu. Tehdit, şantaj gibi iğrenç yazışmalara tanık olmuşum. Göğsümdeki sıkışma dayanılacak gibi değildi. O kanepeye uzanmış; belki çaresizlikten olabilir, belkide ruhsuz bir nesne gibi teslimiyetini kabul etmişti. Kendi kafesine çekilmiş bir kaplanın yenilgisini çağırıyordu. Çabuk tüketmiştik, uzaklaşmıştık annemlerin veda-sıyla birbirimizden. İçimizdeki körelmenin, eksilerek yaşamının zavallı bir örneğiydik. Pencereden sızan ölgün ışık, silip yok etmek ister gibi sızıları yüzüme vuruyordu. Nafile. Kolum kanadım kırılmıştı. Bedenin dilini süzmüştüm o gece. Kırmızı şalıma sarılışı, aslında bana hiç gösteremediği sevgisiydi. Kaçırıldığı gözleri ise beni hiçbir zaman korumadığını, ağabeylik

yapamadığını gösteriyordu. Güvensizdi hayata karşı. Daralıyor gitgide umutsuzluğum.

Hep giden, bir sızı bırakıyordu ardında. Giden kurtuluyor muydu yoksa? Her şeyi silen gecenin diline, üzerime üzerime gelen sıkıntıya; aykırı olanın çektiği acıya vicdanım mola vermişti. O suçluluk hissi ele geçirmişti benliğimi. Beni özleten, yok olan bir aileden bana kalan derin hüznün birikip taşmıştı. Geçmiş sevinçlere kaymıştı gönlüm. Eğilip çiçek toplar gibi; tek tek özelemlerimi koparıp, defterimin arasında saklamak istiyorum. Hiç değilse koklar, dokunurdum ihtiyacım olduğu an. Tarumar olan bir bedendeyim şimdi. Rüzgârın yönü belliydi. Yakınımda bir katilin, sır gibi hamlesiz yatışını izliyordum. Doğan güneşi ayakta karşıladım. Dizlerimin ferisi sönmüş, beni saç diplerime kadar terletmişti bilinç tutulması. Sokağın başından siren sesi duyuldu. Ağabeyime baktım. Gelip sığındığı koltuktaydı, hâlâ gözleri kapalı. Yaklaşıp saçlarını okşadım. Tökezlediğimi hissettim. Elim yanında bulunan su bardağına çarpmıştı. Tam o anda kapı ısrarla vuruldu. İçimi titreten sesi; “Geldiler mi?” dedi. Çocukluğum canlanmıştı gözümde. Annemin, ağabeyime seslenişini duyar gibi oldum. “Okulda kız kardeşini kora, kolla. Öğretmeninle tanış.” Dokunan gece, acılarımızı çözüyordu bir bir. Yer edinemedi bağımız... Elleri kelepçeli giderken sığınacak bir bakış aradı, gözlerimde. Hayatın saflığına kavuşmak ister gibi, ilk kez, “Seni özleyeceğim,” demişti. Tek bir bakışın sözün esiri olmuşum. Soluksuz bir kopuştu

bizimkisi. Bu kez yaramızı saklamıyoruz. Zaman devriyesi sözlerdi bizi bağlayan artık. Hayata yeniden, buradan başlayacaktık. Gözlerinin nemini içimde hissettim. “Doğru olanı yaptın,” dedi, giderayak. Kalbimin usu, sesin sesime yetişti, demişti de...